

Helsingin kaupunginvaltuusto

8 — 2026

Kokousaika: 6.5.2026 klo 18.00 – 22.03

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

Helsingin kaupunginvaltuusto
keskustelupöytäkirja

Helsingfors stadsfullmäktige
diskussionsprotokoll

6.5.2026
2 / 121

Helsingfors stadsfullmäktige

8 — 2026

Mötestid: 6.5.2026 kl 18.00 – 22.03

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragningslista i vilka någon har yttrat sig.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

Sisällysluettelo

133 §	6
<i>Esityslistan asia nro 3 .....</i>	<i>6</i>
<i>Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuuri- ja kirjastojaoston varajäsenen valinta .....</i>	<i>6</i>
Valtuutettu Matias Pajula	6
134 §	7
<i>Esityslistan asia nro 4 .....</i>	<i>7</i>
<i>Kluuvin Kaivokadun asemakaavan muutos (nro 13011) (sis. liikennesuunnitelman) .....</i>	<i>7</i>
Valtuutettu Elisa Gebhard	7
Valtuutettu Matias Pajula	7
Ledamoten Mia Haglund	10
Valtuutettu Matti Lehto	11
Valtuutettu Elina Kauppila	13
Valtuutettu Nina Suomalainen	14
Valtuutettu Otso Kivekäs	16
Valtuutettu Matti Niiranen (vastauspuheenvuoro)	18
Valtuutettu Otso Kivekäs (vastauspuheenvuoro)	19
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	19
Valtuutettu Ville Jalovaara (vastauspuheenvuoro)	20
Ledamoten Mia Haglund (replik)	20
Valtuutettu Niilo Toivonen (vastauspuheenvuoro)	21
Valtuutettu Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro)	22
Valtuutettu Veli-Pekka Dufva	22
Valtuutettu Jenni Pajunen	23
Valtuutettu Arja Karhuvaara	24
Valtuutettu Petri Suhonen	26
Valtuutettu Amanda Pasanen	26
Valtuutettu Seija Muurinen	28
Valtuutettu Suvi Pulkkinen	28
Valtuutettu Anni Sinnemäki	30
Valtuutettu Krishna Regmi	32
Apulaispormestari Johanna Laisaari	33
Valtuutettu Wille Rydman	34
Ledamoten Marcus Rantala	35
Valtuutettu Ville Jalovaara	37
Valtuutettu Teija Makkonen	38
Valtuutettu Janne Rauramo	39
Valtuutettu Anni Sinnemäki	39
Valtuutettu Jenni Hjelt	40
Ledamoten Borgarsdóttir Sandelin	42
Valtuutettu Tuuli Kousa	43
Valtuutettu Otso Kivekäs	44
Valtuutettu Terhi Pelkokorpi	45
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	46
Valtuutettu Mai Kivelä	48
Ledamoten Björn Månsson	49
Valtuutettu Alma Tuuva	50

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

Valtuutettu Matias Pajula.....	51
Valtuutettu Seija Muurinen	52
Valtuutettu Juha Hakola	53
Valtuutettu Veli-Pekka Dufva.....	55
Valtuutettu Wille Rydman	55
Valtuutettu Teija Makkonen.....	56
Valtuutettu Tuula Haatainen.....	56
Valtuutettu Arja Karhuvaara	58
Miapetra Kumpula-Natri	58
Valtuutettu Outi Alanko-Kahiluoto	59
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	61
Valtuutettu Suvi Pulkkinen.....	62
Valtuutettu Mikael Vuorinen	62
Valtuutettu Janne Rauramo.....	63
Valtuutettu Matias Pajula.....	64
Valtuutettu Maija Karhunen	65
Valtuutettu Mika Raatikainen.....	66
Valtuutettu Matti Niiranen	67
Valtuutettu Sandra Hagman	68
Valtuutettu Wille Rydman	69
Valtuutettu Matias Pajula.....	70
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	71
Valtuutettu Anni Sinnemäki	72
136 §	74
<i>Esityslistan asia nro 6 .....</i>	<i>74</i>
<i>Valtuutettu Sari Helinin aloite kouluruoan tekemisestä houkuttelevaksi.....</i>	<i>74</i>
Valtuutettu Seida Sohrabi.....	74
Valtuutettu Jenni Hjelt (vastauspuheenvuoro)	76
Valtuutettu Silvia Modig (vastauspuheenvuoro).....	77
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	77
Valtuutettu Seida Sohrabi (vastauspuheenvuoro).....	78
Valtuutettu Sandra Hagman (vastauspuheenvuoro).....	78
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	79
Valtuutettu Seida Sohrabi (vastauspuheenvuoro).....	79
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	80
Apulaispormestari Shawn Huff	80
Valtuutettu Tuula Haatainen (vastauspuheenvuoro).....	81
Apulaispormestari Shawn Huff	82
Valtuutettu Terhi Peltokorpi (vastauspuheenvuoro).....	83
Valtuutettu Jenni Hjelt (vastauspuheenvuoro)	83
Valtuutettu Sari Helin.....	84
Valtuutettu Mirita Saxberg	85
Valtuutettu Titta Hiltunen	85
Apulaispormestari Shawn Huff	86
Valtuutettu Amanda Alvesalo	87
Valtuutettu Minni Takala	89
Valtuutettu Tiina Halttunen	90
Valtuutettu Seida Sohrabi (vastauspuheenvuoro).....	92
Valtuutettu Aisha Mahmood	92
Nuorisoneuvoston edustaja Eris Kuusisto.....	93
Nuorisoneuvoston edustaja Jing Le Leena Xu.....	95
Valtuutettu Outi Alanko-Kahiluoto	96
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	97

137 §	99
<i>Esityslistan asia nro 7 .....</i>	<i>99</i>
<i>Valtuutettu Riina Bhatian aloite rakenteilla olevien alueiden ja osittain rakentamattomien tonttien jätehuollon parantamisesta.....</i>	<i>99</i>
Valtuutettu Tuuli Kousa	99
Ledamoten Silja Borgarsdóttir Sandelin	100
Valtuutettu Veli-Pekka Dufva.....	100
Valtuutettu Sandra Hagman	101
138 §	102
<i>Esityslistan asia nro 8 .....</i>	<i>102</i>
<i>Valtuutettu Antti Vuorelan aloite Puistolän vanhan kansakoulun saamisesta asukkaiden käyttöön .....</i>	<i>102</i>
Valtuutettu Outi Alanko-Kahiluoto	102
Valtuutettu Tuomas Rantanen.....	103
Valtuutettu Antti Vuorela.....	105
Apulaispormestari Johanna Laisaari	106
Valtuutettu Antti Vuorela (vastauspuheenvuoro).....	106
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	107
Ledamoten Björn Månsson	109
Valtuutettu Pentti Arajärvi (vastauspuheenvuoro).....	110
Valtuutettu Pirjo Lonka	110
Valtuutettu Tuomas Tuomi-Nikula	112
Valtuutettu Veli-Pekka Dufva.....	113
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	113
Valtuutettu Tuomas Tuomi-Nikula (vastauspuheenvuoro).....	114
Valtuutettu Terhi Peltokorpi (vastauspuheenvuoro).....	115
Valtuutettu Ahmad Hassan.....	115
139 §	116
<i>Esityslistan asia nro 9 .....</i>	<i>116</i>
<i>Valtuutettu Amanda Pasasen aloite kestävästi tuotetun biomassan käytöstä Helen Oy:n energiantuotannossa.....</i>	<i>116</i>
Valtuutettu Titta Hiltunen	116
Valtuutettu Amanda Pasanen.....	116
142 §	119
<i>Esityslistan asia nro 12 .....</i>	<i>119</i>
<i>Valtuutettu Jenny Kasongon aloite sosiaali- ja terveydenhuollon tasasuuruisten asiakasmaksujen huoventamisen käyttöönotosta .....</i>	<i>119</i>
Valtuutettu Jenny Kasongo	119

133 §

Esityslistan asia nro 3

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuuri- ja kirjastojaoston varajäsenen valinta

Valtuutettu Matias Pajula

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Esitän, että tehtävään valitaan Juuso Ahola.

134 §

Esityslistan asia nro 4

Kluuvin Kaivokadun asemakaavan muutos (nro 13011) (sis. liikennesuunnitelman)

Valtuutettu Elisa Gebhard

Arvoisa puheenjohtaja.

Kyseessä on ihan ensimmäisiä paikkoja, jonka ihminen näkee kun saapuu Helsinkiin. Täytyy sanoa, että itsekin aina koen suunnattoman ilon tunteen saapuessani junalla maakunnista takaisin kotiin juuri tälle alueelle, mutta totuuden nimissä täytyy sanoa, että eihän tämä Kaivokadun alue nykyisellään ole kovin viihtyisä. Se on aika ruuhkainen, meluisa ja muutenkin vähän kolkko. Joten minä pidän erittäin hyvänä asiana, että tämä muutos nyt etenee ja että tämä on sellainen, jota ovat ryhmät hyvin yksituumaisesti tällä valtuustokaudella edistäneet niin strategian tasolla kuin nyt sitten tässä päätöksentekoprosessissa.

Minä uskon, että tämä muutos edistää Kaivokadun alueen ja ydinkeskustan viihtyisyyttä hyvin paljon, käveltävää, parempaa ja kaikille hauskeempaa ja saavutettavaa kaupunkia.

Kiitos.

Valtuutettu Matias Pajula

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Helsingin ydinkeskustan liikennejärjestelyitä on käsitelty kaupungin päätöksenteossa ahkerasti kuluneiden viime vuosien aikana.

Keskeinen liikennejärjestelyitä ohjaava dokumentti, ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelma, hyväksyttiin kesällä 2023. Suunnitelmassa linjasimme, että ydinkeskustan liikenne tukeutuu tulevaisuudessa esplanadeihin. Olemmekin palauttaneet esplanadeille kaksi autokaistaa kumpaankin suuntaan. Samaisessa suunnitelmassa toteamme, että maanalaisten pysäköintilaitosten ja huoltotunnelin saavutettavuutta ja toimintaedellytyksiä kehitetään palvelemaan ydinkeskustan logistisia tarpeita sekä saapumista autolla.

Toinen Helsingin kehitystä määrittävä tärkeä dokumentti on Helsingin uusi kaupunkistrategia, jonka kirjoitimme yhdessä vuosi sitten. Tämä kaupunkistrategia on kokonaisuutena erinomainen. Se sisältää tärkeitä kirjauksia verotuksesta, asumisesta, elinvoimasta ja liikenteestä. Emme korota valtuustokaudella veroja ja varmistamme, että Helsingin keskusta on saavutettavissa kaikista suunnista kaikilla eri kulkumuodoilla. Madallamme kynnystä tulla keskustaan niin joukkoliikenteellä kuin autolla ja haemme ratkaisut siihen, että huoltotunneli saadaan täysimääräisesti hyödynnettyä myös parkkihallien sisäänajoon eri sisääntuloväyliltä.

Kokoomuksen valtuustoryhmä on yksiselitteisesti ja yksimielisesti sitoutunut yhteiseen kaupunkistrategiaamme. Selvää on se, että kaupunkistrategia on puolueiden yhteinen kompromissi. Kaikki kirjaukset eivät ole tismalleen sellaisia, millaisia ne olisivat, jos kokoomus saisi yksin päättää. Vastuulliseen politiikan tekoon kuuluu kuitenkin se, että yhdessä tehdyistä sopimuksista pidetään kiinni myös niiden asioiden kohdalla, joista ei välttämättä linjattu juuri niin kuin itse olisin yksin halunnut. Tämän johdonmukaisen linjan mukaisesti toimimme myös tänään.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kaupunkiympäristölautakunta käsitteli maaliskuussa Kaivokadun asemakaavaa. Käsittelyn yhteydessä kokoomuksen lautakuntaryhmä teki vastaehdotuksen, jossa korostettiin sitä, että Kaivokadun jatkosuunnittelussa on huolehdittava koko ydinkeskustan liikennejärjestelyjen toimivuudesta ja saavutettavuudesta kaupunkistrategian mukaisesti. Pidimme tärkeänä, että keskusta säilyy saavutettavana kaikista suunnista eri kulkumuodoilla ja että poikittaisliikenteen sujuvuus sekä liikenteen välityskyky turvataan myös jatkossa. Samalla korostimme, että ei liikennettä saa siirtää hallitsemattomasti ympäröivään katuverkkoon.

Nostimme esiin myös päärautatieaseman saavutettavuuden. Toimivat saattoliikenteen ja taksiliikenteen järjestelyt ovat tärkeä osa keskustan saavutettavuutta, erityisesti ikäihmisille, liikuntarajoitteisille ja monille muille helsinkiläisille. Lisäksi pidimme tärkeänä, että keskustan yritysten huoltoliikenteen toimintaedellytykset turvataan ja että ydinkeskustan huoltotunnelia hyödynnetään nykyistä tehokkaammin logistiikassa ja pysäköintijärjestelyissä. Tämä vastaehdotuksemme hyväksyttiin lautakunnassa yksimielisesti.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kaupunkipolitiikkaan kuuluu se, että isoista kysymyksistä käydään kiivastakin keskustelua. Se on hyvä asia. Vain riittävä keskustelu takaa sen, että tärkeät asiat tulevat tarkastelluksi kaikista relevanteista näkökulmista. Keskustelun loppuksi on aika päätöksenteolle, joka kunnioittaa helsinkiläisten vaaleissa osoittamaa tahtoa. Tärkeintä on, että Helsinki menee aina eteenpäin kohti kaupunkia, josta voimme olla ylpeitä.

Kiitos.

Ledamoten Mia Haglund

Tack ska du ha, värderade ordförande.

Eliel Saarisen suunnittelema rautatieasema on paitsi yksi Helsingin tärkeimmistä maamerkeistä, niin myös tuhansille portti Helsingin keskusta. Minäkin olen yksi niistä melkein 200 000 jalankulkijasta, jotka kulkevat päivittäin tämän Suomen vilkkaimman joukkoliikenteen solmukohtan läpi. Sen sijaan, että kaupunki ottaisi meidät tulijat vastaan houkuttelevalla ja viihtyisällä maisemalla pääovien toisella puolella, siellä odottaa harmaa ja ankea keskustan halkaiseva läpikulkuväylä.

Helsingin keskustan käveltävyiden ja viihtyisyyden parantamista on vuosien mittaan vaadittu niin poliittisessa kuin julkisessa kansalaiskeskustelussa. Tähän mennessä viihtyisyyttä ja kävelyä parantaneet järjestelyt ovat olleet liian pienimuotoisia tai lyhytaikaisia, että niillä olisi ollut mitään merkittävää vaikutusta. Mutta tällä kaavalla me tartutaan kuitenkin härkää sarvista ja tehdään pysyviä muutoksia juuri sinne, missä kävelyn ja viihtyisyyden parantamisella on suurin päivittäinen vaikutus.

Arvoisa puheenjohtaja.

Mä ajattelen, että tämä Kaivokadun asemakaava, jota me nyt käsitellään, on vain ensimmäinen esimerkki tulevaisuuden kaupunkisuunnittelusta, jossa kävelijöiden viihtyvyys asetetaan suunnitelman keskiöön ja me löydetään keinot yhdistää se toimiviin joukkoliikenteen ja pyöräilyn reitteihin.

On paitsi käytännön vaikutuksiltaan, myös symbolisesti merkittävää, että vehreyttä ja viihtymistä painottavan suunnittelun kärkihanke toteutetaan meille Helsingin ydinkeskusta. Mulle tämä kaava edustaa sellaista ajatusta, että me melkein 200 kävelijää ollaankin kaupungin elinvoimalle ja tulevaisuudelle ellei tärkeämpiä, niin edes yhtä tärkeitä kuin ne ehkä 85 ihmistä, jotka eivät suostu

tulemaan Helsingin keskusta, ellei jokaisen luksusliikkeen eteen pääse parkkeeraamaan omalla autolla.

Helsingin kaupungin keskustan elinvoimaisuus ei nimittäin voi rakentua ison rahan piipahtamisen varaan, vaan kestävä ja kasvava elinvoima tulee suurille massoille tarjolla olevasta kokemuksellisuudesta, viihtyisyydestä, kulttuurista ja taiteesta. Liikenteellisesti keskustan elinvoima rakentuu suuria massoja paikalle kuljettavasta joukkoliikenteestä ja kauniista, jatkuvista kävelyreiteistä, jotka kutsuvat kokemaan asioita matkan varrella.

Arvoisa puheenjohtaja.

Jos me halutaan onnistua keskustan elinvoiman parantamisen kanssa, niin se vaatii meiltä kahta asiaa. Ensimmäisenä meidän on pidettävä huolta siitä, että tämä Kaivokadun muutos onnistuu. Se on toteutettava laadukkaasti, vehreyden on oltava niukan sijaan yltäkyläistä, ja meidän on pidettävä huolta siitä, että pyörillä liikkuva kevyt liikenne löytää ja pysyy sille osoitetuilla uusilla väylillä.

Toisena onnistumisen takeena on se, että kaivokadun muutos ei saa olla muutoksen päätepiste, vaan sen on oltava viihtyisemmän kävelykeskustan toteuttamisen lähtölaukaus. Me ei tarvita kauhistelevaa ja tarkoituksellista pelottelupuhetta siitä, että kohta autolla ei pääse enää keskusta. Totta kai pääsee. Se, mitä me tarvitaan, on kokemus Helsingin keskustasta, jota ei määritä kaupungin halki kulkevat läpikulkuväylät, vaan se tunnelma määrittäy vehreistä ja houkuttelevista kävelyreittien verkostoista, jotka luovat nimenomaan läpikaahaamisen sijaan pysähtymisen ja viihtymisen tunnelmaa.

Valtuutettu Matti Lehto

Arvoisa puheenjohtaja,

"Ihan kuin ulkomailla olisi." Me kaikki tunnistetaan tämä lause. Tämä on liian pitkään ollut upein kehu, mitä Suomessa voi sanoa. Se sanotaan Aperol Spritz kädessä, katusoittajia kuunnellessa kaupunginosafestareihin osallistuessa.
"Ihan kuin ulkomailla olisi."

Hyvät valtuutetut.

Tälle pitää nyt tulla stoppi. Viihtyisän kaupungin ei tulisi tarkoittaa mitään ulkomaista, jotain vierasta, jotain joka tapahtuu jossain tuolla muualla. Mitä siellä ulkomailla sitten on? Mitä tapahtuu Lontoossa? Mitä tapahtuu Pariisissa? Mitä tapahtuu Oslolla? Mitä tapahtuu kaupungeissa ympäri Eurooppaa ja maailmaa? Katsotaanpa. Lontoo on parhaillaan muuttamassa keskeisen ostoskadun Oxford Streetin täysin kävelykaduksi. Pariisissa Champs-Élysées muutetaan melun ja saasteen vaivaamasta kadusta vehreäksi ja kävelypainotteiseksi. Oslo on uudistanut täysin kaupungin keskustan priorisoiden kävelyä ja kestäviä kulkutapoja. Esimerkkejä riittää enemmän kuin aikaa on.

Miksi näin sitten tapahtuu? Koska yhteistä tilaa halutaan ottaa yhteiseen käyttöön ihmisille, tehdä kaupungista viihtyisämpi sen asukkaille. Toki joka kerta on noussut otsikot siitä, että autoilua oltaisiin kieltämässä, vaikei olla. Kuinka asiakkaat kaikkoo, vaikka käykin just päinvastoin. Kuinka yritykset kärsii, vaikka tulokset kertoo ihan muuta. Mutta kun muutos on tehty, ei entiseen juuri haluta palata.

Onko Helsinki jotenkin huonompi kaupunki kuin nämä verrokkit? Ansaitseeko helsinkiläiset jotenkin ankeampaa ympäristöä? Musta ei. Kun me kehitetään, meidän pitää kehittää kunnianhimoilla, ihmisten ehdoilla, tietoon ja kokemukseen perustuen.

Nykyisessä Kaivokadossa näkyy vielä 1960-luvun kaiku. Se aika, kun kadulla ei ollut edes suojateitä, vaan piti kulkea Asematunnelin kautta, jos halusi Kaivokadon puolelta toiselle. Nyt on uudistuksen aika. Siksi mä haluankin kiittää kaikkia, jotka ovat olleet suunnittelemassa Kaivokadon tulevaisuutta. Vaikka vehreyttä tähän kadulle mahtuisi enemmänkin, suunnitelma ottaa tasapainoisesti huomioon niin kulttuuriympäristön, ihmisten liikkumisen tarpeet, tulevaisuuden mahdollisuudet. Kuten tässä sanottiin, se nostaa Eliel Saarisen suunnitteleman rautatieaseman esiin sen ansaitsemalla tavalla. Se perustuu todelliseen kuvaan ihmisten kulkutavoista, siihen miten ihmiset aidosti suurkaupungissa liikkuu. Me puhutaan Suomen vilkkaimmasta jalankulkualueesta, joukkoliikenteen solmukohdista.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun me hyväksytään tämä kaava, niin ehkä jatkossa voidaan sitten ihastella, että ihan kuin Kaivokadulla olisi.

Kiitos.

Valtuutettu Elina Kauppila

Kiitos, puheenjohtaja.

Uutisissa taitaa olla tällainen otsikko, että seuraa livenä, Helsingin kaupunginvaltuusto tekee historiallisen päätöksen. Mä allekirjoitan sen. Mäkin ajattelen, että tämä on historiallinen päätös.

Mä olen kaupunkiympäristölautakunnassa ilolla seurannut tätä ja ajattelen, että samoin kuin täällä on mainittu, tämä paikka on tosiaan ovi Helsinkiin monelle, ovi Suomeen. Ja se on tutkitusti epäviihtyisä paikka. Samaan aikaan just tässä paikassa Helsingissä on eniten jalankulkijoita, kuten mainittu, 200 000 päivässä. Tämä on osa just sitä muutosta, mitä meidän pitääkin ja mitä me

halutaan nähdä tässä kaupungissa ja tässä maassakin. Sellainen kulkutapa- ja kulttuurin muutos, että me ei luoda tätä kaupunkia vain autoilulle, vain autoille, vaan me tehdään kaupunki, jossa asukkaat on ensisijaisia, jossa kaikki ihmiset, monenlaiset ihmiset, pystyy liikkumaan.

Kun me ajatellaan täällä mainittujakin keski- ja eteläeurooppalaisia kaupunkeja, mutta sitten myös vaikkapa Oulua, on nähtävissä, mitä se tekee, kun voidaan sulkea osa kaupungista autoilulta. Me luodaan silloin sellaista kaupunkitilaa, missä on elämää. Sellaista, missä ei ole autoilun tuomia haittavaikutuksia, ei ole sitä turvattomuutta, eikä ole melua, vaan on tilaa elämälle, tilaa vehreydelle, tilaa ihmisystävällisyydelle, kauneudelle. Kun me ajatellaan vaikka sitä mainittua ja hyvin paljon toisteltua keskustan vetovoimaa, niin kyllä mä itse ajattelen, että just tällaisilla päätöksillä me tehdään Helsingistä vetovoimainen ja elinvoimainen kaupunki.

Mä ajattelen, että me voidaan olla ylpeitä siitä, että me pystytään yhdessä saamaan tällainen suunnitelma ja nyt vihdoinkin tällainen päätös tehtyä. Niin kuin valtuutettu Haglund täällä totesi, niin mäkin ajattelen, että tämä on ehdottomasti alku, ei loppu. Tätä samaa, jotta meidän kaupunki olisi mahdollisimman monelle mahdollisimman saavutettava ja viihtyisä.

Kiitos.

Valtuutettu Nina Suomalainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Itsekin olen ollut vähän mieteliäs tämän koko Kaivokadun asemakaavan muutoksen suhteen siltä osin, koska olen aina ajatellut näin, että mielestäni se, että Kaivokadun tienoo ei ole viihtyisä tällä hetkellä, se ongelma ei ole autot, vaan se, että tyhjiin kohtiin Kaivokadun ympäristössä ei ole suunniteltu toimintaa tähän asti. Moni on tässä aiemmin jo sanonut, että se on nyt niin

epäviihtyisä ja siinä ei ole tilaa elämälle, mutta oikeasti kun siinä kävelee, niin siinä aika paljon sitä aukiotilaa ja mahdollisuuksia olisi ollut.

No, nyt joka tapauksessa olemme poliittisten ryhmien välillä sopineet sen, että tämä kaupungin ydinkeskustan liikennesuunnitelma etenee. Tämä on strategiassa sovittu, ja yhteisesti ollaan tästä paljon puhuttu ja sovittu näin. Hyvä on, se menee eteenpäin, mutta itse ajattelen, että tämä oltaisiin voitu hoitaa myöskin vähän toisella tapaa.

No, nyt kun tästä on sovittu ja tämä suunnitelma menee eteenpäin, niin on muutamia asioita, mitä kannattaa huomioida. Tässä jo valtuutettu Pajula mainitsi tämän, että on myöskin sovittu, että esplanadit säilyvät kaksi plus kaksi -kaistaisena. Huoltotunnelikysymys tullaan sillä tavalla ratkaisemaan ja viemään eteenpäin, että huoltotunnelista pääsee mahdollisesti sinne paikoituslaitoksiin ja muuallekin.

Itse näen, että on muutamia vaikutuksia, mihin nyt kannattaa vakavasti kiinnittää huomiota, kun tätä suunnitelmaa edistetään, ja on seurattava. Ensimmäinen on se juuri, että onko riski se, että alueen muut kadut ruuhkautuvat, kun tämä Kaivokatu suljetaan autoilulta. Tiedämme varsin hyvin, että Helsinki on niemi, ja liikenne länsi-itäsuunnassa on hankalaa, ja on hyvin vähän paikkoja enää, mistä vaikkapa juuri tässä niemen kohdalla pääsee idästä länteen ja lännestä itään. Nyt ainoa reitti alkaa olla se esplanadit, ja nämä muut kadut on lähes suljettu. Siinä täytyy huomioida se, että miten tämä tulevaisuudessa tullaan tekemään, koska kun ajatellaan, että vaikkapa laivaliikenne Katajanokalla ja muualta purkautuu ja ollaan suuntaamassa eri suuntiin, niin ei voi olla niin, että tämä ei mitenkään nyt sitten liity, että kaikki jotenkin hoituu itsestään.

Myös erityinen seikka on paikallisten asukkaiden pääsy autolla. Eivät he varmasti halua mennä autolla Stokkalle, mutta he ehkä haluavat lähteä joskus

sieltä vaikkapa Etelä-Helsingistä ja siitä ympäristöstä pohjoisen suuntaan.
Miten tämä tulee tapahtumaan tulevaisuudessa.

Toinen asia on saattoliikenne ja huoltoajo. Kaupunkiympäristölautakunnassa me tehtiin tästä hyviä kirjauksia yksimielisesti, miten esimerkiksi saattoliikenne rautatieasemalle tulevaisuudessa tulee tapahtumaan, ja tullaan varmistamaan, että huonosti liikkuvat vanhukset, liikuntavammaiset pääsevät rautatieasemalle ja minkälainen on tämä esteettömyys. Myöskin huoltoajo liikkeisiin, hotelleihin tulevaisuudessa tulee olemaan toivottavasti ei haaste. Toivottavasti nämä pystytään ratkaisemaan.

Kolmantena asiana haluan nostaa näistä vaikutuksista sen, että turvallisuuteen tulee kiinnittää tosi paljon huomiota. Tässä taidettiinkin mainita se, että esimerkiksi kun pyöräillään, halutaan mennä tämän alueen halki, niin miten ne pyöräilyväylät merkitään sillä tavalla, että se selkeästi... Vai laitetaanko nopeusrajoituksia peräti, että paikallisten kävelijöiden tilanne ei vaarannu. Ratikat tulevat hiljaa ja nopeasti, joten tähänkin täytyy kiinnittää huomiota.

Joten aika paljon tässä on vielä pohdittavaa, ja tämän kaavan jälkeen uskon, että paikasta saadaan ihan sujuvasti liikennöity alue. Toivotaan näin.

Kiitos.

Valtuutettu Otso Kivekäs

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tuossa jo yli viisi vuotta sitten koronan aikoihin nousi keskustelu Helsingin keskustan elinvoimasta aivan uudenslaisiin sfääreihin. Silloinen keskustelu ehkä sisälsi jonkin verran ylilyöntejä. Helsingin keskusta ei koskaan ole ollut kuolemassa, mutta keskustelu keskustan elinvoimasta on kuitenkin perusteltua.

Puhun tästä nyt siksi, että tämä päätös on osa niitä toimia, joilla Helsingin keskustan elinvoimaa vahvistetaan.

Jos katsotaan, millä tavoin maailmalla on keskustoista tehty kiinnostavampia ja enemmän ihmisiä houkuttelevia, tärkeät kysymykset ovat: Keskustassa pitää olla asioita, joiden takia sinne halutaan mennä. Jotain erityistä, ja se jotain erityistä ei ole se, että on huonekalukauppa. Kauppoja on nykyään kaikkialla, ja internetistä saa vaikka mitä. Helsingin keskustan haastekin on osittain suuret kauppakeskukset, joita on rakennettu lähelle metron varteen ja Pasilaan junaradan varteen. Merkittävä osa ihmisistä jää niihin tullessaan raideliikenteellä eikä tule keskustaan asti.

Toinen, mitä tarvitaan, keskustassa pitää olla mukavaa liikkua. Kaikkialla Euroopassa keskustojen kävelyalueita laajennetaan, jotta ihmiset tulisivat mieluummin keskustaan, kun siellä on mukavampi liikkua. Ymmärrettävästi keskusta ei vertaudu siihen, että ollaan kauppakeskuksessa siltä osin, että ei koskaan sataisi, mutta keskusta voi olla miellyttävämpi kuin kauppakeskus. Kauniimpi ympäristö, kiinnostavampi ympäristö.

Kolmas on se, että keskustaan pitää päästä. Tämä päätös on toki vain yksi pätkä katua, mutta tämä on merkittävä päätös siinä, että tämä parantaa liikkumista keskustassa ja keskustan viihtyvyyttä dramaattisesti omaa aluettaan suuremmalla alueella. Tämä parantaa myös keskustan saavutettavuutta olennaisesti. Oikeasti keskustan saavutettavuuden tarkka mallintaminen on vaikeaa, mutta liikennemallit, joita tehtiin ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman yhteydessä, arvioivat että keskustaan saapuvien ihmisten määrä kasvaa ehkä 400 000 ihmistä vuodessa. Siinä ei huomioitu mitenkään viihtyisyyden vaikutusta, vaan pelkästään liikenneyhteyksien nopeutuminen.

Yhteydet joukkoliikenteellä keskustaan paranevat huomattavasti. Erityisesti pikaratikat, joita suunnitellaan keskustaan tuleviksi, ovat ylipäänsä mahdollisia vain, koska tämä katualue parannetaan niille toimivaksi. Bussiyhteydet paranevat, koska Rautatientorin jättöpysäkki saadaan paremmalle paikalle ja myös bussit osin nopeutuvat, joiltakin osin myös hidastuvat. Se ei ole täysin yksiselitteistä. Autoilun osalta joiltakin alueilta keskustaan saapuminen hidastuu, mutta toisilta alueilta nopeutuu, koska keskustaan suuntautuvilla säteittäisillä väylillä keskustaa ohittava liikenne vähenee, jolloin siellä on enemmän tilaa keskustaan suuntautuvalla autoliikenteelle. Tätä kautta siis kokonaisuudessaan keskustan liikenteellinen saavutettavuus paranee samalla kun teemme siitä miellyttävämmän ympäristön liikkua ja mahdollistamme sitä kautta etenemistä.

Tämä päätös ei vielä tuo merkittäviä uusia syitä tulla keskustaan, vaan se on keskustelu, jota joudumme vielä käymään erikseen, mutta näiden kahden muun teeman osalta, tässä tehdään ne keskeiset toimet, joilla keskustan elinvoimaa vahvistetaan. Seuraavaksi samaa toimintatapaa pitää laajentaa tästä vielä, jotta huomioidaan liikenne myös Kaivokadun alueen ulkopuolella.

Kiitos.

Valtuutettu Matti Niiranen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Kivekäs puheessaan totesi, että keskustan saavutettavuus paranisi tämän ratkaisun johdosta. Minä en tähän usko, mutta aika näyttää.

Oma arvioni on, että keskipitkällä aikavälillä keskustan saavutettavuus heikkenee ja samalla myös keskustan vetovoima heikkenee. Pahoin pelkään, että tämä johtaa siihen, että aika paljon pienyrityksiä kaatuu keskustassa.

Valtuutettu Suomalainen kiinnitti huomiota Esplanadin liikenteeseen. Olen samaa mieltä, että siellä mahdollisesti tulee aikamoisia ongelmia. Liikenne puuroutuu ja lisääntyy. Sekin vaikuttaa siihen, että keskustan vetovoima heikkenee.

Minusta on tärkeää nyt, että me kehitämme maanalaisia kulkuväyliä, ja on erinomaisen hyvä, että meillä on maanalaisessa yleiskaavassa vielä keskustatunnelin varaus.

Valtuutettu Otso Kivekäs (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tarkennan valtuutettu Niiraselle, että toisin kuin Niiranen, minä en sinänsä usko tämän osalta yhtä tai toista, vaan viittaan niihin liikenteellisiin selvityksiin, joita tehtiin ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman yhteydessä, joiden mukaan keskustan saavutettavuus paranee merkittävästi joukkoliikenteellä. Se paranee jonkin verran myös pyöräillen, ja heikkeneminen autolla on vähäistä. Tätä voi miettiä siltä kannalta, että Kaivokadulla kun tosiaan kulkee se 200 000 ihmistä kävellen, siinä kulkee noin 200 000 joukkoliikennematkaa tällä alueella, ja sitten taas autoja siinä menee 20 000, yksi kymmenesosa kummasta tahansa näistä muusta. Sen takia vaikutukset joukkoliikenteeseen ja kävely-ympäristöön ovat paljon merkittävämpiä tässä kohti.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Keskustan saavutettavuus paranee merkittävästi tämän kaavan myötä sen vuoksi, että tämä mahdollistaa pikaraitiovaunujen, vihreä-keltaisten sellaisten, vetämisen rautatieaseman editse. Se tarkoittaa muun muassa sitä, että

Laajasalosta, jossa tulee asumaan noin 40 000 ihmistä, heillä on suora raitiovaunuyhteys tästä keskustaan.

Valtuutettu Niiranen totesi, että hyvä, että on keskustatunneli kaavassa. Se ei lisää keskustan elinvoimaa. Päinvastoin se mahdollistaisi sen, että mahdollisimman nopeasti ohittaisi keskustan. Sen sijaan minusta on järkevää ja tärkeää, että me huoltotunnelia kehitetään niin, että keskusta on viihtyisämpi, kun kiinteistöt huolletaan maan alta ja myös niin, että autoilla pääsee entistä kätevämmiin maanalaisiin parkkihalleihin keskustassa.

Valtuutettu Ville Jalovaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tähän asti hyvin maltillinen keskustelu lähti tämän yhden vastauspuheenvuoron myötä vähän tämmöiselle ideologiselle ja vastakkainasettelun tielle. Tämä on kuitenkin yksimielisesti lautakunnassa päätetty asia, mikä on hyvä asia, että on päästy yksimielisyyteen.

Toki semmoista valtavaa intoa ehkä itse en nyt tästä jaa, että nyt kaikki muuttuu ihanaksi siellä keskustassa rautatieaseman vieressä. Rautatieasemat on yleensä vähän kaupungeissa semmoisia hämyisiäkin paikkoja. Hyvä jos sinne tulee nyt tässä jotain uutta. On tärkeää, että jäädään seuraamaan näitä vaikutuksia. Lähinnä ehkä valtuutettu Suomalaisen puheenvuorossa tähän asti on ollut eniten niitä ajatuksia, mitä itselläni on tästä asiasta. Pidän tärkeänä myöskin, että autollakin saa keskustassa liikkua eikä nyt ainakaan tämän enempää vaikeuteta sitä ja seurataan näitä vaikutuksia ja tehdään sitten uusia arvioita, jos on tarpeen.

Ledamoten Mia Haglund (replik)

Tack ska du ha, värderade ordförande.

Itsekään en jaa tätä valtuutettu Niirasen pessimististä kuvaa Helsingin keskustan saavutettavuuden ja elinvoiman suhteen tämän päätöksen myötä, vaan päinvastoin näen, että saavutettavuus paranee, kun saamme uudet raiteet ja yhä enemmän joukkoliikennemuotoja, jotka nimenomaan kulkevat ydinkeskustan läpi, koska nehän kuljettaa niitä suuria massoja ihmisiä ja niiden ollen myös parantaa ydinkeskustan saavutettavuutta. Ne kuljettaa myös sellaisia henkilöitä, jotka haluaa kuluttaa erilaisia palveluita ja jäädä oleskelemaan ydinkeskustaan, jos se on heille tarpeeksi viihtyisä.

Mun mielestä tässähän se on se avain. Ei se löydy kaavasta. Se löytyy siitä, miten se toteutetaan. Jos me toteutamme sellaista kaupunkia, joka on vihreää, viihtyisää eikä vain kiireisen läpikaahailun paikka, vaan kiireettömän oleskelun paikka, silloin saamme parannettua elinvoimaa ja myös viihtyisyyttä.

Valtuutettu Niilo Toivonen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Pakko vastata valtuutettu Niiraselle.

Meillä on nyt tällä hetkellä tällainen erittäin myönteinen ja positiivinen kierre käynnissä Helsingissä kävelyn ja pyöräilyn osalta. Pelkästään Kruunusiltojen avaaminen on nostanut kävelyn ja pyöräilyn kiinnostavuutta merkittävästi koko kaupungissa. Mä uskon, että se lisää liikkuvuutta kantakaupunkiin. Nyt ensimmäisen viikon aikana on ollut 100 000 kävijää Kruunusilloilla.

Me voidaan pitää kiinni tästä myönteisestä kierteestä, eikä kannata ehkä manata nyt mitään tuomiopäivän pasuunoita enakkoon. Entäpä jos tässä käykin niin, että tämä onkin myönteinen asia kantakaupungin ja ydinkeskustan yrittäjille ja viihtyvyydelle koko kaupungin kannalta. Voidaan katsoa myös näitä positiivisia kuvia tässä.

Kiitos.

Valtuutettu Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

On aina jotenkin hämmästyttävää, kun tässä kaupunginvaltuustossa kaikki, mikä elävöittää ja on viihtyisää, tarkoittaa yleensä sitä, että siellä ei ole autoja. Se on sikäli hämmästyttävää, kun mielestäni kaupungissa pitää pystyä kulkemaan sujuvasti kaikilla liikumismuodoilla. Eihän yhden pitäisi sulkea toista pois.

Sitten toinen asia. Tässä taloustilanteessa meidän ei ainakaan pidä tehdä sellaisia päätöksiä, jotka vähääkään vaarantavat esimerkiksi yritystoimintaa tai sellaista toimintaa, jossa tarvitaan talouden rattaita pyörimässä. Se, että joku kävelee keskustassa, ei valitettavasti kyllä tuo minkäänäköistä ostoa eikä palveluiden kysyntää välttämättä. Mielestäni keskusta ei ole se paikka, mihin tullaan enempää hengaillemaan. Meillä on huonoja esimerkkejä esimerkiksi tuosta Espalta, joka sekin tehtiin sillä ajatuksella, että otetaan autot sieltä pois, niin jopa elävöityy. Eipä siellä paljon ketään näkynyt sitten kesien jälkeen.

Valtuutettu Veli-Pekka Dufva

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Kaivokatu on yksi Helsingin tärkeimmistä paikoista ja samalla koko Suomen vilkkain joukkoliikenteen solmukohta. Sehän on sitten ihan selvää, että sitä pitää kehittää. Kuten on sanottu, me tarvitaan mukavampaa, viihtyisämpää, turvallisempaa ja toimivampaa kaupunkitilaa meille kaikille, mutta samalla sen pitää toimia myös arjessa. Sitä täällä vähän niin kuin Niiranenkin spekuloi, mutta uskon, että tämä menee ihan hienosti.

Siksi tein itse kaupunkiympäristölautakunnassa yksimielisesti hyväksytyyn vastaesityksen, jossa korostetaan keskustan saavutettavuutta, liikennejärjestelmän toimivuutta ja turvallisuutta. Keskustan pitää olla saavutettavissa eri kulkumuodoilla. Aivan samaa mieltä kuin kaikki muutkin. Poikittaisliikenteen pitää toimia. Taksisaattoliikenne ja huoltoliikenne, sekin pitää turvata tietenkin. Jalankulku, pyöräily sekä raitioliikenne pitää sovittaa yhteen. Sen pitää olla turvallista oikeasti. Myös esteettömyys on tärkeää. Kaivokatu kuuluu kaikille. Myös ikäihmiset kuuluu sinne. Myös liikuntarajoitteiset kuuluu Kaivokadulle.

Meidän pitää muistaa nyt täällä kaikkien, että hyvä kaupunki ei synny vastakkainasettelulla, vaan toimivilla ratkaisuilla. Me tehdään yhdessä tämä.

Kiitos.

Valtuutettu Jenni Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kaivokadun ympäristön viihtyisyyden, vehreyden ja turvallisuuden parantaminen ovat erittäin tervetulleita parannuksia koko Suomelle keskeisen alueen nykytilaan.

Jos kokoomuksen ryhmä olisi päättänyt tästä kaavasta yksin, Kaivokadulla olisi säilynyt autoliikenne lähialueiden asukkaiden ja yritysten liikkumismahdollisuuksien turvaamiseksi. Autoliikenteen keskittäminen historialliselle Esplanadille ei ole ongelmattonta. Koska politiikka edellyttää kompromisseja ja tällä suunnitelmalla on enemmistö takanaan, emme vastusta Kaivokadun muuttamista joukkoliikennekaduksi. Toivottavasti se lunastaa sille asetetut odotukset ja alue muuttuu vireäksi eurooppalaiseksi keitaaksi.

Liikenteen logiikka on jatkuvassa muutoksessa sähköistymisen, tekoälyn ja itseohjautuvien kulkuvälineiden myötä, ja näihin meidän pitää pystyä kaupunkina reagoimaan tulevaisuudessa. On tärkeää varmistaa, ettei ydinkeskustan liikenne puuroudu ja lähialueiden asukkailla on hyvät edellytykset liikkua kaikilla kulkumuodoilla. Meidän pitää kerätä ja kuunnella herkällä korvalla asukkaiden, matkailijoiden ja yritysten palautetta sekä huomioida ikääntyvän väestön tarpeet ja saattoliikenne.

Kaivokadun ja esplanadien tulevat remontit tulevat kestämaan vuosia. Olen suunnitelman aiemmassa vaiheessa tehnyt kaupunkiympäristölautakunnassa hyväksytyin lisäyksen siitä, että katutyöt tulee hoitaa mahdollisimman tehokkaasti minimoiden häiriöt keskustan asukkaille, vierailijoille ja yrityksille. Tätä samaa toivon myös tämän kaavan hyväksymisen yhteydessä.

Kiitos.

Valtuutettu Arja Karhuvaara

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kaivokatu ei ole asuinkatu eikä se ole virkistysalue, vaan se on historiallisesti ja toiminnallisesti keskeinen liikenteen ja liike-elämän keskus. Siitä me emme pääse mihinkään. Erittäin iso osa ihmisistä, jotka siellä kulkevat, tulevat nimenomaan sieltä rautateiltä ja usein töihin Helsinkiin, mikä on tietysti meille positiivinen seikka. Tämä kadun muuttaminen autottomaksi olisi ollut erittäin helppo toteuttaa jo aikanaan, ihan mitä Niiranenkin sanoi, mikäli me olisimme ensin tehneet sen keskustatunnelin parkkipaikoineen. Sen jälkeen me oltaisiin voitu koko keskusta panna täyteen koivuja ja kukkapenkkejä.

Keskusta-asukkaiden asiointiliikkuminen tulee taata tässäkin tilanteessa niin, että kauppoihin pääsee helposti. Meillä on tosi paljon ikäihmisiä, jotka asuu täällä niemellä, ja niiden kulkeminen jo nyt on hankalaa, koska HSL panee

vaihtamaan kaikkia härveleitä koko ajan. Tämä kävelyalueen lisääntyminen kauppojen välissä ei välttämättä ole helppoa, jos ei siellä ole oikeutta esimerkiksi taksia pysäyttää asioinnin ajaksi jonnekin. Tämä Elielinaukion bussien siirtäminen Kamppiin pidentää liikennevälineiden vaihtomatkoja. HSL:n pitäisikin lisätä suoria liikennelinjoja kaupungin ulkopuolelta, jotta työmatka-autoilu ei ympäristökunnista lisääny. Nyt on jo nähtävissä se, että ihmiset tulee mieluummin omalla autolla kuin vaihtaa ensin bussista junaan ja junasta ratikkaan tai junasta bussiin.

Sitten isoihin joukkoliikuttamistilanteisiin on jätettävä tilaa tälle alueelle pelastus- ja joukkokuljetusten käyttöön. Siitä mun mielestä taisi ollakin maininta tuossa asiaa käsittelevässä aineistossa, mikä on ihan positiivista.

Mutta sitten muutama asia. Kun Kaivokatu nyt yhteisesti sovittuna siis jää pois käytöstä, niin liikennesuunnittelun toteuttaminen kaksikaistaisin esplanadein toimii, mikäli se voidaan tehdä sujuvammaksi esimerkiksi valo-ohjauksella. Tällä hetkellä tilanne on se, että ne autojonot pysähtyy just nimenomaan niiden elävöitettyjen kahviloiden ja terassien eteen ja tupruttaa pakokaasunsa siinä. Voisi vähän miettiä liikennevalojärjestelyjä.

Sitten pitää tutkia myös mahdollisuus saada Alekski auki aamulla, vaikkapa kuuden ja kymmenen välillä, niin että hotellit pystyy purkamaan, ja ennen kuin se Katajanokan laivaliikenne alkaa näkyä siinä keskustassa ja poispäin lähdössä kaupungista. Mä olen tosi huolissani siitä, että esplanadit tukkeutuu ja niemelle pääseminen, siis ihan kotiin pääseminen, ja katajanokkalaisten pääseminen keskustaan tulee entistä vaikeammaksi, mikäli näitä Espan toimintoja ei saada sujuvammaksi kuin ne nyt on.

Muuten en olisi kannattanut tällaista massiivista sulkemista, mutta koska siitä on yhteinen päätös tehty, niin paras sitten vaan mennä eikä vikistä, mutta nämä kolme asiaa olisi syytä huomioida sitten siinä toteutusvaiheessa.

Kiitos teille.

Valtuutettu Petri Suhonen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Helsingin kaupungin kaupunkistrategian mukaan varmistamme, että Helsingin keskusta on saavutettavissa kaikista suunnista eri kulkumuodoilla. Samalla madallamme kynnystä tulla keskustaan niin joukkoliikenteellä kuin autollakin. Toisaalta samassa strategiassa olemme sitoutuneet keskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman toteuttamiseen. Tässä olemme.

Kynnys ajaa autolla keskustan suuntaan nousee, ei laske. Samalla strategian henki on koetuksella. Ostovoima liikkuu edelleen autolla. Huoli on, että oloilukeskustasta katoavat kivijalkaliikkeet, ehkä ravintoloita lukuun ottamatta, jotka kyllä ansaitsevat piristysruiskeen.

Tässä tilanteessa keskusta-alueen liikenteen sujuvuuden varmistamiseksi on ensiarvoisen tärkeää, että Tallinnan rahtiliikenne siirtyy Satamatunneliin. Samalla keskustan huoltotunneli on hyödynnettävä kaupunkistrategian mukaisesti.

Kiitos.

Valtuutettu Amanda Pasanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tänään me päätetään yhdestä Helsingin lähihistorian merkittävimmistä liikenne- ja kaupunkisuunnittelupäätöksistä.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Tosiaan erittäin upea päätös on kyseessä Kaivokadulla.

Kaivokatuhan on Helsingin paraatipaikka. Se on portti tähän kaupunkiin, mutta myös portti Suomeen monille ihmisille. Tässä paikassa liikkuu siis päivittäin jopa 200 000 ihmistä. Se on tärkein joukkoliikenteen solmukohta koko Suomessa. Näiden ihmisten viihtymisellä ja turvallisuudella on väliä. Sillä on väliä niin Helsingin kannalta kuin koko Suomen kannalta. Tulevaisuudessa Kaivokatu tulee olemaan täysin erilainen. Siellä tulee olemaan tilaa ihmisille, tilaa viihtyisyydelle ja tilaa vehreydelle.

Tasan 50 vuotta sitten vuonna 1976 Helsingin kunnallisvaaleissa esiintyi ensimmäistä kertaa Helsingin vihreiden edeltäjä Helsinki-liike. Kyseessä oli silloin puolueiden ulkopuolinen valitsijayhdistys, joka vastusti autokeskeistä kaupunkisuunnittelua ja ajoi kävelyä, joukkoliikennettä ja viihtyisää kaupunkia. Liike haastoi silloin valtavirtaa eikä saanut niissä vaaleissa yhtäkään valtuutettua. Tänään 50 vuotta myöhemmin tämän liikkeen tavoitteista on tullut kaupunkisuunnittelun valtavirtaa.

Helsingin vihreät täyttää siis tänä vuonna 50 vuotta, ja on todella hienoa, että juuri tänä juhlavuotena saamme juhlistaa näin merkittäviä kaupunkisuunnittelun päätöksiä. Tänään päätämme Kaivokadun uudistuksesta, ja myös Kruunusillat avattiin tänä keväänä. Kaivokadun muutokset on osa Helsingin kaupunkisuunnittelun suunnanmuutosta, jossa epävihtyisästä autoliikenteelle varatusta kaupunkitilasta otetaan tilaa takaisin ihmisille.

Kaivokadulla autoliikenteen ehdoilla toimineesta alueesta tulee kävelyn, pyöräilyn ja raideliikenteen keskus. Siitä tulee myös vihreä kaupunkikeidas. Tämä muutos parantaa Helsingin keskustan elinvoimaisuutta ja saavutettavuutta, ja tulevaisuudessa Kaivokadulle siis mahtuu enemmän ihmisiä ja enemmän elämää.

Helsinki on saanut kansainvälistä huomiota joukkoliikenteelle sekä kävelyille ja pyöräilylle varatuista Kruunusilloista, joista on tullut Helsingin uusi maamerkki ja ylpeyden aihe. Kaivokatu on osa tätä jatkumoa, ja se Kruunusilta kulkeva ratikka tulee myös kulkemaan Kaivokadulle asti. Näiden päätösten ja hankkeiden myötä Helsinki liittyy osaksi kestävien ja eteenpäin katsovien eurooppalaisten kaupunkien jatkumoa. Sellaisten kaupunkien, jotka kehittyvät ympäristö ja ihmiset edellä.

Valtuutettu Seija Muurinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Nyt kun tämä asia on menossa läpi, toivon että tällä Kaivokadun autoilukiellolla ei ole vaikutusta näiden kaupungin reuna-alueiden, esimerkiksi Pohjoisrannan, liikenteen hankaloitumiseen entisestään. Pohjoisrannassa on nyt ajoittain tosi vaikeita ruuhkia Katajanokan ja Eteläsataman laivojen tulo- ja lähtöaikoihin. Pahimmillaan matka Kalasatamasta Katajanokalle omalla autolla on jo nykyään kestänyt noin 40 minuuttia näinä ruuhka-aikoina. Laivaliikenteessä kulkee paljon hitaasti liikkuvia isoja rekkoja ja muuta raskasta liikennettä. Se tuottaa vaikeuksia sitten kaupungin asukkaille tässä liikkumisessa.

Jotta tämä keskusta-alueen sulkeminen autoilulta ei pahentaisi näitä reuna-alueiden ruuhkia entisestään, tarvitaan ehdottomasti Satamatunneli mahdollisimman nopealla aikataululla. Se voisi vaikuttaa tähän kaupungin ilmeeseen ja helpottaisi kaupungin keskustaliikennettä ja liikkumista kaikkiaan.

Kiitos.

Valtuutettu Suvi Pulkinen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Me käsitellään tänään hanketta, jolla on potentiaalia nousta yhdeksi niistä paikoista, joista helsinkiläiset voivat aidosti olla ylpeitä. Paikaksi, jota tullaan juhlimaan ehkä jopa tosiaan yhtä innokkaasti tai vielä innokkaammin kuin vasta avattuja Kruunusiltaa.

Tässähän kyse ei ole pelkästä fyysisistä tilasta, vaan myös siitä, millainen viesti me lähetetään meidän kaupungista. Olemmeko me rohkea, elävä ja ihmislähtöinen kaupunki vai vain toimiva, mutta kasvoton läpikulkupaikka? Katsommeko me rohkeasti tulevaan vai pyrimmekö me kääntämään kelloja menneeseen? Nimittäin, kuka kaipaa vaikka 90-lukua, jolloin Mikonkadulla ajeltiin autolla? Tai haaveilee Keskuskadun terasseilla istuessaan autoliikenteen paluusta sinne? Tai olisi valmis palauttamaan ajokaistat Aleksille? Kyllä me nyt kun me katsomme taaksepäin, huomataan että keskustasta on tullut huomattavasti modernimpi, nykyaikaisempi ja viihtyisämpi kaupunki, mitä se on aikoinaan ollut.

Mehän ei olla yksin tämän kehityksen kanssa, mutta olemme vielä askeleen jäljessä. Kööpenhaminassa entinen parkkipaikka muutettiin kaupunkilaisten olohuoneeksi. Brysselissä liikenneympyrästä tehtiin demokratian kohtaamispaikka. Milanossa rakennettiin uusi aukio, josta tuli koko kaupungin symboli. Ja Barcelonassa vapautettiin kokonainen liikenteen solmukohta ihmisille. Näitä kaikkia yhdistää yksi asia. Rohkea päätös tehdä tilasta paikka, jossa viihdytään, ei vain kuljeta läpi.

Vaikka olen itsekin Kaivokadun läpikulkija ja toisinaan mökkimatkan taittaja, mä luotan kyllä, että nämä ovat sellaisia asioita, jotka asettuvat uomiinsa. Mökille pääsen jatkossakin. Uskon myös, että keskustan pysäköintihalleihin voi olla jopa helpompi ja nopeampi päästä tämän muutoksen myötä ja varmasti myös sitä kautta nekin saadaan tehokkaampaan käyttöön niille, jotka tulevat sitten keskustaan asioimaan. Se, että me saadaan tämä kaupunkitila viihtyisäksi, elinvoimaiseksi, varmasti tukee myös yrittäjyyttä ja kasvua Helsingissä hienosti.

Hyvät valtuutetut.

Nämä esitellyt havainnekuvat, mitä me ollaan nähty tästä kaavasta, näyttävät hienolta. Siitä on tulossa upea, vehreä, viihtyisä. Toivon vielä, että pystymme varmistamaan, että tästä ei synny pelkästään sellainen siisti ja tehokas tilaratkaisu, vaan oikeasti paikka, jossa on myös iloa, leikkisyyttä, taidetta, jotta siellä on jotain, jota pysähtyä ihmettelemään ja katsomaan. Se ei saa olla turhan klininen, koska parhaillaan tällainen tila on sellainen, joka jää ihmisten mieliin ja sydämiin ja sitä kautta se oikeasti tuottaa sitä ylpeyttä meidän kaupungista meille, mutta myös kaikille, jotka tulevat ihailemaan ja katsomaan Helsinkiä, tekee sellaisen paikan, joka jää mieleen.

Tästä voidaan tehdä Helsinkiä aivan parhaimmillaan.

Kiitos.

Valtuutettu Anni Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Käsittelyssämme on tärkeä päätös, varmasti monella tapaa historiallinen.

Haluan tässä yhteydessä nostaa esiin viisi näkökulmaa.

Arkkitehtuuri. Eliel Saarisen asemarakennus on yksi tärkeistä ja merkittävistä ja myös kansainvälisesti kiinnostavista rakennuksista Helsingissä. Helsinki on paikka, jonne tullaan katsomaan arkkitehtuuria, ja asemarakennus on meidän kaikkien yhteinen. Tämän suunnitelman toteutumisen jälkeen asemarakennus tulee olemaan aivan eri tavalla läsnä, näkyvissä ja pääsemään oikeuksiinsa. Arkkitehtuuri ei ole yhdentekevää varsinkaan silloin, kun katutila sen ympärillä, tila sen ympärillä myös palvelee ja nostaa esiin arkkitehtuuria.

Toinen, ehkä edellistä vieläkin tärkeämpi näkökulma on se, että tämä on suunnitelma, jossa todella näkyy kävelyn arvo liikkumismuotona. Monet ovat sanoneet tässä keskustelussa, että tämä päätös kertoo siitä, että kaupunki arvostaa ihmisiä, näkee ne ihmiset, jotka liikkuvat joko koko matkan tai osan matkastaan kävellen. Tämä on vilkkaimpia paikkoja kävelijöille, ja tämän suunnitelman toteuttaminen tekee kävelystä miellyttävämpää, sujuvampaa, tuo kävelijöille arvostetumman tunteen kaupunkitilassa. Ne meistä, jotka olemme liikkuneet Kruunuvuorensillalla tai Merihaansillalla, niiden nyt avauduttua, olemme varmasti myös huomanneet sen, kuinka älyttömän miellyttävä äänimaisema on sellaisessa kaupunkitilassa, jossa ei ole jatkuvaa liikenteen taustamelua. Tämäkin tulee olemaan kävelijöitä palveleva muutos Kaivokadulla.

Liikennejärjestelmästä on tehty kattavat selvitykset tässä taustamateriaalissa. Muutokset eivät ehkä ole niin valtavan radikaaleja, eivät varmasti niin radikaaleja kuin jotkut pahimmillaan pelkäävät. Itse muistan hyvin sen ajan, kun sekä esplanadeilla että Pohjoisrannassa oli moninkertainen määrä liikennettä. Nykytilaan verrattuna tämäkään muutos ei tule tekemään niistä sillä tavalla ruuhkaisia ja täynnä olevia kuin ne olivat joskus 80- ja 90-luvulla. Autoliikenteen kannalta kaiken kaikkiaan suunnitelma on sillä tavalla maltillinen, että läpiajoo Kaivokatu on aina ollut aika huono väylä, eikä sen ole kannattanut tähänkään asti olla ensisijainen, eikä se nyt ole sitä jatkossakaan. Kuten keskustelussa on todettu, keskustaan saapuvien ihmisten määrä on tällä suunnitelmalla mahdollisuus nostaa suuremmaksi kuin se on ollut.

Pidän myös erittäin tärkeänä sitä, että tämän suunnitelman päättäminen ja se, että täällä on viitattu kaupunkistrategiaan, osoittaa, että me Helsingissä pystymme tekemään päätöksiä.

Tätä päätöstähän on valmisteltu hyvin pitkään. On tehty äänestämällä osapäätöksiä, on ollut kaatuneita päätöksiä, jotka liittyvät juuri tähän kohtaan ja

näihin valintoihin. Huonoin tilanne kaupungissa yleensä on se, jos asiat vain jumittavat, eikä minkäänlaista ratkaisua pystytä tekemään. Tämähän on kompromissi siinä mielessä, että ainakin itse olisin alun perin mieluummin halunnut valita Kaivokadun läpiajoon ja esplanadit kokonaan autottomiksi. Autoliikennettä taas ei olisi saanut toimimaan sillä suunnitelmalla, eli tässä on yhdistetty erilaisia tarpeita, myös autoliikenteen.

Arvoisa puheenjohtaja.

Lopuksi totean, että tähän suunnitelmaan mukaan tehty ympäristösuunnitelma, istutukset, huleveden imeminen ovat asioita, jotka tekevät tästä yhden suunnitelman, jossa ilmastonmuutokseen sopeutuminen on otettu riittävän vakavasti.

Valtuutettu Krishna Regmi

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Kaivokauden uudistus on upea mahdollisuus tehdä Helsingin sydäimestä viihtyisämpi. Niin kuin aiemmin monet valtuutetut ovat puheenvuoroissa ottaneet saman asian esille, Kaivokaudesta tulee vihreämpi, vetovoimaisempi. Tämä hanke nostaa ydinkeskustamme laatua ja parantaa kaupunkilaisten arkea merkittävästi.

Jotta uusi visio onnistuu parhaalla mahdollisella tavalla, meidän on toteutettava se tiiviissä yhteistyössä keskustan yrittäjien kanssa. Meidän on varmistettava, että elinvoima ja saavutettavuus säilyvät vahvoina sekä remontin aikana että sen jälkeen.

Esitän järjestelmään kirjaamani toivomusponnen elinvoiman seurannasta ja siihen reagoimisesta. Ponnen tarkoitus on varmistaa, että meillä on

ajantasaista tietoa ja kykyä toimia ydinkeskustan menestyksen turvaamiseksi koko muutosprosessin ajan ja sen jälkeenkin.

Kiitos.

Apulaispormestari Johanna Laisaari

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tänään tehdään hieno ja historiallinen päätös koskien Helsingin keskustaa, kuten tässä monet ovat jo todenneet.

Me parannetaan meidän päärautatieaseman ympäristöä ja tehdään se yhdessä. Erityisen hienoa on, että tämä uudistus tehdään kävelijöiden ehdoilla. Kaivokadun alueesta tehdään uusi, houkutteleva, viihtyisä alue. Ympäristö muuttuu käveltäväksi, vehreäksi, kulttuurihistoriallista arvoympäristöä kunnioittavaksi kokonaisuudeksi.

Kaupunkiympäristön lautakunnassa teimme useita vastaehdotuksia, joissa korostettiin nimenomaan alueen saavutettavuutta ja esteettömyyttä kävelijöiden näkökulmasta. Nämä vastaehdotukset hyväksyttiin yksimielisesti, josta olen erittäin iloinen. Me haluamme yhdessä rakentaa elinvoimaista, houkuttelevaa ja viipyilyyn kutsuvaa keskustaa, joka on toimintaympäristö niin yrityksille, kaupunkilaisille kuin turisteille. On siis todella upeaa, että me teemme yhdessä Helsingistä kaupunkia, jossa kaupunkitila on yhdenvertaisesti kaikkien käytettävissä.

Olisi hienoa, että jatkossa Helsinki voisi olla kävelyn pääkaupunki, ja muualla maailmassa tätä ihasteltaisiin, kun siellä juodaan jossain piazzalla sitä Aperol Spritzia.

Kiitos kaikille.

Valtuutettu Wille Rydman

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Ei taida olla yhtäkään sellaista katua Helsingissä, jota vihreät ei haluaisi sulkea autoliikenteeltä. Olen tämän joskus retorisena kysymyksenä joissain vaalipaneeleissa kysynyt ja saanut sille empiirisen vahvistuksen, että sellaista katua ei tosiaan ole nimetty. Joskus aikanaan laskin leikkiä, että varmaan vihreät olisivat laittamassa Mannerheimintienkin autoilulta kiinni. No ei kannattaisi vitsailla, kyllä eräs vihreä valtuutettu sellaisenkin valtuustoaloitteen kerran täällä sai tehtyä, mutta ei tämä Kaivokadun sulkeminen paljoa Mannerheimintien sulkemista autoliikenteeltä järkevämpi avaus ole.

On tietystikin totta, että jos puhutaan estetiikan kautta tai äänimaiseman kautta, niin autoton maisema on varmaan useimpien meistä mielestä esteettisesti viehättävämpi. Paikka ilman liikennemelua on epäilemättä viehättävämpi ja miellyttävämpi viettää aikaa. Käytännössä kuitenkin toimiva kaupunki tarvitsee liikennettä. Liike kaupungissa merkitsee kaupungin elämää. Se merkitsee myös elinvoimaa. Liikkumisen tarve ei vähene mihinkään sillä, että liikkumiseen varattu väyliä otetaan pois käytöstä, eikä läheskään kaikki liike ole siirrettävissä kävelyllä, pyörällä tai joukkoliikenteellä toteutettavaksi. Se liikenne silloin siirtyy vain joko ruuhkauttamaan joitain muita katuja tai sitten se kiertää Helsingin ylipäätään, ja molemmissa tapauksissa kaupungin elinvoima kärsii.

Nyt käsillä oleva päätös on jälleen yksi isku keskustan elinvoimalle ja saavutettavuudelle, vaikka se muuksi tässä salissa yritetään selittää. Käytännön kokemukset kuitenkin osoittavat, että näistä autoilulta vapautetuista kaduista ei muodostu ollenkaan niin viihtyisiä tai elinvoimaisia kuin mitä niistä on toivottu. Hyvänä esimerkkinä Hämeentie, josta ei tullut suinkaan mitään elinvoimaista keidasta, vaan päinvastoin autioitunut ja liike-elämänsä kannalta

pahoin kärsinyt katu. Tämä tulee koskemaan epäilemättä vielä suuremmassa määrin Kaivokatua.

Autottomille alueille totta kai on oma paikkansa ja tarpeensa kaupungeissa, mutta poikittaisliikenteelle aivan ratkaisevan tärkeä Kaivokatu sopii autottomaksi alueeksi mahdollisimman huonosti. Punavihreiden puolueiden äänestäjät toki näiden päätösten myötä saavat epäilemättä sitä, mitä ovat vaaleissa tilanneetkin, mutta isompi kysymys on se, että mitä saavat kokoomuksen äänestäjät. Kokoomuksen äänestäjille kun usein kunnallisvaalien alla markkinoidaan, että nyt on erityisen tärkeää äänestää kokoomusta, ettei vaan tule vihreää tai sosiaalidemokraattista pormestaria pistämään katuja kiinni ja rajoittamaan kunnollisen työssä käyvän porvarin elämää tässä kaupungissa. Näin siis kokoomus vaaleissa, mutta kun valtuustoarki koittaa, totuus on se, että kokoomus tekee punavihreiden puolueiden kanssa kompromissin tai yhteisen päätöksen, niin kuin tätä politiikkaa nyt tässäkin illassa on kuvailtu, joka siis tarkoittaa sitä, että kokoomus saa edustukselliset muodolliset pormestaristopaikkansa ja politiikan sisällön määrittävät punavihreät puolueet, ja kokoomuslainen äänestäjä ei saa yhtään mitään.

Näin ei kuitenkaan olisi välttämätöntä olla, ja siksi on hyvä osoittaa, että olisi olemassa myös vaihtoehto. Näin muodin teenkin seuraavan palautusesityksen: Palautetaan asia uudelleen valmisteluun siten, että autoliikenne Kaivokadulla jatkossakin mahdollistetaan.

Ledamoten Marcus Rantala

Värderade ordförande.

Den här planen väcker mycket känslor och mycket blandade känslor hos mig också inom vår grupp. Frågan har diskuterats länge och de centrala linjedragningarna finns redan inskrivna i stadsstrategin, en strategi som också

SFP har godkänt. Det är sant att området kring järnvägsstationen idag inte är särskilt attraktivt och att det finns ett tydligt behov av förändring. Området kan bli grönare, mer trivsamt och också tydligare uppdelat mellan olika trafikformer, vilket också skulle förbättra tryggheten och framkomligheten. Men den avgörande frågan är förstås om det verkligen krävs att biltrafiken helt stängs av på Brunnsgratan för att uppnå dessa mål. Helsingfors är geografiskt beläget på en udde, vilket gör trafiklösningarna särskilt utmanande. Samtidigt saknar vi fortfarande en centrumtunnel som skulle kunna avlasta trafiken långsiktigt på ett hållbart sätt. Därför innebär en fullständig avstängning av biltrafiken på Brunnsgratan betydande risker.

Arvoisa puheenjohtaja.

Meille kaupunkiympäristölautakunnan antamat lisäevästyksset olivat tämän kaavan kannalta olennaisia ja lopulta myös ratkaisevia.

Pidämme välttämättömänä, että ydinkeskustan liikennejärjestelmän kokonaisvaltainen toimivuus ja saavutettavuus turvataan myös tulevaisuudessa. Keskustan tulee olla saavutettavissa kaikista suunnista ja kaikilla kulkumuodoilla. Erityisen tärkeä on päärautatieaseman hyvä saavutettavuus sekä toimivat taksi- ja huoltojärjestelyt, jotka ovat toimivan keskustan perusedellytyksiä.

Samalla haluamme korostaa poikittaisliikenteen sujuvuuden merkitystä, ja siihen tarvitaan uusia ja kehittyviä maanalaisia järjestelyjä. Huoltotunnelin potentiaali tulee hyödyntää täysimääräisesti ja samalla on tärkeää jatkaa pysäköintilaitosten sisäänajoratkaisujen kehittämistä.

Lopuksi, arvoisa puheenjohtaja, haluan kannattaa valtuutettu Regmin pontta.

Valtuutettu Ville Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Kaupunkisuunnittelu on kompromissi, kaupunkistrategia on kompromissi. Tämän kaupunkimme puolueista yhtä lukuun ottamatta muut näyttävät ymmärtävän. Strategiassa on kohtia, joita osa meistä pitää erinomaisina. Sitten on niitä, joita hyväksyy sen takia, että voi saada sinne niitä itselle tärkeitä asioita. On hienoa, että suurin osa tässä salissa näkee tämän ja tällaisena vaikeana aikana, mitä tällä hetkellä eletään, voidaan täällä kaupunkipolitiikassa tehdä yhteistyötä, etsiä kompromisseja, saada kaikki sinne itselle tärkeitä asioita ja sitten joissakin asioissa joutuu joustamaan. Sellaista se on, jos haluaa, että asiat menee eteenpäin.

Itse lukeudun niihin valtuutettuihin, jotka ei koe sitä valtavaa innostusta, mikä nyt tässä on aistittavissa joillakin, että nyt täällä kaikki muuttuu ihanaksi onnelaksi keskustassa. Toisaalta mä en myöskään niitä pahimpia uhkakuvia jaa, mitä tässä nyt pari puheenvuoroa sitten esitetty. Muutos jakaa myös kaupunkilaisten näkemyksiä. Osa pitää sitä erinomaisena. Osa pelkää sitä. Osa on siinä välillä. Itse lukeudun näihin välimaastossa oleviin.

Ajattelen, että Helsinki on kaupunki, missä pitää voida sujuvasti käyttää kaikkia liikkumisen muotoja. Vierastan vastakkainasettelua tässä. Pitää voida pyörällä, kulkea jalan, joukkoliikenteellä, mutta myös autolla pitää voida liikkua keskustassa. Autoilijallakin on oikeus päästä sinne, minne haluaa mennä.

Aika näyttää tämän muutoksen vaikutukset. Viime kaudella hyvin kiivas väittely keskustan kehittämisen suunnasta oli usein täällä valtuustossa ja lautakunnassa. Se hallitsi suorastaan Helsingin poliittista keskustelua. Sekään ei ollut oikein hyvä asia. Se, että viikosta toiseen Hesarissa ja muissa medioissa toistui, että taas on ollut tiukat väännöt ja yhdellä äänellä viety

asioita eteenpäin, ei ole semmoinen viesti, mikä me halutaan antaa, että keskusta on jatkuvassa kriisitilanteessa, vähän niin kuin sotatilassa, että mitä sille tapahtuu.

Nyt on tehty tämä linjaus. Sen kanssa mennään eteenpäin. Seurataan muutoksen vaikutuksia. Jos ne on radikaalisti huonoja, sitten voi myöskin päätöksiä perua. Huoltotunnelin käytön selvittäminen ja laajentaminen on tärkeä asia, ja monia muita semmoisia asioita. Pidän tärkeänä myöskin, että sieltä Espan kautta kahta kaistaa päästään eteenpäin, eikä sieltä olla entisestään vaikeuttamassa asioita.

Tällä kompromissilla me nyt mennään tässä tänään eteenpäin.

Kiitos.

Valtuutettu Teija Makkonen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Tässä päätöksessä mennään jälleen askel pidemmälle autoilun vaikeuttamisessa, vaikka keskustan liikenteen kokonaisratkaisut eivät ole edes valmiita. Erityisen ongelmallista on, että ei ole olemassa keskustatunnelia autoilijoiden käytössä, mutta silti maanpäällistä liikennettä halutaan jo rajoittaa.

Tässä salissa puhutaan vahvasti jakolinjoja korostaen keskustan läpikaahaamisesta ja ihanasta, viihtyisästä, elinvoimaisesta kävelykeskustasta, mutta aivan liian vähän siitä, että monella helsinkiläisellä on aito tarve päästä keskustaan myös autolla ja myös pois sieltä sujuvasti. Tosiasia on, että ydinkeskustaan pääsy ja sieltä ulos pääsy autolla hankaloituvat olennaisesti tämän päätöksen myötä. Tämä tulee näkymään ruuhkina muualla keskustassa.

Mielestäni Kaivokadun sulkeminen autoilijoilta on huono päätös. On surullista, että kokoomukselta näyttää puuttuvan oma tahto, kuten täällä tänään kuulimme.

Kannatan valtuutettu Rydmanin palautusehdotusta.

Valtuutettu Janne Rauramo

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kaivokadun sulkeminen on merkittävä muutos Helsingin keskustaan, ja sen vaikutuksia tulee tarkastella myös asukkaiden arjen, liikkumisen, saavutettavuuden ja palveluiden toimintaedellytysten sekä koko keskustan elinvoiman näkökulmasta.

Moni keskustassa asuva kokee jo nyt, että liikkuminen vaikeutuu päivä päivältä. Joukkoliikenteen kehittäminen on tärkeää, mutta samalla meidän on huolehdittava siitä, ettei keskustasta tehdä paikkaa, jossa arki muuttuu hankalammaksi niille ihmisille, jotka siellä asuvat. Erityisesti ikääntyneiden ja lapsiperheiden näkökulma on syytä pitää aidosti mukana päätöksenteossa.

Toivon sydämestäni, että valtuutettu Kivekkään ennustama elinvoiman kasvu toteutuu eikä käy niin kuin baanainvestointien yhteydessä pyöräilyn kulkutapaosuudelle, joka ei valitettavasti ole lähtenyt aikanaan maalailtuun nousuun. Meidän täytyy uskaltaa visioida ja asettaa tavoitteita, mutta myös seurata sekä toteutuneita että tulevia vaikutuksia. Keskustan vetovoima syntyy saavutettavuudesta, toimivasta arjesta ja siitä, että ihmiset haluavat tulla sinne asioimaan ja asua siellä.

Valtuutettu Anni Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Nähdäkseni tämän asemakaavan palauttaminen olisi Helsingin kehityksen kannalta yksi ankeimmista ja huonoimmista asioista, mitä voisimme tehdä

Keskustan liikennejärjestelmää, siihen liittyviä valintoja, edellytyksiä viihtyisämmälle keskustalle, joukkoliikenteen olosuhteiden parantamiselle, kävelyn olosuhteiden parantamiselle. Tätä valmistelua on tehty itse asiassa yli kymmenen vuoden ajan. Pitkään niin, että ei ole syntynyt minkäänlaista päätöstä, ja sen jälkeen, kuten täällä on kuvailtu, on syntynyt päätöksiä, mutta ne ovat olleet äänestyspäätöksiä, joissa on aina oma epävarmuutensa. Nyt meillä on kaupunkistrategiassa linjattu päätös, joka on selkeä ja joka on kompromissi eri liikennemuotojen osalta.

Huonoin kaupunki ja huonoin kulttuuri on sellainen, missä minkäänlaisia päätöksiä ei pystyä tekemään, vaan käytännössä tässä jouduttaisiin nolllapisteeseen. Olisi Helsingin edun, helsinkiläisten edun vastaista.

Kiitos.

Valtuutettu Jenni Hjelt

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kaivokadun ympäristö on, kuten aiemmin puhunut valtuutettu Kauppilakin totesi, kyselyissä todettu Helsingin epäviihtyisimmäksi alueeksi erityisesti nuorten keskuudessa. Ajattelen, että vaikka meidän pitää elää nykyajassa, meidän tulee myös pitää mielessä se, että kehitämme tätä kaupunkia tämän päivän nuorille ja tuleville sukupolville. Siksi olenkin iloinen, että olemme tänään tässä valtuustosalissa päättämässä suuresta uudistuksesta Helsingin ydinkeskustaan.

Tämä asia on herättänyt runsaasti keskustelua myös kaupunkilaisten keskuudessa niin puolesta kuin vastaan. Se on ymmärrettävää, onhan

kyseessä keskeinen paikka. Tänä päivänä keskustelu kaupunkisuunnittelun tiimoilta on aktiivista, ja saamme suunnittelussa ja päätöksenteossa olevista asioista päättäjinä palautetta, niin myös Kaivokadun osalta.

Tätä uudistusta on työstetty pitkään ja huolellisesti.

Kaupunkiympäristölautakunnassa käsitelimme asiaa viime valtuustokaudella ja uudelleen nyt tämän vuoden maaliskuussa. Olen iloinen siitä, että saavutimme kaupunkiympäristölautakunnassa yksimielisen näkemyksen tästä kaavamuutoksesta ja teimme runsaasti lisäyksiä, kuten jo aiemmatkin lautakunnan jäsenet ovat tässä keskustelussa todenneet.

Aina kun teemme päätöksiä kaupunkitilassa, tulee meidän huomioida erilaiset ryhmät, joilla on erityistarpeita. Lautakunnassa tein itse vastaehdotuksen, joka koski esteettömyyttä. Kirjasimme yksimielisesti päätökseen, että jatkosuunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota kadun ylittämisen turvallisuuteen ja esteettömyyteen huomioiden liikennesuunnitelmassa esitetyt valo- ja ääniohjatut suojatiet.

Itseäni tämän tyypisissä muutoksissa mietityttää pelastuslaitoksen toimintaedellytykset ja niin tässäkin. Pelastuslaitos toki on ollut mukana tämän kaavan valmisteluvaiheessa. Valmisteluvaiheessa pelastuslaitos lausui, että liikennemäärien kasvu muilla väylillä saattaa aiheuttaa pelastuslaitokselle haasteita. Pelastuslaitos myös lausui tavoitettavuudesta tietyillä alueilla, sen heikentymisestä, ja toivoi, että heidät otetaan varhaisessa vaiheessa mukaan ympäröivien alueiden katu- ja liikennesuunnitteluun, jotta vasteajat saavutetaan jatkossakin. Pelastuslaitos myös lausui, että erityishuomiota tulee kiinnittää Kaivokadun rakennusvaiheeseen ja sen aikaisiin järjestelyihin.

Siksi teenkin ponnen, jossa tähän asiaan kiinnitetään huomiota.

Kaupunkilaisten turvallisuus ja pelastuslaitoksen toimintaedellytykset, kun tulee turvata kaikissa vaiheissa. Ponteni kuuluu näin:

Hyväksyessään asemakaavan kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta osallistaa pelastuslaitosta ja heidän näkemystensä huomiointia jatkosuunnittelussa, jotta muutoksesta ei aiheudu haittaa pelastuslaitoksen toiminnalle niin rakennusvaiheessa kuin sen jälkeen.

Toivon tietysti kannatusta tälle ponnelle, mutta erityisesti toivon, että kun tänään saamme tämän muutoksen ja hankkeen tästä salista eteenpäin, saadaan hanketta aikataulussa eteenpäin mahdollisimman vähäisin haitoin kaupunkilaisille ja yrityksille. Tehtävä ei ole helppo, mutta sitä kohti nyt menemme.

Kiitän osaltani kaikkia prosessissa mukana olleita hyvästä yhteistyöstä ja odotan kovasti, että muutos saavuttaa ne tavoitteet, joita sillä on ollut.

Kiitos.

Ledamoten Borgarsdóttir Sandelin

Ärade ordförande.

Att utveckla Brunngatan till en mer trivsamt, grön och fotgängarvänlig miljö ligger i linje med hur stadskärnor har utvecklats under de senaste decennierna. Men det här beslutet blir intressant om man sätter det i ett längre perspektiv. Helsingfors centrum har alltid formats i skikt. Först byggdes staden för fotgängare, sedan anpassades den för bilen. Och under de senare åren har vi åter börjat prioritera gång, kollektivtrafik och stadsliv. Det här förslaget är tydligt en del av den utvecklingen.

Mutta historia osoittaa myös jotain muuta. Joka kerta kun olemme muuttaneet tilan käyttöä, olemme joutuneet ratkaisemaan toiminnot jossain muualla. Kun liikenne kasvoi, rakennettiin uusia väyliä. Kun paine keskustassa kasvoi liian

suureksi, toimintoja siirrettiin, rakennettiin uudelleen tai vietiin maan alle. Nyt teemme jälleen uudelleenjaon. Vapautamme tilaa autoliikenteeltä kaupungin vilkkaimmassa paikassa. Se on sinänsä perusteltua, mutta se tarkoittaa myös, että meidän täytyy olla yhtä selkeitä siitä, miten kokonaisuus toimii jatkossa. Aineistossa todetaan, että liikenne ohjataan muille kaduille. Se on totta, mutta se on myös vain osa vastausta.

Frågan är hur vi långsiktigt hanterar genomgående trafik, tillgänglighet och logistik i ett centrum som samtidigt ska vara mer vistelsevänligt. Och hur ser vi till att vi inte styr mer trafik till gator i stadsdelar där många bor? Jag tycker att vi bör se den här förändringen som en del i en längre utveckling, där vi behöver komplettera ytliga förändringar med mer strukturella lösningar över tid. Jag ser att vi bättre måste utveckla även infran under jorden. Ei vastakkainasetteluna, vaan jatkumona sille, miten Helsinki on aina kehittynyt, kerros kerrokselta.

Och avslutningsvis, ordförande, önskar jag stöda Jenni Hjelts kläm.

Tack.

Valtuutettu Tuuli Kousa

Arvoisa puheenjohtaja.

Niin Kaivokatuun kuin keskustan elinvoimaan liittyvässä laajemmassa keskustelussa menee usein kaksi asiaa iloisesti sekaisin. Keskustan saavutettavuus ja keskustan käyttäminen läpiajoväylänä ovat kaksi eri asiaa. Pääkaupungin ydinkeskusta ei ole mikään seudullinen läpiajoväylä, jonka tehtävä on mahdollistaa mahdollisimman sujuva automatka Espoosta idän suuntaan. Keskustan saavutettavuus on eri asia kuin se, että arvokkainta katutilaa käytetään läpiajoon. Esimerkiksi valtuutettu Niiranen totesi puheenvuorossaan, että tämän kaavan myötä keskustan vetovoima heikkenee ja pienyrityksiä kaatuu. Tosiasiallinen vaikutus on kuitenkin päinvastainen.

Selvitysten mukaan suunnitellut muutokset parantavat keskustan saavutettavuutta.

Tässä keskustelussa on tärkeää pitää mielessä mittakaava. Alueella liikkuu jo nyt päivittäin noin 200 000 ihmistä, joista 100 000 ylittää Kaivokadun jalan. Tämä siis ennen Laajasalon pikaratikkaa, joka tulee entisestään parantamaan monien itähelsinkiläisten matkaa keskustaan ja lisää alueella liikkuvien jalankulkijoiden määrää. Samalla on totta kai olennaista, että keskustan alueen asukkaiden huolet huomioidaan ja että työt suunnitellaan ja kilpailutetaan huolella niin, että myös häiriölle lasketaan arvo.

Arvoisa puheenjohtaja.

Katutoista aiheutuu väistämättä haittaa, kun suunnitelmia toteutetaan ja huonosti suunniteltuina työt ilman muuta heikentävät alueen vetovoimaa pahimmillaan jopa pitkäksi ajaksi. Asioinnin vaikeutuminen voi osua kipeästi yrittäjiin, joten on super tärkeää, että nämä työt suunnitellaan ja kilpailutetaan huolella. Mutta se on kuitenkin selvää, että tämä kaava tulee parantamaan niin keskustan saavutettavuutta kuin alueen vetovoimaa.

Valtuutettu Otso Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja.

Jatkan samassa teemassa, jota valtuutetut Hjelt ja Kousa käsittelivät.

Kun puhutaan tämän muutoksen vaikutuksista keskustan elinvoimaan, yksi merkittävä uhkaskenaario tai ongelma on remontin työmaa-aikainen haitta, koska aina työmaat haittaavat kaikkea liikkumista. Ne haittaavat yritystoimintaa. Ne haittaavat kaikkea elämää kaduilla myös. Tämä on aito kysymys ja ei mitenkään helppo sellainen.

Tämän muutoksen kanssa uskonkin, että meillä on laaja yhteinen tahto pyrkiä tekemään tämä mahdollisimman nopeasti sitten kun se tehdään.

Rautatieaseman edustalla Kaivokatu on joka tapauksessa menossa kiinni metroaseman remontin takia, ja mahdollisimman suurelta osin pitäisi pyrkiä tekemään kaikki muutokset sillä samalla kertaa, jotta vältämme vuosikausien remonttikierteen, koska meillä on tulossa myös remontti Esplanadille. Meillä on tulossa monta muutakin remonttia, kun erilaisia putkia ikääntyy ja täytyy vaihtaa ja muista syistä katuja täytyy remontoida.

En tee aiheesta minkäänlaista pontta, koska uskon, että tavoite tehdä katutyöt tehokkaasti ja nopeasti on jaettu ja kaupungin normaalia toimintaa, mutta jatkossa se tulee siis olemaan nähdäkseni elinvoiman kannalta yksi keskeisiä kysymyksiä, miten saamme mahdollisimman nopeasti ja ilman vuosien katuremonttikierrettä hoidettua nämä muutokset.

Valtuutettu Terhi Pelkokorpi

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kanssavaltuutetut.

Tästä on hyvä jatkaa ja viittaaan samalla tavalla kuin valtuutettu Kivekäs edellä käytettyihin puheenvuoroihin, joissa on erinomaisella tavalla nostettu tämän rakentamisen aikainen kysymys esille.

Nostaisin siinä esille myös kulkijoiden opastuksen. Olin itse kaupunkiin yhteydessä, kun Mannerheimintietä tuossa Kiasman ja eduskunnan Pikkuparlamentin välissä remontoitiin. Siinä se väylä, mistä kävelijät kulkivat, tuntui vaihtuvan kohtuullisen usein, ja opastus siitä, mitä kautta kävelijät voivat kulkea, puuttui täysin. Toivoisin, että nyt kun tätä jossain vaiheessa lähdetään sitten toteuttamaan ja ylipäätään kaikissa muissakin, erityisesti keskusta-alueen remonteissa, kun jalankulkijoita ja pyörällä liikkuja on paljon alueella, niin opastus olisi myös selkeää ja helppoa.

Se ei kosketa pelkästään turisteja, vaan ihan jokapäiväisiä työssä kävijöitä ja muita liikkujia. Helpottaa huomattavasti heidän elämää, jos reittiä ei tarvitse aina silmäillä ja etsiä joka kerta erikseen, vaan opasteet olisivat selkeitä ja näyttäisivät, että mistä suunnasta pääsee kulkemaan esimerkiksi kartan kanssa myös.

Toisena asiana nostaa esille nämä muutokset, joita lautakunnassa, tai lisäykset, joita on tähän meidän esittelytekstiin tehty. Ne ovat monet aivan erinomaisia. Pidän todella hyvänä esimerkiksi sitä, että täällä on pyritty tähän vihreyden lisäämiseen. Esimerkiksi nurmikivirata yhtenä esimerkkinä. Siitähän meillä on Helsingissä erinomaisia esimerkkejä nyt vaikka Kalasatamassa. Nostaisin tähän esille myös sen, että toivon, että meillä pyrittäisiin lisäämään myös ikivihreitä, aina vihantoja kasveja. Monethan meidän puut esimerkiksi, mitä meillä keskusta-alueella on, on talvella täysiä rankoja.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Elie Saaris suunnittelemaa päärautatieasemaa käyttää noin 250 000 ihmistä vuorokaudessa. Noin 200 000 ihmistä kulkee rautatieaseman yli, niin kuin täällä on todettu. Se on Helsingin ja Suomen vilkkain kohta. Se myös oli monina vuosina yksi Helsingin vaarallisimpia kohtia, kun raitiovaunuliikenne, kävelyliikenne ja autoliikenne risteytyivät.

Tällä kaavalla me teemme rautatieaseman edustasta entistä viihtyisämmän, ja tällä kaavalla me nostamme Elie Saaris upean yli sata vuotta vanhan rautatieaseman aivan toisella tavalla esille. Samaan aikaan tähän jää myös muisto siitä aikakaudesta, kun ajattelimme, että keskustaan pitää päästä autolla, että keskusta rakentuu autoilun varaan. Nimittäin vastapäätä olevassa Makkaratalossa säilytimme kaavan yhteydessä makkarat, jotka on vanha

parkkihallin rakennelma. Valitettavasti Keskuskadun puolelta purimme ne upeat veistokselliset rampit, jotta pitkin pystyi nousemaan tälle pysäköintitasolle, josta makkara on muistona.

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Oleellista ei ole se, että Helsingin keskustan läpi pääsee kulkemaan mahdollisimman nopeasti autolla, vaan päinvastoin tärkeää on se, että Helsingin keskustaan pääsee mahdollisimman kätevästi polkupyörällä, kävellen, joukkoliikenteellä tai sitten autolla.

Itse asiassa, kun täällä on joissain puheenvuoroissa haikailtu edelleen keskustatunnelin perään, niin se olisi kyllä Helsingin keskustan elinvoimalle, liike-elämälle, kivijalkayrityksille vahingollista. Emme tarvitse sitä, että mahdollisimman nopeasti, mahdollisimman kätevästi pääsee ohittamaan Helsingin keskustan, vaan tarvitsemme sitä, että Helsingin keskustaan tullaan. Sen vuoksi pidän tärkeänä, että huoltotunnelia kehitetään myös tämän kaavan myötä. On itse asiassa surullista kävellä Aleksanterinkatua ja parhaimmillaan tai pahimmillaan olen laskenut, että yhdeksän lastaavaa autoa on ollut Aleksanterinkadulla pysäköitynä kävelyosuuteen tietä. Nämä pitäisi saada huoltotunneliin niin, että meidän kaupungin keskustaa huolletaan nimenomaan mahdollisimman pitkälle maan alta, ja maan päällä on sitten kevyt liikenne ja joukkoliikenne.

Pidän myös syvänä sitä, että kehitämme sitä, miten entistä paremmin meidän keskustan alla oleviin parkkilooliin pääsee pysäköimään ja sitä kautta nousemaan ylös maan päälle. Siksi olen esimerkiksi suhtautunut myönteisesti siihen, että selvitetään, josko huoltotunnelin Kaisaniemessä nyt oleva aukko voitaisiin siirtää Hakaniemen suuntaan.

Itse asiassa Helsingin keskusta on huomattavan paljon helpompi tulla autolla kuin moni näistä puheenvuoroista voisi kuvitella. Olen ajatellut niin, että ne puheenvuorot, joita Keskuskauppakamari tai Helsingin kauppakamari käyttää siitä, miten vaikeaa Helsingin keskusta on tulla autolla, on kaikkein pahinta negatiivista mainosta yritystoiminnalle, koska tosiasiasa on erittäin saavutettava Helsingin keskusta ja tämän päätöksen jälkeen entistä saavutettavampi. Nimittäin se iso ostovoima, se liike-elämän käyttäjät, ne tulevat pääasiassa joukkoliikenteellä. Yli 80 prosenttia Helsingin keskustassa liikkuvista, asioivista tulee muilla kuin omilla autoilla. Siksi Helsingin keskustaa kannattaa liike-elämänkin näkökulmasta kehittää juuri tähän suuntaan, mitä tämä kaava tekee.

Valtuutettu Mai Kivelä

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä Kaivokatu on tosiaan yksi Helsingin paraatipaikoista, ja samaan aikaan se on toistuvasti arvioitu yhdeksi Helsingin epäviihtyisimmistä paikoista. On aika kuvaava, että kun tänne saapuu kansainvälisesti maailmankuulu kaupunkisuunnittelija, hän nimeää tämän paikan liikenneviemäriksi. Eli tila on ollut varattu autoille, autokaistoille ja liian pitkään toiminut autoliikenteen ehdoilla. Se on tarkoittanut sitä, että tämä alue on epäviihtyisä, se on saasteinen ja meluisa ja näin poispäin, ja lähinnä aikaa siellä on vietetty sitä kautta, että ihmiset joutuvat odottamaan valoissa, kun autot kulkevat ohi. Tämä kaikki samaan aikaan, vaikka tämä paikka on aivan keskeinen ja tämä on myös kulttuurihistoriallisesti arvokas.

Myös tasa-arvon näkökulmasta on huomion arvoista se, kuinka niin Helsingin vammaisneuvosto kuin myös vanhusneuvosto on linjannut sen puolesta, että autoliikennettä vähennetään keskusta-alueella. Nyt vihdoinkin asiat muuttuvat ja

tästä liikenneviemäristä päästään eroon. Eli asukkaat ja myös turistit saavat nähdä jotain muuta kuin tällaisen autoviemärin.

Täällä on puhuttu elinvoimasta, ja jokainen varmasti voi käydä myös läpi näitä tehtyjä selvityksiä ja niiden johtopäätöksiä. Sieltä selviää, että tämä Kaivokadun muuttaminen joukkoliikennekaduksi, sen vaikutus elinvoimaan ei ole negatiivinen, vaan pikemminkin positiivinen. Eli tämän kaavan myötä niin viihtyisyys, niin saavutettavuus, niin vehreys, niin turvallisuus ja kyllä myös elinvoima tulee paranemaan.

Eli lämmin kannatus tälle kaavalle ja itselläni ei myöskään ole tarve tehdä ponsia, koska mielestäni esimerkiksi lautakuntavaiheessa tähän on hyvin tehty näitä linjauksia.

Kiitos.

Ledamoten Björn Månsson

Tack, ordförande.

Det här är egentligen en kort replik, men eftersom replikmöjligheten har tagits bort så bad jag om ordet så här.

Valtuutettu Sinnemäki nimittäin korosti aivan oikein rautatieaseman arkkitehtuuriarvoja. Olen tästä tietenkin täysin samaa mieltä. Kuitenkin en voi olla huomauttamatta, että näitä arvoja pilataan toisella puolella sillä, että Elielinaukiolle suunnitellaan suurta rakennusta, joka myös huonontaa keskustan saavutettavuutta, kun bussiterminaali siirretään Kamppiin ja luonteva jatkoyhteys asemalta pohjoiseen Mannerheimintietä pitkin katkaistaan.

Kiitoksia.

Valtuutettu Alma Tuuva

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kokoomuksen valtuutettujen puheenvuoroissa olemme tänään taas kuulleet, kuinka kaupunki kuuluu kaikille, esteettömyys on tärkeä, ikäihmisten arkea ja liikkumista tulee helpottaa ja ties mitä kaikkea. Hienoa, että nämä aiheet kiinnostavat, mutta minusta on pöyristyttävää ja ehkä vähän noloakin, että esteettömyyden ja yhdenvertaisuuden kaltaiset tärkeät teemat valjastetaan tällä tavalla yksityisautoilun edistämisen välineiksi. Tiedetäänkö kokoomuksessa, mitä nämä käsitteet, siis yhdenvertaisuus, saavutettavuus ja esteettömyys tarkoittavat? Ovatko kokoomuksen valtuutetut tietoisia, millaista politiikkaa heidän oma puolueensa tekee valtakunnan tasolla yhdenvertaisuuden ja vammaisten oikeuksien suhteen?

Yhdenvertaisuus ja esteettömyys ei tarkoita sitä, että ollaan huolissaan katajanokkalaisten pääsemisestä keskustaan omalla autolla.

Katajanokkalaisten, jotka asuvat lähellä keskustaa hyvien kulkuyhteyksien ja jalankulkureittien päässä. Kaikki sympatia heille, joiden arkea keskusta-alueen ruuhkat koskettavat. Siis oikeasti uskon, että se on varmasti ärsyttävää, mutta kantakaupungissa asuvat ja yksityisautoilevat helsinkiläiset eivät ole mikään erityinen sorrettujen ryhmä, joiden oikeuksista pitää erityisesti olla huolissaan.

Toivoisin, että yhdenvertaisuutta ja esteettömyyttä ei käytettäisi tällä tavalla keppihevosenä autoilun edistämiseen. Jos näistä teemoista haluaa liikennejärjestelyjen yhteydessä puhua, silloin nimenomaan joukkoliikenteen edistäminen, erityisesti kaikille saavutettavan, riittävän edullisen joukkoliikenteen edistäminen, on oikea suunta.

Kiitos.

Valtuutettu Matias Pajula

Arvoisa puheenjohtaja.

Ehkä alkuun kommenttina tähän valtuutettu Tuuvan puheenvuoroon. Onko nyt siis niin, että esteettömyyttä ja liikuntarajoitteisten liikuntamahdollisuuksia on edistetty väärällä tavalla? Kyllä kuulostaa kummalliselta.

Puheenjohtaja.

Keskustelussa on kannettu huolta siitä, mitä kokoomuksen äänestäjä saa. Tähän huoleen vastaan mielelläni.

Kokoomuksella on toki monenlaisia tavoitteita, mutta jos nyt tarkastellaan tässä tapauksessa pelkästään autoilun näkökulmasta. Tässä päätöksessä on siis kysymys siitä, että kaupunkistrategiassa sovitun mukaisesti toteutamme ydinkeskustan liikennesuunnitelmaa. No, mitä siinä ydinkeskustan liikennesuunnitelmassa muuta todetaan kuin tämä käsillä oleva päätös? Siellä todetaan muun muassa: ”Keskustan maanalaisten pysäköintilaitosten houkuttelevuutta parannetaan lisäämällä sinne uusia ajoyhteyksiä ja parantamalla kävelyolosuhteita maan päällä. Tulevaisuudessa keskustan huoltotunnelin kaikista sisäänkäynneistä pääsee ajamaan kaikkiin tunneliin kytkettyihin pysäköintilaitoksiin.” Toteamme ydinkeskustan liikennesuunnitelmassa myös esplanadeista seuraavasti: ”Lähtökohtana on esplanadien kaistajärjestelyn säilyttäminen nykytilanteen mukaisena kaksi kaistaa suuntaansa.” Eli tällaiset kokeilut, jotka tässä on ollut, niin niistä ei tule jatkoa.

Tämä kytkeytyy siis kaupunkistrategiaan. Mitä siinä kaupunkistrategiassa kirjataan? Otetaan taas suoria sitaatteja. ”Varmistamme, että Helsingin keskusta on saavutettavissa kaikista suunnista eri kulkumuodoilla.

Madallamme kynnystä tulla keskustaan niin joukkoliikenteellä kuin autolla.

Samalla varmistamme sujuvan liikenteen keskustassa. Haemme ratkaisuja siihen, että huoltotunneli saadaan täysimääräisesti hyödynnettyä myös parkkihallien sisäajoon eri sisääntuloväyliltä.” ”Myös autoilulla on paikkansa kaupunkilaisten kulkumuotona. Kehittäessämme kaupunkirakennetta varmistamme, että autoilun edellytykset eivät heikkene kohtuuttomasti.”

Nämä ovat suoria sitaatteja meidän ohjaavista ohjelmista, jossa toteamme niitä linjoja, jotka me olemme yhdessä koko tämän kaupunginvaltuuston kesken ottaneet, ja nämä ovat meille valtavan tärkeitä.

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Seija Muurinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Vastaan tässä ensin Tuuvan kommenttiin, että Katajanokalta liikutaan toki muuallekin kuin raitiovaunulla keskustaan. Työpaikka voi olla esimerkiksi jossain sellaisella alueella, jonne ei pääse millään muulla kuin omalla autolla. Ei tätä voi sillä tavalla ohittaa, että kukaan ei saisi ajaa autolla.

Sitten menen tähän varsinaiseen asiaan.

Tämä Kaivokadun autoilta sulkeminen aiheuttaa liikenteen vaikeutumisen lisäksi huolta myös syntyvän kävelyalueen ilmeestä esimerkiksi iltaisin ja öisin. Jo tällä hetkellä tällä alueella rautatieaseman reunakiveykselle istuu päivisin pitkä rivi päihteiden käyttäjiä ja myyjiäkin. Välillä tapellaan, ja ajoittain poliisi kerää uupuneita autoonsa. Miten sitten, kun alue vapautuu laajemmaksi.

Nyt esittämästämme suunnitelmasta avoimesta rautatieaseman alueesta löytyy esimerkkejä muista Euroopan maista. Omien kokemusteni mukaan esimerkiksi Saksassa joissakin kaupungeissa rautatieaseman alueen avoimesta

ympäristöstä on tullut tosi levoton, pelottava paikka, jonne niin sanotut tavalliset kaupunkilaiset eivät mielellään mene ainakaan iltaisin. Monet turistit eivät myöskään halua majoittua hotelleihin, jotka sijaitsevat tällaisten rautatieasemien aukoiden lähellä.

Toivon tietysti, että me emme ajaudu tällaiseen tilanteeseen Helsingissä, ja jotta saamme pidettyä tämän keskeisen asema-aukion alueen turvallisena ja rauhallisena, toivonkin kaupungin virkahenkilöiltä jo ennakoivaa toimintaa ennen alueen vapautumista autoilusta ja aukeamista kävelijöille, jotta vältämme muissa maissa todetut ongelmat.

Kiitos.

Valtuutettu Juha Hakola

Arvoisa rouva puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

On kiistatonta, että kyseinen alue, mistä nyt tänään on puhuttu täällä, on yksi Suomen vilkkaimmin liikennöidyistä katuosuuksista. Se on sitä niin jalan, kävellen kuin tällä hetkellä autoillakin. Selvää on myöskin se, että kun tämä suunnitelma tulee toteutumaan, se todellakin muuttaa tuota ympäristöä ja muuttaa siellä liikkumista. On kuitenkin tietyllä tavalla todettava myös se realiteetti, että eihän se välttämättä kaikilta osin sitä huonompaan muuta, ja ennen kaikkea se, että kun pohditaan esimerkiksi turvallisuuskysymyksiä, niin kyllähän on kiistatonta myös se, että varmasti siinä tämän uudistuksen jälkeen vähemmän tapahtuu liikenneonnettomuuksia.

En kuitenkaan kuulu varauksetta kaikilta osin tämän hankkeen kannattajiin, mutta tuo, mitä valtuutettu Pajula äsken tuolla siteerasi kaupunkistrategiasta ja siitä, mitkä tavoitteet me olemme yhteisesti sopineet, niin sillä mennään, niin kuin sanonta kuuluu.

Tämän päätöksen myötä tulee kuitenkin kiinnittää huomiota keskeisesti siihen asiaan, kun puhutaan saavutettavuudesta, että kun tullaan idästä, pysäköintitunneleihin meno on helpompaa, samoin kun tullaan lännestä. Nyt jo, jotka tulevat lännestä, tiedostavat sen, että Ruoholahdesta aika sujuvasti pääsee tuohon tunneliverkostoon. Mutta tärkeää on se, että me taataan saavutettavuuden kannalta, että pysäköinti täällä keskustan alueella on mahdollista. Jos näin ei ole, se tulee vaikuttamaan erityisesti tähän liike-elämän toimivuuteen ja kannattavuuteen.

Kun puhutaan sitten siitä, että meillä tulee esimerkiksi paljon ongelmia taksien kanssa. No, näin varmasti tulee olemaan. Henkilöliikenne tulee hankaloitumaan tietyllä tavalla, mutta millä tavalla? Ne, jotka ei tänä päivänäkään... Nyt muistutan, että taksinkuljettajista valtaosa toivomukseni mukaan noudattaa liikennesääntöjä. Se, mitä itse pelkään, on se, että ne, jotka eivät tänä päivänäkään noudata liikennesääntöjä, saattavat edelleenkin löytää mitä ihmeellisimpiä reittejä tuosta keskustan läpi. Ja saatamme löytää yllättäen erinäköisiä taksinkuljettajia taksiautoineen tuolta, milloin jalankulkuteiltä ja milloin puistoalueilta. Tätä täytyy tietysti valvonnan kautta pyrkiä estämään ja pitämään siitä huolta, että näin ei tule käymään.

Sen sijaan, kun itse esimerkiksi matkaan lähes viikoittain useampia kertoja idästä länteen, niin ei ole kovin järkevää kulkea tästä keskustan kautta tänäkään päivänä. Joten jos olen menossa idästä länteen, niin pitäisin itseäni jossain määrin huonona kuljettajana, jos lähdän ajamaan keskustan läpi tätä reittiä. Jos ihan realisteja ollaan, niin aika huonosti tuntee Helsinkiä, jos valitsee tämän kaltaisen reitin.

Tosiasia on kuitenkin se, että meillä on paljon sellaisia toimia, täällä on jo moneen kertaan mainitut hälytysajoneuvot, ylipäätään jakeluliikenne ja muu sen kaltainen liikenne, joka meidän täytyy tavalla tai toisella ratkaista, että se

toimii, koska se on kaupungin toimintojen, liike-elämän kannalta keskeinen tavoite.

Kiitos.

Valtuutettu Veli-Pekka Dufva

Kiitos, rouva puheenjohtaja.

Jotta nyt ei jäisi epäselväksi, mikä se munikin tarkka mielipide on, niin totta kai täällä ymmärretään tämä autoilijoiden huoli. Itsekin olisin toivonut, että autoilun mahiksia olisi voitu säilyttää enemmän, mutta tämä on sovittu kumminkin kaupungin strategiassa. Helsingin valtuusto on tällä hetkellä tämän näköinen, ja se on ok, koska se on kansan kaikkivaltiaan tahto. Kolmen vuoden päästä se voi olla eri tavalla. Nyt pitää mennä tällä eteenpäin.

En usko minkälaisiin sotiin. En ainakaan liikennesotaan, jossa eri kulkumuodot aina asetetaan jatkuvasti vastakkain. Se ei ole toimivaa. Tärkeintä on mun mielestä varmistaa lautakunnassa tekemäni yksimielisesti hyväksytyt vastaesityksen mukaisesti, että keskustan saavutettavuus, huoltoliikenne, taksit ja esteettömyys toimivat myös jatkossa. Sitä me ollaan nyt täällä tekemässä hyvässä yhteistyössä. Kiitos siitä kaikille yhteistyön tekijöille.

Valtuutettu Wille Rydman

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Kokoomuslaisten valtuutettujen kiemurtelua tämän asian äärellä on suorastaan huvittavaa, hilpeää kuunnella.

On tosiaan niin, että kansa kaikkivaltias ilmaisee vaaleissa tahtonsa, mutta kansa kaikkivaltias ei suinkaan ole yksimielinen, vaan äänestää erilaisten

poliittisten vaihtoehtojen välillä, ja aika harva kokoomuksen äänestäjä varmaankaan ajatteli kokoomusta äänestäessään, että saa niin vihreää politiikkaa, että kokoomuslaiset valtuutetut yksimielisesti äänestävät Kaivokadun sulkemisen autoliikenteeltä puolesta. Se ei varmaankaan ollut sitä, mitä kansa kaikkivaltias ainakaan niiden kokoomuslaisten äänestäjien osalta odotti saavansa, kun äänesti niin kuin äänesti.

Valtuutettu Pajula urhoollisesti puolusti valtuustoryhmänsä saavutuksia neuvotteluissa kaupunkistrategiaa laadittaessa, että juu, kyllä me annoimme punavihreille puolueille periksi sen, että autot saavat lähteä Kaivokadulta pois, mutta saimme sentään strategiaan kirjauksen, että joskus sitä huoltotunnelia päästään vielä käyttämään ja ehkä parannetaan vähän vielä pysäköintimahdollisuuksia parkkihalleissa. Ja kun tällaiset kirjaukset saimme kaupunkistrategiaan, niin kyllä me kokoomuslaiset sitten voimme toki äänestää näiden konkreettisten teiden sulkemisten puolesta. Ehkä se tyydyttää jotain kokoomuksen äänestäjää, mutta melkeinpä veikkaisin, että aika moni on myöskin aika pettynyt ja miettii, että kannattiko äänestää kokoomuslaista pormestaria, jos ihan samaa vihreää politiikkaa saa kokoomusta äänestämälläkin kuin punavihreitä puolueita äänestämällä.

Esitän tämän koko kaavan hylkäämistä.

Valtuutettu Teija Makkonen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Rydmanin hylkäysehdotusta.

Valtuutettu Tuula Haatainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Ensinnäkin kannatan Jenni Hjeltin tekemää ponsiesitystä.

Tämä esitys, mikä meillä nyt on käsittelyssä, on hyvin laajalla yhteisymmärryksellä nyt valtuustossa ryhmien kesken, ainakin suurimpien keskeisten ryhmien kesken sovittu. Minusta se on hieno asia, että tätä on puitu ja pureskeltu niin perusteellisesti, että kaikkia näitä huolia, mitä tähän on liittynyt, on pystytty hälventämään.

Itsekin katson, että on turha asettaa vastakkain autoja ja julkista liikennettä tämän asian yhteydessä. Molempia tarvitaan, mutta tässä on nyt linjaus tehty, että tämä Kaivokatu omistetaan julkisille liikennevälineille, joka parantaa julkisilla liikennevälineillä myös keskustaan pääsyn ja luo tähän alueen, joka toivon mukaan nyt tulee viihtyisämmäksi ja sen eteen todella täytyy ponnistella. Pitää huomioida nämä kaikki huolet, joita on, ja käydä ne läpi ja miettiä, millä tavalla siitä saadaan. Mä uskon, että tätä tahtotilaa on ja pystytään katsomaan esimerkkejä muualta maailmasta.

Se, että nyt on saatu myös tänne saattoliikennettä ajatellen vanhoja ihmisiä esimerkiksi tai lapsiperheitä tulossa junaan. Joku heidät kuljettaa sinne juna-asemalle. Sekin on nyt käyty läpi, että tämä mahdollistuu. Se on tärkeää, koska junalla lähdetään sitten pitkille matkoille ja siellä on kapsäkkiä mukana ja tavaraa. Se on oltava myös saavutettavaa niille ihmisille, jotka eivät pysty julkisilla liikennevälineillä sinne rautatieasemalle tulemaan.

Kaiken kaikkiaan, kun tämä on tähän pisteeseen saatu ja valmisteltu ja nämä huolet huomioitu, niin itsekin kannatan tätä esitystä ja toivon, että tätä hyvin ihmislähtöisesti myös sitten jatkossa kehitetään.

Kiitos.

Valtuutettu Arja Karhuvaara

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Haatainen esitteli tämän mun ponnen jo etukäteen. Toisin sanoen mä jättäisin ponnen tähän saavutettavuuteen liittyen.

Hyväksyessään Kluuvin Kaivokadun asemakaavan muutoksen kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta, että lähelle rautatielaitureita merkitään riittävät jättö- ja noutopysäköintipaikat sekä että rautatieaseman ulostulo- ja sisäänmeno-ovet merkitään näkyvästi pelastusajoneuvojen ja taksien saavutettavuuden parantamiseksi nykyisestä.

Tällä hetkellä varsinkin invakuljettajat ja taksinkuljettajat valittavat, että he eivät tiedä, mistä ovesta he hakevat nämä matkustajat. Sitten taas toisaalta pyörätuolin käyttäjät varsinkin ja vanhukset, jotka tulevat rollaattorilla, eivät näe, missä he ovat. Eli he eivät pysty ovelta katsomaan, missä osoitteessa he seisovat, jotta he voivat tilata taksin. Sen vuoksi tein tämän ponnen ihan muistilapuksi jatkossa, kun näitä liikenneyhteyksiä täällä kehitetään. Mä katson, että tämä on äärimmäisen tärkeää, koska pitkät kävelymatkat ovat kieltämättä kantamusten kanssa äärettömän rasittavia ihan jo pelkästään lastenvaunuilla ja kassien kanssa kulkiessa, puhumattakaan rollaattorista ja pyörätuolista.

Mä toivon kannatusta tälle ponnelleni.

Kiitos.

Miapetra Kumpula-Natri

Arvoisa puheenjohtaja.

Monesti jos miettii, mikä on Helsingin kaikkein kaunein kohta, niin halutaan ottaa kuva rautatieaseman edessä, Elielin Saarisen arkkitehtuurisesta helmestä, mutta aika moni joutuu siitä sen alaosan leikkaamaan pois, koska se ei ole viihtyisä. Äsken sieltä tulin myöhässä olevasta junasta ja kuvailin juuri niin, että sitä alaosaa ei halua kuvaa mukaan. Nyt on tärkeää, että me teemme siitä Helsingin viihtyisän kohdan ja samalla lisäämme sitä kävelytilaa.

Vaatii jonkinlaista rohkeutta ja kykyä uskaltaa ja nähdä pidemmälle ja tehdä tällainen historiallinen päätös tänä toukokuussa 2026 ja ottaa tuota aluetta autoilta ihmisille, koska sitten kun siellä pylväsmiehet katselevat kaunista aluetta ja joku ehdottaa, että eikö tähän voisi tuoda neljä autokaistaa, niin se ei välttämättä enää kaupunkilaisia viihdyttäisi. En usko, että moni haluaisi Senaatintori läpi liikennettä, vaikka se vähän nopeuttaisi liikennettä tai halkoa Espaa yhtään nykyistä tarvetta enempää. Sen takia tämä on kaupunkikehittämistä parhaillaan.

Tässä on mulle henkilökohtaisesti tosi tärkeä kohta tämä vihreiden istutusalueiden ryhmittäminen, koska aika hiljan valmistui Hakaniemi, ja Hakaniemi Pitkältäsillalta tullessa ei ole automaattisesti kauniimpi tai vehreämpi tai silmää miellyttävämpi, vaikka sinne lisättiin raitioiteitä. Sen takia mä toivon, että tästä eteenpäin otetaan opiksi vähän siitä Hakaniemestä ja Hämeentiestä, joissa nämä vievät tilaa, mutta ei ole laitettu istutuksille tarpeeksi mitoitettua tilaa. Sitä palautetta tulee myös asukasalueilta, meidän uusimmista, jotka nyt valmistuessaan nähdään. Eli tähän asfaltin ja rakentamisen lisäksi, kun laitetaan vehreitä istutusalueita, jotka ryhmittävät tätä aluetta, niin saamme alueesta todella viihtyisän.

Valtuutettu Outi Alanko-Kahiluoto

Arvoisa puheenjohtaja ja arvoisat valtuutetut.

Olen samaa mieltä niiden kanssa, jotka näkevät Kaivokadun asemakaavamuutoksessa mahdollisuuden rakentaa vehreämpää ja viihtyisämpää, asukas- ja ihmisystävällistä Helsinkiä.

Kaivokadun ja Rautatietorin suunnittelussa olisi tärkeää huomioida myös julkisen taiteen tuominen osaksi kaupunkikuvaa. Kyse on keskeisestä kaupunkikuvallisesta alueesta, jolla sijaitsee kulttuurihistoriallisesti merkittäviä rakennuksia, esimerkiksi rautatieasema ja Ateneum. Julkisen taiteen lisääminen kaupunkitilaan ilahduttaa kaikkia kaupunkitilaa käyttäviä, niin asukkaita kuin vierailijoita. Julkinen taide taas tekee taiteesta lähestyttävää ja tuo sen kaikkien ulottuville.

Helsingissä on pitkä perinne taiteen prosenttiperiaatteen toteuttamisesta merkittävässä uudisrakennushankkeissa ja korjaushankkeissa. Valtuuston 2025 tekemän päätöksen mukaan Helsinki voi soveltaa taiteen prosenttiperiaatetta myös omissa joukkoliikennehankkeissaan. Taiteen prosenttiperiaatetta olisi tärkeää soveltaa meneillään olevassa Kaivokadun ja sen ympäristön uudistamisprosessissa. Taiteen prosenttiperiaatteen soveltaminen Ateneumin ja Rautatietorin välisellä alueella voisi nostaa alueen suunnittelun laatua myöskin.

Olen itse tehnyt valtuustoaloitteen, jossa esitän, että julkisen taiteen tuomista alueelle suunniteltaisiin yhteistyössä muun muassa Ateneumin, Helsingin taidemuseon, Helsingin kaupunginteatterin ja muiden keskeisten taiteen toimijoiden kanssa. Toivon siis tukeanne tälle valtuustoaloitteelleni, jossa esitetään, että kaivokadun ja Rautatietorin ympäristön uudistamisessa huomioidaan pysyvien taideteosten tuominen tälle alueelle.

Kiitos.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kanssavaltuutetut.

Kannatan lämpimästi valtuutettu Alanko-Kahiluodon äsken puheenvuorossaan esille nostamaa asiaa siitä, että taidetta tuotaisiin tälle alueelle. Meillä on, niin kuin valtuutettu Alanko-Kahiluoto toi esille, tätä prosenttiperiaatetta noudatettu monissa hankkeissa. Ja pitää todeta, että taide on tuonut monille niille alueille aivan erinomaista, kiinnostavaa, uutta nähtävää. Pidän tärkeänä, että tätä noudatettaisiin myös tässä hankkeessa.

Nostin edellisessä puheenvuorossani esille tämän vihreyden siitä näkökulmasta, että meillä olisi ainavihreää kasvillisuutta valittuna tälle alueelle. Teen tästä ponsiesityksen ja toivon, että saan tälle laajaa kannatusta. Ponsi kuuluu seuraavasti:

Hyväksyessään Kluuvin Kaivokadun asemakaavan kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta valita viheralueelle mahdollisimman paljon ikivihreitä puita, pensaita ja aluskasvillisuutta.

Tätä näkökulmaa ei ollut tuolla meidän esityslistan liitteenä olevissa aineistoissa lainkaan esille nostettuna. Pidän todella tärkeänä, että meillä olisi valittuna ainavihantoja ikivihreitä kasveja tälle alueelle, koska kuten me kaikki tiedämme, ison osan vuotta meillä nämä lehtipuut esimerkiksi, joissa lehdet putoavat, ovat pelkkiä runkoja ja oksia. Kauniita toki sellaisenaankin ja esimerkiksi vaikka jouluaikaan talvivaloilla valaistuna tuovat hienoa ympäristöä. Suomessa on paljon muutakin kuin mänty ja kuusi ainavihantaa ikivihreää kasvillisuutta, jota voitaisiin tälle alueelle myös tuoda, ja toivon, että näin toimitaan.

Valtuutettu Suvi Pulkkinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Ja kiitos valtuutettu Peltokorvelle hyvästä ehdotuksesta. Kannatan lämpimästi sitä, että Kaivokadulle ja sen ympäristöön saataisiin tosiaan enemmän ainavihreää kasvillisuutta. Se kytkisi myös hienosti Kaivokadun ympäristöä ympäröiviin puistoalueisiin, kuten Kaisaniemen puistoon. Samaa keskustelua on kaupunkiympäristölautakunnassa käyty myös esimerkiksi Hakaniemen suunnitelmiin ja kehittämiseen liittyen ja toivottu yksimielisesti, että siellä ainavihreää kasvillisuutta saataisiin enemmän, koska niin kuin tosiaan Terhi Peltokorpi tässä hyvin sanoi, meidän talvemme on pitkä ja tämä vihreys kuuluu myös talveen.

Kiitos.

Valtuutettu Mikael Vuorinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Uskoisin, että varmastikin lähes kaikki meistä kävelee tai oleskelee mieluummin Keskuskadulla kuin Mannerheimintiellä tai Iso Roobertinkadulla kuin Uudenmaankadulla. On selvää, että kävelykadut ovat elinvoimaisempia kuin kadut, joissa on autoliikennettä. Pidän itse viihtyisimpinä niitä Euroopan kaupunkeja, joissa keskustoja on tehty kävelijöille ystävällisiksi, ja sellaiseksi haluaisin myös Helsingin keskustaa kehittää. Hanke on mielestäni tästä näkökulmasta kannatettava.

Asiassa on kuitenkin kääntöpuoli. Helsinki on niemi ja eroaa siten monista muista Euroopan kaupungeista, ja tämä tuottaa liikenteen kannalta haasteita. Autoilijat ovat osa kaupunkia ja on tuleva jatkossakin olemaan. Keskustan suuntaan ja sieltä pois päin on päästävä autolla. Itselle Jätkäsaarella asuvana

on tärkeää, että keskustasta on realistinen mahdollisuus kulkea pois päin, esimerkiksi Itä-Helsinkiin, ja sieltä takaisin. Olen huolissani, että Kaivokadun sulkeminen autoilta ruuhkauttaa poikittaisen liikenteen ja tekee siten keskustassa ja sen lähialueella asumisen hankalammaksi ja epähoukuttelevammaksi.

Olisi tärkeää, että autoliikennettä voitaisiin siirtää mahdollisimman paljon maan alle, ja tässä huoltotunnelin maksimaalinen hyödyntäminen lähitulevaisuudessa on aivan avainasemassa. Olen sitoutunut hankkeen edistämiseen, mutta samalla toivon, että tulevaisuudessa teemme päätöksiä sen puolesta, että autoliikennettä saadaan siirrettyä mahdollisimman paljon maan alle. Uskon, että se, jos jokin, parantaa Helsingin elinvoimaa ja viihtyvyyttä.

Kannatan valtuutettu Karhuvaaran pontta.

Kiitos.

Valtuutettu Janne Rauramo

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Vastauspuheenvuorot oli suljettu, niin otin nyt puheenvuoron vastatakseni valtuutettu Rydmanille.

Ensinnäkin haluan todeta, että minulle kokoomus on puolue, jossa vastakkainasettelua ei haluta lisätä ja jossa kyetään poliittiseen vuoropuheluun ja kompromisseihin. Me haluamme rakentaa siltoja, emme polttaa niitä.

Meillä on hieno kaupunkistrategia, ja siinä on paljon elementtejä, jotka ovat mielestäni tärkeitä. Samalla on myös selvää, että kun kaupunkistrategiaa jalostetaan eteenpäin, on jatkossa kiinnitettävä enemmän huomiota saavutettavuuden lisäksi myös Helsingin niemen asukkaisiin. Meidän tulisi

nykyistä paremmin kuulla niiden 200 000 ihmisen mielipidettä, jotka asuvat keskustassa ja siten käyttävät myös keskustan palveluita. Olen käyttänyt keskustan liikennejärjestelyistä puheenvuoroja nimenomaan tästä näkökulmasta ja halunnut nostaa keskusteluun asukkaiden arjessaan kohtaamat ongelmat.

Valtuutettu Matias Pajula

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Rydman irvailee siitä, mitä kaupunkistrategiaan on kirjattu, että ne ovat vain rivejä strategiassa. Mä olen aivan varma, että valtuutettu Rydman muissakin luottamustehtävissä toimivana tietää, miten politiikka toimii. Jos jonkun tavoitteen haluaa edistyvän, täytyy se ensin saada esimerkiksi kaupunkistrategian tai hallitusohjelman riveille, josta se sitten saadaan vietyä eteenpäin.

Arvoisa puheenjohtaja.

Luen taas pari sitaattia. ”Koalitionhallituksen ohjelma on aina kompromissi. Hallituspuolueet sitoutuvat siinä tukemaan hankkeita, joita eivät oikeasti kannata, saadakseen ohjelmaan jotakin itselleen tärkeää.” Toinen sitaatti: ”Jokainen hallitusohjelma on poliittinen kompromissi. Mukaan mahtuu silloin aina joitain sellaisiakin asioita, joita ei itse aivan sataprosenttisesti kannattaisi.” Meillä ei ole käsillä hallitusohjelmaa, vaan kaupunkistrategia, mutta muuten sitaatit pätevät tähän meidänkin tilanteeseen itse asiassa erittäinkin tarkasti. Osaatteko arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut arvata, keneltä nämä sitaatit on? Ensimmäinen sitaatti on valtuutettu Halla-aholta, jälkimmäinen valtuutettu Rydmanilta itseltään. Kyllähän valtuutettu Rydman tämän itsekin tietää ja varmasti tietää hyvin sen, millaiset voimasuhteet tässä salissa on, minkälaisessa toimintaympäristössä toimitaan.

Silti olemme niistä voimasuhteista huolimatta linjanneet tässä salissa yhteisesti, että esimerkiksi kunta- tai kiinteistövero ei koroteta tällä valtuustokaudella samaan aikaan, kun lukuisissa suomalaisissa kunnissa näin joudutaan tekemään. Tätä se politiikka on, kompromisseja. Toki aina voi sulkeutua kädet puuskassa nurkkaan ja todeta, että minä en teidän kanssa leiki, mutta sitten ei saa ainakaan yhtään mitään omille äänestäjille tärkeää asiaa edistettyä. Voisin kysyä, että mitä sellaisella strategialla on omille äänestäjille edistetty, kun siitä tässä salissa aikaisemmin oltiin huolissaan?

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Maija Karhunen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Vielä tähän keskusteluun tästä esteettömyydestä ja saavutettavuudesta.

Itse pidän hyvänä asiana sitä, että tässä päätöksessä on huomioitu esteettömyyden ja saavutettavuuden näkökohtia huolellisesti, ja on ihan kaunista, että täällä asiasta keskustellaan niin aktiivisesti. Minulle saavutettavuus ei tarkoita siis saavutettavuutta henkilöautoille, vaan katson asiaa liikuntarajoitteisten, näkövammaisten tai sellaisten henkilöiden näkökulmasta, joilla on kognitiivisia vaikeuksia, jotka vaikeuttavat liikenteen hahmottamista. Liikennettä pitäisi kai suunnitella niiden ihmisten ehdoilla, joille liikkuminen on kaikkein hankalinta.

Rautatieaseman ympäristö on tähänkin asti ollut sellainen alue, jonka esteettömyydestä ja saavutettavuudesta saan palautetta ja ymmärrettävästi, koska siellä liikkuu niin valtava määrä kaupunkilaisia. Se on haastava alue liikkua monella tapaa. Siellä on mukulakiviä, epätasaisuuksia. Erityisesti näkövammaisille alue on ollut erityisen vaikea ja turvaton. Esimerkiksi Kaivokadulla, vaikka siellä on useita liikennevaloja, niin vain yhdessä niistä on

tähän asti ollut äänimajakka huolimatta siitä, että tosiaan alueella liikkuu parisataa tuhatta ihmistä päivässä.

Nyt näen tässä mahdollisuuden korjata näitä ongelmia.

Kaupunkiympäristölautakunnan tekemä huomio näistä suojateista, joissa on valo- ja ääniohjaus, on todella tärkeä. Vammaisneuvostohan on antanut oikein kattavat kommentit. Ne olivat osittain myös kriittisiä. Siellä oli paljon hyviä konkreettisia ehdotuksia. Toivon, että nämä vammaisneuvoston huomiot otetaan todesta, jotta lopputulos on paras mahdollinen.

Kiitos.

Valtuutettu Mika Raatikainen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Olen kuunnellut näitä erilaisia kommentteja, ponsiesityksiä ja muita ideoita, ja mä en ole ihan varma, että olenko ihan täysissä järjissäni.

Olen nyt ikäni asunut tässä kaupungissa, tehnyt koko ikäni työtä poislukien ne reilut kymmenen vuotta, mitkä olin Lähi-idässä hoitamassa muiden ihmisten töitä. En tiedä yhtään ihmistä tällä hetkellä, joka tulisi Helsingin keskustaan ajelemaan autolla ilman, että siihen on joku syy. Hän on menossa jonnekin. Töihin, johonkin vapaa-ajan rentoihin tai viemään lapsia. Ei tuolla tietojeni mukaan kauhean moni ajele enää ympyrää. Joskus nuorina pentuina ajeltiin tiettyä ympyrää Mikonkadulla, kunnes se kiellettiin liikennemerkeillä. Se loppui laakista siihen.

Olen nykyään läski vanha äijä, ikäni kävellyt tuolla kaupungin keskustassa. En ole koskaan huomannut, että siellä loppuisi tila kävelijöiltä kesken, että tarvitsisi panna ajoteitä kiinni sen vuoksi. En myöskään ole huomannut, että tarvitsisi ajoradalle tehdä olutkarsinoita. Sieltä löytyy mukavia terasseja pitkin

keskustaa, missä voi olutta ja muita juomia nautiskella sen kun ehtii. Ei sitä tarvitse ajoradalla tehdä.

Muutama muukin omituinen kommentti vielä tai kommentit eivät ole omituisia, mutta näihin omituisiin kommentteihin liittyen. Jos ajatellaan nyt tuota asema-aukiota, sen joka puolella on puistoalueita. On Kaisaniemen puistoa, on tämä Kansalaisaukio. Se, mikä niitä yhdistää, niissä erittäin harvoin on ketään ihmisiä. Sama koskee aika paljon muitakin puistoja. Mä olen ajellut tuolla ihan töikseni vuosia ympäri kaupunkia, niin yleensä puistot ovat tyhjiä tai siellä on muutama niin sanottu vanhan liiton puliukko, joita ei enää juurikaan ole. Nykyään vähän nuoremmat, mitkä ilmeisesti syövät jotain, mitä syövät. Ei siellä hirveän paljon tavalliset ihmiset viihdy. Kivahan se on, että niitä on, mutta en oikein tiedä tätä vihreysaatetta. Kannattaa muuttaa lähiöihin, jos ei ymmärrä, että Helsingin keskustassa on keskusta.

Kiitos.

Valtuutettu Matti Niiranen

Arvoisa puheenjohtaja.

Useampi valtuutettu on viitannut täällä kommenttiini, jossa totesin, että Kaivokadun sulkeminen heikentää keskustan elinvoimaa keskipitkällä aikajänteellä. Näin todellakin valitettavasti pelkään ja pelkään pahoin, että esimerkiksi moni erikoisliike kaatuu tai siirtyy toisaalle ja keskusta muuttaa muotoaan. Ei se välttämättä pelon aihe ole, mutta varmaankin mennään enemmän ravintolan ja viihdekeskuksen suuntaan. Toimistotkin valuvat toisaalle.

Toisaalta tätä elinvoimaa on mahdollista saada takaisin turvaamalla aidosti kaikilla liikennemuodoilla saapuminen keskustaan, ja tässä mielessä nimenomaan maanalaisten autolla ajo -reittien kehittäminen on tärkeässä

roolissa. Huoltotunneliverkoston kehittäminen vähentää ruuhkautumista ja mahdollistaa syöttöliikenteen pysäköintihalleihin. Sama ruuhkia vähentävä vaikutus on tällä Satamatunnelilla.

Mainitsin myös, että mielestäni on hyvä, että siellä maanalaisyleiskaavassa on varaus keskustatunnelille. Näen nimittäin niin, että me tulemme todistamaan ajan myötä keskustatunnelin renessanssia, kun meille kaikille paljastuu tämä ruuhkautuminen, mikä johtuu tästä nyt tänään tehtävästä ratkaisusta. Eli arvelen ja ennustan, että keskustatunneli tulee vielä tässä tulevina vuosikymmeninä. Milloin, jää nähtäväksi.

Lopuksi herra puheenjohtaja.

Jos kukaan ei ole vielä kannattanut valtuutettu Arja Karhuvaaran tekemää hyvää pontta, niin kannatan sitä todellakin. Rautatieaseman saattoliikenne on turvattava.

Kiitos.

Valtuutettu Sandra Hagman

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Pakko ottaa nyt osaa tähän keskusteluun sen verran, että valtuutettu Rydman pyrkii tekemään täällä mielenkiintoista poliittista performanssia ehkä parhaansa Yleisradion liveseurannan innoittamana ja pyrkii tällä saamaan Helsingin politiikassa hyvinkin marginaalisen puolueensa asemaa jotenkin vahvemmaksi houkuttelemalla kokoomuksen äänestäjiä puolelleen. Tällaista valtakunnan hallituspuolueiden välistä nokittelua on sitenkin mielenkiintoista seurata täältä vasemmalta laidalta, että kyse taitaa todella olla hädästä. Kokoomuksen ja perussuomalaisen yhteenlaskettu kannatus on pohjalukemissa.

Minä en usko autopopulismiin ja uskon, että eivät helsinkiläisetkään lankea tähän. Helsinkiläiset ovat kyllä nähneet, minkälaista politiikkaa nämä puolueet ovat tässä maassa saaneet aikaan. Köyhyyttä, työttömyyttä, rasismia ja näköalattomuutta. Me ollaan oikeasti tekemässä täällä Helsingin viihtyisyyttä ja elinvoimaisuutta merkittävästi lisäävää historiallista päätöstä. Tämä on, kuten puhuttua, monen ensimmäinen näköala paitsi Helsinkiin, myös Suomeen. Rautatieaseman edustasta tulee paikka, johon halutaan tulla, jossa halutaan viettää aikaa sen sijaan, että sieltä haluttaisiin äkkiä pois. Keskustakin voi olla viihtyisä, toisin kuin täällä joissain puheenvuoroissa on ajateltu, ja sitä me ollaan nyt tekemässä.

Kiitos.

Valtuutettu Wille Rydman

Arvoisa herra puheenjohtaja.

Minun käsitykseni mukaan tämä on Helsingin kaupunginvaltuusto, jossa tehdään poliittisia päätöksiä ja ennen niiden tekemistä niistä väitellään. Tämä on Vasemmistoliiton valtuutetun Hagmanin mielestä poliittinen performanssi, jos täällä on joku eri mieltä kuin punavihreä enemmistö sattuu olemaan kokoomuksen tuella. Minun nähdäkseni kyse on pikemminkin ihan vaan normaalista demokraattisesta prosessista, mutta olen havainnut, että vasemmalla on taipumusta erilaiseen demokratiakäsitykseen kuin mitä meillä edustukselliseen demokratiaan sitoutuneilla puolueilla ja poliitikoilla yleensä on.

Mutta se Vasemmistoliitosta, ja palaan kokoomukseen. Valtuutettu Pajula luki pari sitaattia, jotka olivat erinomaisen hyviä sitaatteja poliittisista kompromisseista, ja pystyn allekirjoittamaan niistä molemmat. Hyvä, että myös valtuutettu Pajula.

Kun poliittisia kompromisseja tehdään, sitten voidaan aina arvioida sitä, kuinka hyvin on neuvoteltu ja edustettu sitä linjaa, jota äänestäjät ovat puolueelta ehkä halunneet. Tässä tapauksessa en kyllä kokoomuslaisena olisi erityisen ylpeä siitä, jos lopputulema on ollut se, että punavihreät puolueet saavat läpi sen, että Kaivokatu suljetaan autoliikenteeltä, ja kokoomus saa läpi abstraktin kirjauksen siitä, että kyllä autoilukin Helsingin kaupunkiin mahtuu, ja että joskus tulevaisuudessa ehkä saadaan keskustatunnelikin ja helpotetaan pääsyä parkkihalleihin. Jokainen voi arvioida, että kuka tässä neuvottelussa on saanut tahtoaan läpi ja kuka on antautunut. Minun arvioni on se, että tässä kyllä punavihreät puolueet ovat nöyryyttäneet kokoomuksen 6–0, ja kokoomus vielä jaksaa tätä puolustaa, vaikka minä ainakin olisin, jos kokoomuslainen vielä olisin, aika noloissani siitä, että kuinka kummassa nämä neuvottelut näin penkin alle menivät.

Valtuutettu Matias Pajula

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Tämä keskustelu on ollut siitä positiivinen, että tässä on aika lailla suurimmaksi osaksi pysytty itse asiassa, puhuttu tästä ihan oikeasta asemakaavasta, eikä lähdetty siihen ainaiseen valtakunnan politiikkaan. Se on mun mielestä harmillista, koska Helsingissä on tärkeitä asioita, mistä pitää keskustella. Valtuutettu Hagman rakensi tässä kyllä niin heikon aasinsillan hallituspolitiikkaan, että aasi ei sen sillan yli kuivin jaloin päässyt.

Puheenjohtaja.

Mennään sitten tähän Rydmanin vastaukseen. Hän puhuu pelimerkeistä ja siitä, mitä kokoomus on saanut aikaan. Niillä pelimerkeillä ja voimasuhteilla, jotka tässä valtuustossa on, ja jotka varmasti valtuutettu Rydmankin täällä pitkään istuneena tietää, niin olen ylpeä niistä saavutuksista, mitä me ollaan

saatu kaupunkistrategiaan. Tässä on lueteltu vain muutamia. Siellä on valtava määrä, kuten ensimmäisessä puheenvuorossani totesinkin, asumiseen ja rakentamiseen liittyviä kirjauksia, elinvoimaan liittyviä kirjauksia, muita liikenteeseen liittyviä kirjauksia.

Viime syksyn lopulla me veimme tästä salista läpi historiallisen Satamatunneli-päätöksen. Se on hieno ja tärkeä päätös, jolla on valtava vaikutus siihen, miten Helsingissä liikenne kehittyy. Valtuutettu Rydman väittää, että nämä ovat abstrakteja kirjauksia, jotka täällä on. En tiedä, miten nämä ovat sen enemmän abstrakteja tai vähemmän kuin vaikkapa kirjaukset, mitä maan hallitusohjelmasta löytyy. Me olemme todenneet, että huoltotunnelia kehitetään ja siihen etsitään ratkaisuja tavalla, jonka avulla me pystymme hyödyntämään niitä paremmin myös pysäköinnin käyttöön. Meillä on myös hyvin harvinaisen selkeäsanainen kirjaus siitä, että esplanadit pysyvät kaksikaistaisina kumpaankin suuntaan. Eivät nämä ole abstrakteja kirjauksia yhtään sen enempää kuin missään muussakaan poliittisessa ohjelmassa, joka kuten valtuutettu Rydmanin omin sanoin on aina poliittinen kompromissi, josta kukaan ei saa aina 100 prosenttia sitä, mitä itse haluaa.

Kiitos, puheenjohtaja.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Suomella ei mene kovin hyvin. Voisin sanoa, että Helsingillä menee kohtuullisesti, ja varmaan osasy siihen on se, että me olemme pystyneet täällä yhdessä tekemään ratkaisuja, joissa aina jokainen tulee jossain määrin vastaan. Ehkä jos ajatellaan nyt tätä äänestystulosta, joka oli 80 vastaan 5, niin kertoo siitä, että Helsingissä on onnistuttu siinä, missä ehkä riidankylväjät eivät niinkään ole valtakunnan tasolla onnistuneet. Ehkä riidankylväjien, anteeksi

Rydmanin kylväjien, pitäisi ottaa vähän mallia myös eduskuntatyöhön siitä, että pyritään löytämään yhteisiä ratkaisuja, jotka edistävät kaikkien helsinkiläisten, niin kuin me tehdään, ja kaikkien suomalaisten näkökulmaa.

Sen vuoksi ehkä ajattelisin niin, että valtuutettu Rydmanin oma, jos katsoo valtakunnan politiikkaa, saldo ei ehkä johda siihen, että ihan ensimmäisenä eikä toisena eikä kolmantenakaan kannattaisi tulla arvostelevaan sitä, että minkä tyyppistä yhteistyötä täällä on pystytty Helsingissä tekemään. Jos ajatellaan kuitenkin, että ennen vaaleja Rydmanin edustaman puolueen keskeinen lupaus oli: "Kokoomus haluaa leikata pienituloisten etuuksia. Se ei meille käy."

Valtuutettu Anni Sinnemäki

Kiitos.

Ehkä muutama sana vielä tähän tämän suunnitelman luonteesta ja tietyllä tavalla ehkä kommenttina myös eri puolueiden väliseen kykyyn tehdä yhteistyötä ja viedä kaupunkia eteenpäin.

Tosiaankin kuten tässä keskustelussa on todettu lukuisia kertoja, niin tässä Kaivokadulla liikkuu valtava määrä kävelijöitä, enemmän kuin missään muualla kaupungissa. Lähelle 200 000:tta päivässä, joka tapauksessa yli 100 000 kävelijää päivässä. Myös joukkoliikenteellä tässä liikkuu satoja tuhansia ihmisiä, joten kysymys on todella isoista ihmisjoukoista, ja luulen, että näiden ihmisten joukossa on niin vihreitä, kokoomuslaisia, sosiaalidemokraatteja, vasemmistoliittolaisia ja ihmisiä, jotka eivät äänestä ketään tai jotka ovat äänestäneet eri puolueita.

Jos ajattelemme tämän suunnitelman vaikutuksia, niin tämä on itsessään aika maltillinen suunnitelma eri liikennemuotojen suhteen. Tässä on turvattu niin autoliikennettä, logistiikkaa, saattoliikennettä kuin Helsingissä käytetympiä

**Helsingin kaupunginvaltuusto
keskustelupöytäkirja**

**Helsingfors stadsfullmäktige
diskussionsprotokoll**

6.5.2026

73 / 121

liikennemuotoja eli joukkoliikennettä ja kävelyä. Joten en ajattele, että tämä olisi suunnitelma, josta kannattaisi hirveästi ikään kuin irvailla kenellekään. Tämä on tasapainoinen suunnitelma.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

136 §

Esityslistan asia nro 6

Valtuutettu Sari Helinin aloite kouluruoan tekemisestä houkuttelevaksi

Valtuutettu Seida Sohrabi

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsingin kaupunginvaltuusto kokoontui helmikuun lopulla päättämään aloitteesta, jonka pohjaesityksessä esitettiin, että Helsingin pitää puolittaa liha- ja maitovalmisteiden hankinnat vuoteen 2030. Tämä esitetty puolitus ei ollut ensimmäinen. Tein asiakohdassa palautusesityksen, koska esitys ei mahdollista riittäviä siirtymäaikoja, vaikutusten huolellista arviointia, eikä se huomioi eri asiakasryhmien, kuten ikäihmisten ja lasten, tarpeita. Se ei huomioi myöskään Suomen huoltovarmuuden tärkeyttä yhä kriisiytyvässä maailmassa.

Lisäksi perustelut merkittävistä säästöistä ja päästöjen vähentämisestä ovat ontuvia. Nimittäin pavut ja linssit tuodaan usein ulkomailta, kun taas Suomesta saa laadukasta kotimaista lihaa ja maitoa lähituottajilta. Ateriakustannuksiin vaikuttavat myös voimassa olevat hankintasopimukset ja maailmalla ja Suomessa vallitsevat olosuhteet, kuten sää, globaalit kuljetusongelmat ja raaka-aineiden saatavuushaasteet, esimerkiksi kriisin tai sodan seurauksena.

Työssäni valtion hallinnossa joudun jokaista lasta koskevan päätöksen kohdalla miettimään lapsen etua. Ylitarkastajan työssä kuulen myös lapsia ja nuoria. Helsinkiläiset lapset ovat kertoneet, mitkä ruoat maistuvat. Top 10 -listalla on perinteistä kotiruokaa, kuten kalapuikkoja, lihamakaronilaatikkaa, pinaattihukaisia, kanaa ja riisiä ja hernekeittoa. Top 10 -lista ei minua lainkaan yllätä, sillä valtuustossa ja lautakunnassa puhuneet nuoret ovat kertoneet, että liha maistuu ja sitä menee. En ole tavannut yhtäkään lasta, joka olisi kertonut, ettei perinteinen kotiruoka maistu. Jos ruoka ei maistu, se menee hävikkiin.

Lapset ovat fiksuja. He haluavat syödä aivan tavallista ruokaa, joka on laadukasta, maittavaa ja terveellistä. Valitettavasti Helsingin valtuusto äänesti toisin ja jatkossa lapset eivät saa niin usein lempiruokaansa. Valtuusto ei halunnut kuulla lapsia. Lapset eivät tule jatkossa saamaan monipuolisempaa ruokaa, koska ruokavaihtoehtoja tullaan rajaamaan. Liharuokia tullaan jatkossa tarjoamaan noin kerran viikossa. Tilalle tulee yhä kasvipitoisempaa, vähäenergistä sekahöttöä, jota itse pääsin maistelemaan kasvatus- ja koulutuslautakunnan kokouksen yhteydessä. En pitänyt ruoasta.

Tein liha- ja maitoasiassa palautusesityksen, ja se harmillisesti hävisi pohjaa vastaan.

Puheenjohtaja.

Täällä koko ajan puhutaan, en pysty keskittymään.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Päätös on todella epäreilu ja väärin lapsia kohtaan, jotka kaikki kertovat, että liha maistuu ja sitä menee. Väitän, että vielä tulee päivä, kun päätöksestä peruutetaan, koska päätöksen perustelut eivät kestä päivänvaloa.

Hyvät valtuutetut.

Sari Helinin aloite oli meillä kasvatus- ja koulutuslautakunnassa käsittelyssä, ja toimme käsittelyssä monia tärkeitä asioita esille. Lautakunta totesi yksimielisesti, että lasten pitää saada voida ruokailla vähintään 30 minuuttia. Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta totesi yksimielisesti lausunnossaan kiinnittämään kouluruuan kehittämisessä huomiota erityisesti ruuan laatuun, maittavuuteen ja monipuolisuuteen ruuan houkuttelevuuden parantamiseksi ja ruokahävikin vähentämiseksi.

Ruokahävikkiä pitää vähentää. Ruuan arvostusta ja laatua pitää lisätä. Helsingin koulussa menee päivittäin noin 2 800 annosta roskiin. Se on sääli. Jotta saisimme ruokahävikin määrän laskemaan, olen tehnyt ponnien järjestelmään, ja se kuuluu näin:

Valtuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta puolittaa ruokahävikin määrää kaikissa oppilaitoksissa vuoteen 2028 mennessä.

Toivon ponnelleni kannatusta.

Kiitos.

Kiitos, puheenjohtaja, että annoit aikaa.

Valtuutettu Jenni Hjelt (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Muistan hyvin helmikuisen kouluruokakeskustelun, joka oli monella tapaa mielenkiintoinen.

On todella tärkeää, että kouluruoka maistuu lapsille ja nuorille ja että se on ravitsevaa ja ravitsemussuosituksen mukaista. Se on mun mielestä meidän vastuu päättäjinä huolehtia. Helmikuussa jo toin esiin sen, että siinä yhteydessä tein talousarvioaloitteen, joka toivottavasti ohjaa meidän talousarviovalmistelua, kun tässä kohti syksyä mennään. Siinä talousarvioaloitteessa esitin, että me korotetaan määrärahoja kouluruokailuun juuri sen takia, että me saadaan siitä parempaa ja maistuvampaa ja ravitsevampaa ja ravitsemussuosituksen mukaista. Mä toivon, että sitten kun me ollaan budjettineuvotteluissa syksyllä, niin tämä asia huomioidaan myös siellä.

Kiitos.

Valtuutettu Silvia Modig (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Lukiessani valtuutettu Sohrabin pöytäkirjan järjestelmästä ajattelin, että se on varsin kannatettava. Ruokahävikin määrän puolittaminen on erittäin hyvä tavoite, mutta nyt kuullessani puheenvuoron ymmärsin, että tähän liittyy pelkästään lihasyönnin lisäämiseen. Nyt en tiedä, miten toimin tämän kanssa.

Silloin kun me päätettiin täällä valtuustosta siitä kasvisruokapäivästä kouluihin, silloin se pöytäkirjaan täyteen erilaisia selvityksiä ja seuranta, kysyä lapsilta ja nuorilta, miten he tähän suhtautuvat. Se viesti silloin koululaisilta oli ihan selvä, että ei heitä kiinnosta se proteiinin alkuperä, vaan se, että se ruoka on maittavaa ja hyvää. Mä uskoisin kyllä, että ruokahävikin puolittamisessa onnistutaan paremmin sillä, että kiinnitetään huomiota siihen ruoan esille panoon, siihen että se on maittavaa, siihen että se on hyvää, eikä pysyt pöytäkirjassa omissa proteiininvalinnoissa.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa herra puheenjohtaja.

Kannatan hävikin puolittamista ja vieläkin kovempia tavoitteita, ja se saavutetaan sillä, että ruoka on maittavaa, ravitsevaa, sellaista että se täyttää vatsan ja lapset haluavat sitä syödä. Mutta en kannata sitä, että ketunhantä kainalossa liha wokitetaan ja esitetään yhtä tekstissä ja puhutaan aivan toista puheenvuorossa. Tämä ei ole rehellistä, suoraselkäistä politiikkaa, vaan silloin pitäisi tehdä pöytäkirja, jossa kerrotaan, että millä siihen tähdätään, eikä vain puheenvuorossa. Siksi minusta on päivänselvää, että tulen äänestämään tässä

asiassa tyhjää, vaikka kannatan itse ponnin kirjausta, mutta tämä lihawoketus, joka on sen perusteena, niin sitä vastustan.

Valtuutettu Seida Sohrabi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Pidän näitä muutamia Vasemmistoliiton pitämiä puheenvuoroja outoina, koska jos te tarkkaan kuuntelite, niin tietysti kyllä otin kantaa siihen, mistä me päätimme silloin aikaisemmin, ja se kantani on pysynyt samanlaisena, mutta tämä puheenvuoroni ja ponteni koskettaa nimenomaan ruokahävikin vähentämistä. Luulisi, että te olette mukana tässä, koska siis on todella surullista, että ruoka, jota ihmiset tuottavat, tekevät, eläimet, mikä ikinä voi olla ruoka, banaani, salaattit, kaikki, joku on sen tehnyt ja tuottanut. Niin luulisi, että te lähdette tähän ponnin sisältöön mukaan. Ja se ponsi sanoo, että me halutaan, että ruokahävikkiä puolitetaan vuoteen 2028 mennessä. Tämä ei kosketa lihaa. Tämä koskettaa lasten lempiruokia, että yhä enemmän lapset saisivat lempiruokiaan.

Kiitos.

Valtuutettu Sandra Hagman (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Sohrabi tässä puheenvuorossaan toi esille, miten työssään arvioi lapsen etua ja lapsen mielipidettä. On tosi tärkeää myös huomata se, että lapsen mielipide ja lapsen etu ovat siis eri asioita ja meidän täytyy myös huomioida tässä sitä kokonaiskuvaa. Me tiedetään, että lihaa syödään liikaa ja että se on terveydelle haitallista. Jos me oltaisiin vain lasten mielipiteen varassa, niin ehkä sitten koulussa syötäisiin vain karkkia ja jätskiä tai muita sellaisia asioita. Kyllä tässä otetaan lapsen etu -näkökulmasta huomioon

asioita vähän laveammin ja myös se, että lapsilla on oikeus eettiseen ruokaan ja elävään maapalloon.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa herra puheenjohtaja.

Valtuutettu Sohrabi käytti neljän minuutin puheenvuorostaan yli kolme minuuttia...

(Välihuuto.)

Neljän ja puolen minuutin puheenvuorostaan yli kolme minuuttia puhumiseen lihasta, lihawoketukseen, joten kun näin perustelee ponnin, niin silloin on hyvä, että mahdollisimman moni äänestää siinä tyhjää, koska hän yrittää tällaista epärehellistä tempua, jossa puhuu yhtä ja sitten ponnissa vähän niin kuin sanoo toista.

Musta on reilua ja suoraselkäistä, että se, mitä tosiasiallisesti esitetään, niin se on siinä tekstissä, eikä niin että sitä tehdään ketunhäntä kainalossa.

Valtuutettu Seida Sohrabi (vastauspuheenvuoro)

Paavo Arhinmäki, puheenvuorosi on mielestäni törkeä ottaen huomioon, että kyllä, käytin varmaan yhteensä sen neljä ja puoli minuuttia. En katsonut kelloa. Mutta tiedätkö, minkä takia minulla meni se neljä ja puoli minuuttia? Koska puolet tuosta puheenvuorostani joku teistä, en katsonut, koska keskityin puhumiseen, tuli keskeyttämään jatkuvasti puheenvuoroni, jatkuvasti. Kiitän puheenjohtaja siitä, että hän antoi minulle lisää aikaa, ja kaikki täällä todistavat sen, mitä täällä tapahtui.

Sandra Hagmanille haluan sanoa, että kyllä, lapsen etu ja lapsen mielipide voivat olla eri asioita, mutta tässä kohtaa ne ovat synonyymeja keskenään. Ne liittyvät täysin toisiinsa, ja toivon, että nyt me saamme kuulla, mitä nuoret kertovat. Ja minulle kaikki nuoret kertovat, että lempiruokat maistuvat, ja tästä nyt on kyse, jotta ruokahävikkiä saataisiin puolitettua.

Kiitos.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Vaikka puheenvuoroani ei keskeytetty, siitä huolimatta ilmeisesti valtuutettu Sohrabilla meni ohi se, mitä puheenvuoroissani sanoin. En kritisoinut puheenvuoron pituutta, vaan puheenvuoron sisältöä suhteessa tehtyyn ponteen.

Apulaispormestari Shawn Huff

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Hävikkimääriä on Helsingissä alettu seuraamaan Palvelukeskus Helsingin kanssa pilottimuotoisesti vuodesta 2021 lähtien. Kaikkien Helsingin palveluntuottajien hävikkimääriä on seurattu vuodesta 2023 lähtien. Haluan myös kertoa teille, että meidän Helsingin kaupungin ympäristösuojelun tavoitteissa on jo tavoite puolittaa hävikkimäärä vuoteen 2030 mennessä. Aktiivisesti tehdään töitä sen eteen, että ruokahävikkiä puolitettaisiin siihen vuoteen mennessä, ja hävikin määrä oppilaiden lautasilta on jo vähentynyt tämän tutkimuksen aikana.

Suurin osa hävikistä tulee kuitenkin linjastohävikistä, ei suinkaan oppilaiden lautasista. Tätä myös yritetään vähentää. Tätä vähennetään myös

tiedottomalla lapsille, mutta myös yritetään ennustaa tarvittavia ruokamääriä sillä, että tiedetään, kuinka monta oppilasta tulee kouluun ja ennakoidaan poissaolomäärät. Lautashävikkiä minimoidaan muun muassa erilaisilla kampanjoilla. Itsekin olen nähnyt, kun olen ollut kouluissa. Jokaisessa koulussa, missä vierailen, pyrin syömään kouluruuan. Näen siellä erilaisia kampanjoita, missä viestitään hävikistä ja näytetään erilaisin merkein ja punnitaan se hävikin määrä, että mikä on tämän viikon hävikki, ja kannustetaan lapsia mahdollisimman pieneen hävikkimäärään.

Haluaisin myös tässä loppuun muistuttaa sen, että Luonnonvarakeskuksen mukaan suomalaisessa ruokaketjussa eniten hävikkiä syntyy kuitenkin kotitalouksissa. Tässäkin määrässä koulu voi olla hyvä oppipaikka, että miten sitä hävikin määrää voidaan myös vähentää kotona.

Kiitos.

Valtuutettu Tuula Haatainen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun katsoo tätä Sari Helinin hyvin ansiokasta aloitetta, niin tässä puhutaan hyvin paljon kouluruuasta, että se on maittavaa ja että tilat on viihtyisiä ja että myös se ruokailuun käytettävä aika on riittävän pitkä. Lautakunta on vastauksessaan nyt sitten todennut, että haluaa, että se on 30 minuuttia vähintään.

Mä kysyisin nyt apulaispormestarilta, että aiotaanko tämä toteuttaa, koska minä itse kuulen kakkosluokkalaisen sanovan, että kun ruokailuun jää aikaa vain 10 tai 15 minuuttia, niin ei nälkä lähde, kun ei ehdi syödä, ja tekisi mieli ottaa vielä lisääkin, kun on nälkä, kun on kasvuiässä, mutta kun ei ehdi. Niin onko tämä 30 minuuttia nyt sitten varma, että se joka koulussa turvataan? Se pitää nyt saada Helsingissä kuntoon.

Apulaispormestari Shawn Huff

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos tästä kysymyksestä.

On totta ja tämä nousi esiin myös meidän lautakunnan käsittelyssä, että kaikilla oppilailta ei aina ole ollut sitä tarvittavaa aikaa ruokailuun. Sen takia linjasimme sieltä, että jopa poikkeusolosuhteissa pitäisi olla vähintään tämä 30 minuutin määrä jokaisella oppilaalla syödä siellä koulussa. Itse kun olen vierailut siellä kouluissa, ja kun puhutaan siitä syystä, että miksi oppilaat eivät syö, niin yksi osa on ollut ehkä tämä aika, mikä on saattanut johtua remontista, poikkeusjärjestelyistä. Sen takia halusimme linjata, että vaikka on poikkeusjärjestelyt, jäisi se 30 minuuttia aikaa.

On myös toinen totuus, mikä on se, että ruokavälitunti on suosituimpia välitunteja lasten keskuudessa ja joillakin on todella kiire myös päästä leikkimään, jolloin se ruokailu saattaa tapahtua todella nopeasti. Yksi syy myös sille, miksi ei mennä ruokailuun, voi olla se, että jos se on ruuhkautunut ja on pitkät jonot, niin lapset ja nuoret eivät malta odottaa siellä jonossa, koska he haluavat päästä välitunneille, haluavat päästä leikkimään. Tämä on myös yksi ongelma, johon tulee suhtautua ja panostaa siihen logistiikkaan, että lapset pääsevät nopeasti syömään, eivätkä paikat ruuhkaudu.

Kolmantena nostaisin vielä sen, että näissä kouluissa, missä opettajat vievät oppilaita syömään, varsinkin yläkouluissa, saavutetaan korkeampi prosentti näissä oppilaiden määrissä, jotka käyvät syömässä. Esimerkillä on iso voima, ja tästäkin linjasimme myös, että opettajat mahdollisuuksien mukaan pystyisivät mahdollisimman usein viemään heidän ryhmänsä syömään, jotta voitaisiin nostaa sitä oppilaiden määrää, jotka syövät kouluruokaa.

Kiitos.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kanssavaltuutetut.

Tämä oli erittäin tärkeä asia, jonka valtuutettu Haatainen nosti puheenvuorossaan esille ja kiitos apulaispormestarille vastauksesta, jossa oli tosi tärkeitä linjauksia lautakunnan tekemänä.

Tämä on todella tärkeää, että siihen syömiseen on riittävästi aikaa. Pelkästään se ruokavälitunnin pituus ei tosiaankaan siihen vaikuta, vaan esimerkiksi juuri tilat. Nyt kun suunnitellaan jatkossa uusia kouluja, niin pitää kiinnittää huomiota siihen myös, että ne ruokalat ovat riittävän isoja, jotta siellä mahdutaan ja ehditään syödä myös rauhassa. Sitten toinen on myös tuntien järjestelyt. Mulla esimerkiksi omalla lapsella oli yhtenä vuonna niin, että ruokailu oli kesken kahden liikuntatunnin, joka asettaa suurenmoisia haasteita. Välillä on ollut myös niin, että ruokailu on ollut kesken oppitunnin. Silloin siihen syömiseen ei kerta kaikkiaan jää riittävästi aikaa. Se, minkä kokoinen koulu on ja miten siellä ne tunnit on järjestetty, on tosi iso merkitys sille, että onko aikaa syödä.

Valtuutettu Jenni Hjelt (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Valtuutettu Haatainen nosti tässä esiin todella tärkeän asian ja kiitos apulaispormestari Huffille vastauksesta tähän. Hyvästä vastauksesta huolimatta mä todella toivon, että nämä asiat edistyvät meidän kouluissa.

Omat lapseni on jo yli kaksikymppisiä, on Itä-Helsingissä käyneet koulunsa, ja mä muistan jo silloin, kun he kertoi sitä, että se ruokatunti on liian lyhyt, että ei kerkeä kunnolla syömään, joutuu hotkimaan tai ei kerkeä syödä rauhassa. Mä ajattelen myös niin, että kouluruokailu on paitsi tärkeä osa lapsen ja nuoren päivää siinä mielessä, että saa sitä ravintoa, jotta jaksaa. Niin sen jotenkin olisi

hyvä mahdollistaa myös meidän ruokakulttuurillinen kehitys. Opitaan, mitä kaikkea se yhteinen ruokailu voi olla.

Toivon, että toimialalla todella katsotaan sen perään, että nämä asiat kehittyvät.

Kiitos.

Valtuutettu Sari Helin

Kiitos, puheenjohtaja.

Meidän tärkein asiamme kouluruuassa ei tokikaan ole hävikin torjunta ja hävikin vähentäminen, vaan se, että meidän lapsemme ja nuoremme syövät kouluruokaa, koska on erittäin tärkeää syödä oikeaa ruokaa. Kouluruoka on monelle helsinkiläiselle lapselle muuten päivän ainoa tärkeä lämmin ateria.

Mitä makuasioihin sitten tulee, niin meidän on uskallettava myöntää se yksi asia, joka on se, että rahan puutteessa meidän ei ole pakko tehdä mautonta ruokaa. Tähän haasteeseenhan ovat tarttuneet monet huippukokit ja tehneet mielettömiä ruoka-annoksia todella pienillä hinnoilla omalla ammattitaidollaan, ja lapset ja nuoret ovat niille annoksille suuresti hurranneet. Salaisuus ei löydy ollenkaan kalliista raaka-aineista, vaan satokausiajattelusta ja lähiruuan kunnioittamisesta ja erityisesti siitä, että ruokaa tehdään kunnianhimmolla.

Maku ja budjetti eivät sulje toisiaan pois, ja toistan edelleenkin ajatukseni ja ehdotukseni siitä, että meillä on valtava määrä huippuosaamista tässä kaupungissa. Meidän oikeasti pitäisi kutsua ravintola-alan kovat ammattilaiset, meidän huippukokit sparraamaan yhdessä meidän omien keittäjien ja kouluruoka-ammattilaisten kanssa sitä, että me saataisiin maistuvampaa, mutta silti tehokkaasti ja asianmukaisella rahamäärällä tuotettua kouluruokaa, jota

lasten olisi aikaa syödä siellä koulussa, niin kuin valtuutettu Haatainen tästä muistutti. Se on erittäin tärkeä asia.

Me emme edistä ruokakulttuuria ilman, että me edistämme ruokakulttuuria.

Valtuutettu Mirita Saxberg

Puheenjohtaja, arvon valtuutetut.

Tässä on tosi hankala sanoa mitään, mitä ei olisi viime kuukausien aikana jo puhuttu tässä valtuustosalissa kouluruokailusta. Otin tämän puheenvuoron kannattaakseni valtuutettu Sohrabin aloitetta ja kiittääkseni valtuutettu Heliniä tästä mainiosta aloitteesta.

Tässä aloitteessa tosiaan on neljä kohtaa, joita voitaisiin tehdä sen eteen, että kouluruokaa syötäisiin. Minusta nämä ovat kaikki aivan olennaisia, ja kukapa nyt parhaiten tämän asian tietäisikään kuin valtuutettu Helin itse ravintoloitsijana. Täällä on lisää määrärahoja, oppilaiden osallistaminen, ammattikokkien asiantuntemus ja somemarkkinointi. Näistä haluan nostaa edellä jo puhuttujen lisäksi tämän somemarkkinoinnin, joka todella varmasti auttaisi sitä asennekasvatusta, että kouluruokaa jälleen syödään. Sitten kun sitä kautta sitä kouluruokailukokeilijaa saadaan kehotettua sinne patojen ääreen, niin sitten kun se ruoka vielä maistuisi ihan oikeasti hyvältä, niin meillä olisi todellinen mahdollisuus muutokseen. Nyt ihan todellinen ongelma on se, että lähikauppojen paistopisteet tyhjenevät ja linjastohävikki kasvaa.

Valtuutettu Titta Hiltunen

Kiitos, puheenjohtaja.

Mä totta kai itsekin kannatan lämpimästi hävikin vähentämistä. Se on tosi tärkeä osa sitä, että tästä kaupungista tulee ilmastokestävä.

Alun perin mä otin tämän puheenvuoron kysyäkseni valtuutettu Sohrabilta, että ajatteletko aidosti, että Kaskossa, sillä toimialalla, jossa tuntuu olevan ikuisesti liian vähän rahaa koulukirjoihin ja kaikkeen tärkeään, sillä toimialalla, jossa tehokkuusajattelua on viety musta liiankin pitkälle, ei pyritäisi hävikin vähentämiseen jo nyt ilman tätä ponttakin. Uskoin jo ponnien nähdessäni, että Kaskossa varmaan tehdään jo paljon hävikin vähentämiseksi, ja nythän apulaispormestari Huff varmistikin, että tämä precis sama tavoite on siellä jo olemassa.

Sitä hävikkiä kuitenkin varmaan väistämättä syntyy jonkin verran, vaikka toivon ja uskon, että saadaan sitä puolitettua. Hävikkiä syntyy ihan jo siksi, että sitä ruokaa pitää kuitenkin olla kaikille riittävästi. Mä ajattelenkin, että meidän pitäisi pyrkiä siihen, että se kaikki syömäkelpoinen koulusta koululaisilta ylijäävä ruoka tulisi jonkun syömäksi. Meillä on täällä valitettavasti kaupungissa yhä enemmän ihmisiä vailla ruokaa, ihmisiä, joilla on nälkä, ja toisaalta me kuullaan, että tosi monet lapset tulevat etenkin maanantaisin nälkäisenä kouluun, koska siellä kotona ei ole ollut riittävästi ruokaa. Mä uskonkin, että sille kouluista ylijäävälle paljon parjatulle ruoalle olisi varmasti syöjiä nyt tänä maailmanaikana, jos me vain saataisiin se homma logistisesti toimimaan.

Kuten tässä on muutkin jo todenneet, mä en usko ehkä valtuutettu Sohrabin olevan niinkään kiinnostunut kestävyydestä tai hävikin vähentämisestä, vaan ennemminkin lihansyönnin ideologisesta edistämisestä. Siksi en aiokaan kannattaa tätä pontta, mutta aion jatkossakin kannattaa joka ikistä uutta ja aitoa avausta ja pyrkimystä hävikin vähentämiseksi.

Kiitos.

Apulaispormestari Shawn Huff

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Kiitos valtuutettu Hiltuselle tärkeän asian esiin nostamisesta. Äsken unohdin siis mainita tämän, että ruokapalveluntuottajien ylijäämäruokaa lahjoitetaan Stadin safkalle. Ravintoloissa myös myydään ylijäämäruokaa lounaan päätteeksi rasioihin. Tämä on totta kai semmoinen alue myös, missä voidaan parantaa ja löytää erilaisia ratkaisuja, miten voidaan vähentää meidän hävikkiä.

Kiitos.

Valtuutettu Amanda Alvesalo

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tieto siitä, ettei kouluruoka nauti oppilaiden laajaa arvostusta, on ollut erittäin kurjaa kuultavaa. Ketään ei voi kuitenkaan syyttää siitä, ettei ruoka maistu, mikäli se ei maistu. Olen aivan samaa mieltä siitä, että ruoan pitää olla hyvänmakuista. Aloitevastauksessa mainitut muut toimet, kuten ruokailutilanteen rauhoittaminen ja riittävä aika syödä, ovat erittäin tärkeitä, kuten täällä on sanottukin, mutta ne tulee ymmärtää toissijaisina keinoina. Jos ongelma on se, ettei ruoka maistu, niin siitä tulee tehdä maukkaampaa. Kuten aloitevastauksessa todetaan ja maalaisjärjelläkin voi päätellä, se maksaa rahaa. Ratkaisevaa onkin, kuinka tärkeänä tämä asia täällä nähdään.

Itse näen kouluruokailuun panostamisen erittäin tärkeänä asiana monesta syystä. Kouluruokailu rakentaa lasten käsitystä ruoasta ja sitä kautta suomalaista ruokakulttuuria. Kokemukset erilaisista ruoista vaikuttavat käyttäytymiseen aivan läpi koko elämän, ja erityisen kriittistä tämä on kasvisruuan kohdalla. Syy tähän on seuraava: Mikäli koulussa ei ole itselle mieleisiä liharuokia, niin tämä ei muuta lasten käsitystä liharuoasta yleisellä tasolla, sillä suurimmassa osassa kotitalouksia lapset saavat monipuolisesti heidän mielestään maistuvia liharuokia, koska ne kuuluvat suomalaiseen ruokakulttuuriin. Onkin tästä syystä todella sääli, mikäli käsitys kasvisruuasta

perustuu pariin porkkanan palaan laimeassa kastikkeessa. Tällöin on aivan ymmärrettävää, ettei käsitys kasvisruuasta ole häppöinen. Kouluruokailun myötä meillä on kuitenkin ensiluokkainen mahdollisuus vaikuttaa positiivisesti käsityksiin kasvisruuasta ja kasvattaa kestävämmän kuluttavaa sukupolvea.

Tässä salissa on esitetty täysin paikkaansa pitämättömiä väitteitä siitä, että Suomessa tuotettu liharuoka olisi kestävämpää kuin esimerkiksi ulkomailta tuodut pavut. Myös huoltovarmuuden heikkenemiseen vetoaminen on harhaanjohtavaa. Esimerkiksi Luonnonvarakeskuksen selvityksen mukaan kotimaisella kasviproteiinilla voi olla merkittävä rooli huoltovarmuuden ylläpitämisessä. Tällaiset väitteet ovat erittäin vastuuttomia ja mielestäni epätoivoisia yrityksiä demonisoida kasvissyöntiä. Suurin yksittäinen ympäristöä säästävä kulutusvalinta on siirtyä mahdollisimman kasvipohjaiseen ruokavalioon, kun hiilijalanjäljen lisäksi tarkastellaan vaikutuksia muun muassa maankäyttöön ja veden kulutukseen. Lisäksi eläinten tehotuotanto, jolla liharuokaa kouluihin tuotetaan, on erittäin epäeettistä, eikä sitä tulisi julkisella rahalla tukea.

Kasvisruokaa voidaan valmistaa niin, että se on hyvää ja täyttävää. Tässä salissa on käytetty useampia puheenvuoroja siitä, että ollaan huolestuneita siitä, miten nimenomaan kasvisruoka ei lapsille maistu. Nyt kun lihan ja maitotuotteiden käyttöä Helsingissä on päätetty vähentää erittäin hyvästä syystä, odotankin näiltä kasvisruuan mausta huolestuneilta henkilöiltä aivan erityistä kannatusta järjestelmään jättämälleni ponnelle, joka kuuluu näin:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta parantaa erityisesti kasvisruuan laatua ja makua, jotta se olisi oppilaille houkuttelevaa, vähentäisi ruokahävikkiä ja tukisi kaupungin ympäristö- ja hyvinvointitavoitteita.

Kiitos.

Valtuutettu Minni Takala

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Terveiset eduskunnan vegepäivästä. Me puhuttiin siellä tänään paljon kouluruuasta, lasten syömisestä ja siitä, miten lapsille syntyy suhde ruokaan. Yksi ajatus jäi erityisesti mun mieleen. Lasten ruokasuhteet syntyvät siitä, miten me aikuiset puhutaan ruuasta ja millaisia kokemuksia me lapsille tarjoamme. Tämä koskee erityisesti kasvisruokaa. Jos me aikuiset puhutaan kasvisruuasta valmiiksi niin, että se on jotenkin vähemmän oikeaa ruokaa, vähemmän maistuvaa tai jotain, mitä lapsille vain pakotetaan, niin kyllä lapset kuulee sen ja asenteet tarttuvat. Mutta sama toimii myös toiseen suuntaan. Jos kouluruuasta puhutaan arvostavasti, jos lapset pääsee maistamaan, kokeilemaan ja osallistumaan ja jos ruoka on oikeasti hyvää, myös asenteet voi muuttua. Siksi kannatan tätä aloitetta kouluruuan tekemisestä houkuttelevammaksi.

Kouluruuassa ei riitä, että ruokaa on tarjolla. Sen pitää olla sellaista, että oppilaat haluaa syödä sitä, niin kuin on nyt tullut selväksi. Jos ruoka jää lautaselle, rahat menee hukkaan, raaka-aineet menee hukkaan ja lapsi jää ilman sitä hyötyä, jota me kouluruualla tavoitellaan. Mä kannatin Puolet parempaa -aloitetta viimeksi ja kannatan sitä edelleen, mutta kasvisruokaa ei edistetä onnistuneesti niin, että vaihdetaan vain ruokalistan nimi ja toivotaan parasta. Se onnistuu vain, jos se ruoka on oikeasti hyvää.

Kyse ei ole pakottamisesta tai saarnaamisesta. Kyse on siitä, että hyvästä valinnasta tehdään niin helppo, niin maistuva ja niin houkutteleva, että lapsi haluaa syödä sen. Tässä aloitteessa oppilaiden osallistaminen, makuraadit, ravintolatoimikunnat ja palautteen hyödyntäminen on just niitä oikeita keinoja. Ne auttaa varmistamaan, että kouluruoka toimii siellä koulupäivissä. Eikä hyvä kouluruoka synny itsestään, eikä hyvä kasvisruoka synny säästämällä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

laadusta. Siksi mä toivon, että Helsinki jatkaa kouluruoan kehittämistä kunnianhimoisesti. Lisää laatua, lisää maistuvuutta, lisää oppilaiden osallistumista ja myös lisää resursseja.

Kiitos.

Valtuutettu Tiina Halttunen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Työskentelen etelähelsinkiläisellä ala-asteen koululla ja valtuustossa käytyjen kouluruokakeskusteluiden innoittamana olen jutellut työpaikallani kouluruuasta oppilaitteni, muutaman opettajan ja kouluravintolan henkilökunnan kanssa. Päätimme täällä taannoin kouluruuan kehittämisestä kasvispainotteisempaan suuntaan, mistä johtuen minua kiinnosti nimenomaan se, miten koulun kasvisruokatarjontaa voisi kehittää maistuvampaan ja houkuttelevampaan suuntaan. Oppilaiden ja ruokalan henkilökunnan kanssa keskustelusta tuli esiin selkeä näkemys, jonka mukaan ruoan rakenteella ja ulkonäöllä on selvä vaikutus houkuttelevuuteen.

Oppilaat eivät pidä epämääräisen näköisistä ruoista, joista ei oikein tiedä, mitä ne pitävät sisällään. Ruokien nimetkin ovat heidän mielestään usein kummallisia, eikä nimestä välttämättä yhtään tiedä, mitä se sisältää. Esimerkiksi ragu tai quorn eivät kerro tavalliselle lapselle tai nuorelle ruoan sisällöstä yhtään mitään. Oppilaat kertoivat tykkäävänsä ruoista, joissa ainekset ovat selkeitä. Kasvisruoista heidän mielestään parhaita ovat riisi- ja ohrapuurot, vegenugetit, pinaattiletut, hernekeitto, porkkanaraaste, suikaloidut kurkut, maissi. Myös kasvispyörökät maistuvat oppilaille. Toivomuslistalla ovat esimerkiksi uuniperunat, hedelmät ja vesimeloni.

Osa opettajista ei syö kouluruokaa siitä syystä, että kouluruuassa on yllättävän paljon lisäaineita. Tämä oli itselleni yllättävä tieto, sillä olin kuvitellut kouluruuan

olevan ikään kuin kotiruokaa, jota valmistetaan keskuskeittiössä ja kuljetetaan sieltä koululle. Kouluruuan lisäaineet ovat tietenkin samoja lisäaineita, joita saamme esimerkiksi kaupasta ostetuista pakatuista leivistä, eineksistä, leikkeleistä ja juustoista.

Tänään Etelä-Helsingin peruskouluissa oli tarjolla pelkkää kasvisruokaa. Härkisasagnetta ja tortilloja quorn-kasvistäytteellä. Härkisasagnetessa oli kuusi erilaista E:llä alkavaa lisäainetta ja tortilloissa täytteenä seitsemän. Suureksi yllätyksekseni tortilloissa oli säilöntäaine E282:sta eli kalsiumpropionaattia, joka joidenkin tutkimusten mukaan saattaa aiheuttaa lapsille ärtyneisyyttä, hermostuneisuutta, keskittymisvaikeuksia ja häiriöitä unen saannissa. Kalsiumpropionaattia käytetään pakatuissa leipätuotteissa ja kahvileivissä torjumaan homeita ja bakteereja. Kyseinen lisäaine aiheutti muutama vuosi sitten Mikkelissä 800 oppilaan ruokamyrkytyksen, kun lisäainetta oli päässyt liikaa tortillalettuihin.

Tänään oli tosiaan kasvisruokapäivä, mutta ateria kokonaisuudessaan oli kaukana kestävän kehityksen periaatteista ja ympäristöystävällisyydestä. Muiden ruoka-aineiden alkuperää en ehtinyt selvittää, mutta tortillaletut oli valmistettu Tanskassa ja sieltä ne tulivat Helsinkiin ja koulullemme tällaisissa kahdeksan letun muovipakkauksissa, mikä tuntuu aivan uskomattomalta. Laskin, että keskikokoiselle koulullemme lettupakkauksia on toimitettu noin 150, ja kun tiedetään, että Helsingissä on noin 100 peruskoulua, niin 15 000 muovipakkausta. Sisällä on kahdeksan lettua. Letut on luultavasti hankittu sieltä, mistä ne halvimmalla saadaan, viis kestävyydestä, ympäristöystävällisyydestä ja lähiruokaperiaatteesta.

Olen tehnyt asiaan liittyen ponsiesityksen, jota en nyt varmaankaan ehdi lukea, mutta se löytyy sieltä järjestelmästä.

Kiitos.

Valtuutettu Seida Sohrabi (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluaisin muutamaan puheenvuoroon tässä ottaa kantaa.

Ensinnäkin haluan sanoa Paavo Arhinmäelle ja ihmisille täällä, jotka tätä todistavat, että hän puhuu omalla suullaan, mitä ikinä sanoja hän haluaa pistää suuhuni. Minä en niitä sanoja ole käyttänyt, mitä hän itse käyttää.

Sitten haluan sanoa Hiltuselle, joka minulta kysyi, että ajattelenko, etteikö kaupunki vie tätä tavoitetta eteenpäin. Tässä kuultiin, kaupunki vie tätä tavoitetta eteenpäin. Olen hyvin iloinen siitä, mutta Kaskon ehdotettu ruokahävikin puolittaminen on 2030 mennessä, mutta mun ehdotukseni on kunnianhimoisempi vuoteen 2028 mennessä. Koen, että vasemmassa laidassa tunnutaan olevan harmissaan, etteivät he keksineet itse ehdotustani. Vasemmistoliiton valtuutettujen perustelut olla kannattamatta kunnianhimoisempaa tavoitettani kuin Kaskon oma tavoite ovat ristiriitaisia. Kaskon on ehdotusta pidetään hyvänä, minun ei, koska sen on tehnyt kokoomuslainen.

Valtuutettu Aisha Mahmood

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tämä aloite on todella merkittävä. Viimeiset kuusi vuotta tämä aihe on esiintynyt nuorisoneuvostossa, ja nuoret ovat huolissaan kouluruoan mausta.

Monet nuoret jättää syömättä koulussa ja preferoi lähikaupan paistopistettä. Itse olen töissä lukion viereisessä lähikaupassa, ja jokainen välitunti täyttyy nuorista. Kaikkien kädessä on joko energijuoma ja/tai paistopistetuote. Silloin kun olen itse paistopisteellä, huomaan kuinka kiire tulee paistaa lisätuotteita,

koska koululaiset tyhjentää paiston. Sama pätee myös energiajuomakylmiön kanssa. Aamulla täyttää koko kaapin, ja välituntien jälkeen kaappi on aika tyhjä. Tämä on huolestuttava ilmiö, varsinkin kun koulut tarjoaa ruokaa.

Samoin haluan, että otamme huomioon kasvisruuan laadun. Kasvisruoka kouluissa ei ole mieluisaa. Itsekin olen ollut koulussa kasvissyöjä ja huomannut, kuinka lihatarjonnassa on aina jokin kebabkastike tai lihapyörykät, ja kasvisruokana on jokin mauton kiusaus tai kastike, joka sisältää pieniä kasviskuutioita. Meidän pitää ymmärtää, että koulussa on myös kasvissyöjiä, ja heidän mielipiteet myös pitää paikkansa. Me emme voi tarjota mautonta ja huonoa kouluruokaa, varsinkin kun koulussa opiskelijat mielellään syövät.

Tämän lisäksi meidän täytyy ymmärtää, että monille opiskelijoille koulussa syöminen on niin sanotusti noloa. On monenlaisia ajatuksia, ja meidän pitää kannustaa oppilaita syömään. Tulee helposti ajatuksia siitä, mitä mieltä muut ovat, ja valitettavasti meillä on myös niitäkin opettajia, jotka kyseenalaistavat, jos opiskelija ottaa liikaa ruokaa. Tämän olen itsekin huomannut. Koulussa, kun ottaa liikaa ruokaa tai haluaa seuraavan kerran ottaa vaikka lisää niitä kasvispyöryköitä, lihapyöryköitä, niin opettaja koittaa rajoittaa. Eli toisin sanoen opettaja rajoittaa opiskelijan syömistä. Tämä ei ole ok. Meidän pitää ymmärtää, että siihen lisäsyömiseen liittyy erilaiset aspektit, ja meille tärkeintä pitäisi olla se, että oppilaat syövät.

Vielä kerran painotan, että meidän pitää yrittää vähentää heidän koulun aikana kaupasta ruoan ostamista ja tarjota sen verran hyvää ruokaa, jotta koululaiset syövät sen ja uskovat, että heidän mielipide otetaan huomioon.

Kiitos.

Nuorisoneuvoston edustaja Eris Kuusisto

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

Helsingin nuorisoneuvosto kokee tärkeäksi sen, että kaikki nuoret saavat ravitsevan kouluruuan riippumatta heidän ruokavaliostaan. Nuorten ei tulisi tuntea oloansa sellaiseksi, että hyvä ja täyttävä ruoka on saatavilla vain korvapuustin ja energiajuoman muodossa lähikaupasta. Mielestämme koulujen kasvis- ja vegaaniruuan laatua ei tule siis sivuuttaa tässä keskustelussa. Etenkin vegaaneille tulee turvata jatkossa ravitsevampaa sekä maittavampaa kouluruokaa. Jos erityisruokavaliota noudattavat nuoret eivät saa hyvää ruokaa, suurin osa ei vaihda toiseen vaihtoehtoon, vaan he joko käyvät kaupassa tai jättävät ruoan syömättä kokonaan.

Kasvisruuassa kaupungin panostus on näkynyt, ja yhä suurempi joukko nuoria kokee sen olevan ihan hyvää, mutta stigma vaihtoehtojen ympärillä on myös edelleen suuri. Osa ennakkoluuloista kasvis- ja vegaaniruokaa kohtaan tuntuu opiskelijana perustellulta, sillä tämä kuuluisa epämääräinen porkkanavesihernekasvisruoka ei vaikuta kovin monen silmään maittavalta, eikä yleensä ole kovin ravitsevaa tai täyttävää. Jos haluamme, että nuoret syövät koulun tarjoamia kasvisruokia ja suhtautuvat niihin positiivisemmin, niihin kannattaa silloin panostaa ja niistä kannattaa tehdä ravitsevia ja hyvänmakuisia.

Monet rakastetut kouluruoat ovat kuitenkin kasvisruokia. Näistä esimerkkeinä pinaattiletut, puuro, kasvistäytteiset tortillat ja kasvissosekeitto. Nämä ruoat näyttävät sen, että ennakkoluuloja ei ylitetä vain kertomalla nuorelle, että ruoka on hyvää, vaan tarjoamalla hyvää, ravitsevaa ja monipuolista ruokaa. Myös vegaanisia versioita näistä klassisista kouluruoista tulisi pyrkiä lisäämään kouluissa. Vegaanina voi tuntua absurdilta, kun kaveri syö pinaattiletuja, mutta itse saa riisiä ja papukastiketta, varsinkin kun ruoka olisi helppo toteuttaa vegaanisena.

Ruoan maku, täyttävyys ja ravitsevuus ovat yksinkertaisesti nuorelle tärkeimmät seikat kouluruoan suhteen, eikä tätä voi painottaa liikaa. Ne ovat

selkeästi pääsyyt nuorten kouluruokailutottumusten taustalla. Jos kouluruoan ravitsemuutta ja makua ei paranneta, emmekä siten myöskään saa nuoria syömään, terveysongelmat tulevat kasvamaan tulevaisuudessa. Nuorten hyvinvoinnin parantaminen ruoan kautta ei ole turha menoerä, vaan tulevaisuuden takaamista.

Kiitos.

Nuorisoneuvoston edustaja Jing Le Leena Xu

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Valtuutettu Sari Helinin aloite kouluruoan houkuttelevuudesta on äärimmäisen ajankohtainen. Aloite on herättänyt tärkeän keskustelun. Miten teemme kouluruoasta nuorille houkuttelevaa?

Kun puhumme kouluruoasta, emme puhu vain ravinnosta, vaan mielenterveydestä, jaksamisesta ja siitä, miten nuoret kokevat tulevansa kohdatuksi kaupungin palveluissa. Kouluruoka on parhaimmillaan kaupungin paras sijoitus nuorten mielenterveyteen ja jaksamiseen.

Hyvät valtuutetut.

Haluan muistuttaa teitä parista asiasta. Missä oikeasti menee kaunistelun ja epätodellisuuden raja? Aloitteessa on tuotu esille sosiaalisen median hyödyntäminen nuorten houkuttelemisessa syömään kouluissa. Jos kaupunki toteaa kiiltävään ammattilaisten stailaamaan mainossisältöön, joka ei vastaa linjaston todellisuutta, nuoret tulevat huomauttamaan siitä epäaitona. Parhaimmillaan some voi kuitenkin nostaa kouluruoan statusta. Se voi normalisoida kestäviä valintoja ja luoda yhteisöllisyyttä, jossa ruokailuhetki nähdään päivän parhaana sosiaalisena tilanteena. Mutta some ei voi olla

kanava vain hyvännäköisten aterioiden esittelemiseen, vaan totuus voi paljastua jopa sekunneissa.

Kuka valvoo tällaista sometusta? Vastaus: Ei kukaan. Kukaan ei voi tarkistaa sitä, mitä nuoret puhuvat ruoasta omilla tileillään. Mainostus on maksettua ja kiiltävää, mutta se ei ole tehokkainta vaikuttamista. Aitoa vaikutus syntyy siitä, kun nuori itse kuvaa lautasensa ja toteaa: Tämä on hyvää.

Edellinen nuorisoneuvoston edustaja on tuonut tätä näkökulmaa jo hieman esille ja myös monet muut valtuutetut. Miten laatu, maku ja monipuolisuus voi houkutella nuoria syömään? Joko se on kasvisruoka, nuorten lempiruoka tai mikä tahansa ruoka. Somemarkkinoinnin sijaan meidän tulisi keskittyä vaikuttavuuteen. Jos ammattikokkien työn tulos on aito ja maistuva, nuoret hoitavat mainostamisen ihan itse.

Tehdään kouluruuasta houkuttelevaa, mutta tehdään se rehellisesti. Ei rakenneta somekuplaa, joka puhkeaa ensimmäisiin kommentteihin, vaan panostetaan aitoon laatuun, riittävään ruokailu-aikaan ja nuorten todelliseen kuulemiseen. Pidetään huoli, että Helsingin noin 34 000 nuorta voivat ylpeänä sanoa: Tämä on meidän kaupunkimme ja tämä ruoka on tarkoitettu juuri meille.

Kiitos.

Valtuutettu Outi Alanko-Kahiluoto

Kiitoksia, arvoisa puheenjohtaja.

Lämmin kiitos nuorisoneuvoston edustajille erittäin hyvistä puheenvuoroista. Kouluruoan on todellakin oltava laadukasta, maukasta ja ravitsevaa.

Itse asiassa Amanda Alvesalo on tehnyt tähän liittyen ponnin, joka on meillä järjestelmässä. Haluan tässä sitä kannattaa.

Kiitos.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kanssavaltuutetut.

Kannatan valtuutettu Halttusen ponsiesitystä ja luen sen tässä myös ääneen, kun hän omassa puheenvuorossaan ei sitä lukenut. Ponsi kuuluu seuraavasti:

Valtuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuuksia suosia kouluruoassa kotimaista ruoan tuotantoa ja vähentää kouluruoan lisäaineita sekä välttää lisäaineita, joilla saattaa olla haitallisia terveysvaikutuksia.

Kannatan tätä pontta, mutta haluan todeta tässä puheenvuorossani kuitenkin sen, että sinälläänhän lisäaineet kaikki eivät suinkaan ole haitallisia ja monia lisäaineita tarvitaankin ihan ruoan säilymisen mahdollistamiseksi esimerkiksi. Samoin kun välillä on käyty keskustelua myös ruoan prosessoinnista, niin prosessointi itsessään ei ole haitallista. Riippuu, mitä sillä prosessoinnilla tarkoitetaan. Kaikki ruoan valmistaminen sinällään, pilkkominen ja muukin, on ruoan jonkin sorttista prosessointia. Osahan näistä lisäaineista, jotka E-koodillisena esiintyy, löytyy luonnostakin ihan sellaisenaan. Osa niistä toki saattaa silti olla mulla tavoin valmistettu, mutta osa on myös suoraan luonnosta löydettäviä ja sitten lisätty elintarvikkeisiin.

Esimerkiksi vaikka maidossa D-vitamiointi on jo lisäämistä ja puuttumista siihen maidon luontaiseen rakenteeseen ja koostumukseen. Kuitenkin on tosi hyvä, että sitä D-vitamiinia on sinne lisätty, jotta lapset saavat riittävästi D-vitamiinia. Ne toki, jotka eivät maitoa juo, eivät sitä kautta saa. Sitten se pitää turvata muulla tavoin.

Meillä on toki nämä raja-arvot tarkkaan määritelty, ja valtuutettu Halttunen kun toi puheenvuorossa esimerkiksi tämän Mikkelin tapauksen esille, niin siellä raja-arvot olivat ylittyneet ja siksi se johtikin myrkytyksiin. Näissä asioissa kuitenkin voidaan pyrkiä siihen, että mahdollisimman luonnonmukaista ja mahdollisimman vähän lisäaineita käytettäisiin ja että tämäkin olisi näkökulma, jota voitaisiin huomioida niissä hankinnoissa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

137 §

Esityslistan asia nro 7

Valtuutettu Riina Bhatian aloite rakenteilla olevien alueiden ja osittain rakentamattomien tonttien jätehuollon parantamisesta

Valtuutettu Tuuli Kousa

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Valtuutettu Bhatia ei valitettavasti päässyt tänään kokoukseen, mutta tämä on hänen ensimmäinen valtuustoaloitteensa ja puuttuu tärkeän asiaan.

Helsinki kasvaa, ja se tarkoittaa, että moni helsinkiläinen asuu alueella, joka ei ole valmis. Asukkaat elävät arkeaan työmaiden keskellä, eikä tätä helpota, että nykyisessä suhdanteessa luovutetut tontit ovat yhä pidempiä aikoja rakentamattomassa tilassa ja työmaat seisovat. Asukkaat kärsivät rakennustöistä väistämättä ja voivat vain haaveilla vaikkapa vanhoista puista, mutta tähän siisteyteen me voimme vaikuttaa. Siisteys vaikuttaa paitsi siihen, miten turvalliseksi ja viihtyisäksi arki koetaan, myös siihen, miten paljon roskaa päätyy lopulta mereen.

Aloitevastauksessa todetaan, että paljon tehdään jo nyt, mutta vastauksesta käy yhtä lailla ilmi, että ongelma on todellinen. Kaupunginhallituksessa teimme vastaukseen lisäyksen, että yleisellä alueella oleva työmaa ja sen ympäristö on pidettävä siistinä, että laiminlyönteihin tulee puuttua, valvontaa vahvistaa ja seuraamuksia tehostaa. Toivottavasti tämä hyvä kirjaus ei jää resurssipulan jalkoihin, sillä tämä on pieni, mutta konkreettinen aloite sen puolesta, että kasvava kaupunki on myös asuttava kaupunki.

Kiitos.

Ledamoten Silja Borgarsdóttir Sandelin

Ärade ordförande.

Tästä asiasta tulee erityisen paljon palautetta Jätkäsaarella, ja aloite koskee käytännössä siisteyttä rakentuvilla alueilla, mutta ennen kaikkea se koskee kuitenkin vastuutamme ympäristöstä ja merestä.

Helsinki on merellinen kaupunki, ja kaikki mikä jää maahan voi lopulta päätyä myös mereen. Rakennusalueilla, kuten just Jätkäsaarella, on väliaikaisia tyhjiä tontteja. Juuri näihin paikkoihin roska helposti kertyy, ja sitten tuuli ja sade kuljettavat roskat eteenpäin. Och till slut kan de i värsta fall hamna i havet. Kun roska päätyy mereen, sen poistaminen on vaikeaa. Muovi hajoaa mikromuoveiksi ja vahingoittaa luontoa. Siksi meidän on toimittava ajoissa jo maalla.

Det räcker inte att städa ibland. Vi måste också förebygga. Se tarkoittaa enemmän ja paremmin sijoitettuja jäteastioita, selkeämpää vastuunjakoa kaikille toimijoille sekä tehokkaampaa valvontaa. Se tarkoittaa myös sitä, että uskallamme tiukentaa vaatimuksia ja puuttua viivytyksettä epäkohtiin. Byggarbetsplatser och deras omgivning ska inte bara vara funktionella. De ska också vara välskötta.

Avslutningsvis, genom att vi håller staden skräpfri så skyddar vi också bättre Östersjön.

Tack, ordförande.

Valtuutettu Veli-Pekka Dufva.

Kiitos, herra puheenjohtaja.

Jätkäsaarelaisena tietenkin pidän tätä erittäin hyvänä, koska rakentuvilla alueilla ihmiset asuvat ja elävät arkeaan jo nyt, vaikka ympäristö on vielä pitkään keskeneräinen. Kun rakentaminen viivästyy, tyhjät tontit ja väliaikaiset alueet jäävät helposti epäsiisteiksi. Jätkäsaarressahan tämä näkyy hyvin konkreettisesti arjessa. Siellä ei ole riittävästi roska-astioita, jolloin esimerkiksi koiran ulkoiluttajilla ei ole paikkaa jättää kakkapusseja. Roskat eivät myöskään jää kadulle, vaan kulkeutuvat tuulen mukana mereen ja ympäristöön. Ei ole hyvä asia.

Kyse on lopulta pienistä, mutta tärkeistä arjen asioista, jotka vaikuttavat suoraan alueen viihtyisyyteen ja siihen, millaisena ihmiset kokevat oman asuinalueensa. Siksi pidän tärkeänä, että kaupunki kehittää rakentuvien alueiden väliaikaista siivousta ja jätehuoltoa nykyistä aktiivisemmin.

Kiitos.

Valtuutettu Sandra Hagman

Kiitos, puheenjohtaja.

Erittäin tärkeä aloite tässä. Tässä aloitteessa puhutaan rakenteilla olevasta kaupungista ja kaupunkitilasta, mutta ongelmia on myös muualla, eli näillä peruskorjausalueilla sellaisissa lähiöissä, joissa paljon rakennuskantaa on peruskorjauksessa. Esimerkiksi meillä Länsi-Pasilassa mä olen nyt vuoden seurannut Hekan isoa peruskorjaushanketta, josta leviää jatkuvasti tuulen mukana erilaista rakennusjätettä, muovia, styroksia ja muuta Keskuspuiston haavoittuvaan luontoon. Olen tästä toki sinne ollut rakennustyömaalle yhteydessä.

Aihe on tärkeä, ja siihen täytyy kiinnittää kaikissa näissä työmaissa huomiota asianmukaisen jätteen käsittelyn puolesta.

138 §

Esityslistan asia nro 8 Valtuutettu Antti Vuorelan aloite Puistolan vanhan kansakoulun saamisesta asukkaiden käyttöön

Valtuutettu Outi Alanko-Kahiluoto

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Olen käynyt tutustumassa Puistolan vanhaan kansakouluun ja ymmärrän hyvin sen, että asukkaat ovat jo vuosia kamppailleet sen kunnostamisen puolesta. Rakennus on hyvin kaunis, ja olisi todella arvokasta saada se kunnostettuna asukkaiden käyttöön. Kulttuurilautakunnassa katsoimme, että kaupungin ensisijaisena tavoitteena tulisi olla, että Puistolan vanha kansakoulu saataisiin asukkaiden käyttöön.

Olemme Helsingissä tunnistanee tarpeen kehittää uusia toimintamalleja kulttuuri- ja kansalaistoiminnan tilakysymyksiin. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kuuli juuri eilen väliaikaraporttia siitä, millaisia erilaisia keinoja voimme ottaa käyttöön, jotta tyhjät tilat saataisiin mahdollisimman usein niitä tarvitsevien toimijoiden käyttöön, oli sitten kyse tarpeesta perustaa alueelle asukastila tai saada nuorille soittokämpä tai kulttuuritoimijoille harjoitus- ja esitystila.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on kannattanut muun muassa valtuutettu Tuomas Rantasen tekemää valtuustoaloitetta siitä, että selvitetäisiin rahastomallin sopivuutta myös kulttuurikentälle helpottamaan alan toimijoiden mahdollisuuksia saada käyttöönsä sopivat tilat. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on kannattanut sitä, että Puistolan alueen lähiyhteisöt voisivat halutessaan edetä rakennuksen hankkimisessa ja kunnostamisessa esimerkiksi tällaisen rahastomallin kautta.

On kuitenkin epärealistista ajatella, että kaikilla toimijoilla olisi mahdollisuus tai edes tarvetta ostaa tarvitsemansa tila itselleen omaan omistukseensa.

Kaupungin tavoitteena tulee olla, että tyhjätilat saadaan maksutta kulttuuritoimijoiden ja asukasyhdistysten käyttöön. Ruohonjuuritason asukastoiminta vahvistaa Helsingin elinvoimaa, viihtyisyyttä, osallisuutta ja turvallisuutta, eli juuri niitä tavoitteita, jotka Helsingin kaupunkistrategiassa olemme luetelleet.

Helsingin kaupunkistrategiassa linjataan, että Helsingin tavoitteena on lisätä ruohonjuuritason kaupunkikulttuuria ja kaupunkilaisten omaehtoista kaupunkitilan käyttöä. Jotta tässä onnistuttaisiin, on helpotettava kaupungin omistamien tyhjien tilojen päätymistä asukkaiden käyttöön. Eräs keinoista on vahvistaa hallintokuntien, kuten esimerkiksi vaikka Kuvan ja Kaskon, välistä yhteistyötä, jotta vaikkapa käytöstä poistuvat päiväkotirakennukset saataisiin esimerkiksi tiloja tarvitsevien kulttuurialan tai asukasyhdistysten toimijoiden käyttöön.

Kiitos.

Valtuutettu Tuomas Rantanen

Kiitoksia, puheenjohtaja. Valtuustotoverit.

Oikeastaan jatkan siihen, mitä valtuutettu Alanko-Kahiluoto äsken tuossa totesi.

Itse aloitteen kohde on hyvä case study siihen, millä tavalla me saadaan kaupungilla pitkään käyttämättömänä olleelle kiinteistölle järkevää käyttöä ja etsitään sitä nimenomaan asukastoiminnan tai jossain muissa vastaavissa tapauksissa se voi olla kulttuuritoimintaan liittyvää. Ylipäänsä kuitenkin sellaista, joka vastaa kaupungin strategisia tavoitteita kokonaisvaltaisesti.

Me ollaan tehty semmoinen kiinteistöstrategia, että ne kiinteistöt ja tilat, joita kaupunki ei itse tarvitse, pääsääntöisesti pyritään myymään, mutta me ei olla viety tätä asiaa ihan loppuun asti kunnolla, koska usein ne toimijat, jotka parhaiten voisivat tiloja hyödyntää kaupunkilaisten näkökulmasta, niin niillä ei ole sellaista omaisuutta, että saisivat pankista lainaa ja vakuuksia. Tämän takia tein aikanaan sen kiinteistörahastoehdotuksen, joka tällä hetkellä on kaupungin kansliassa ikään kuin pohdintaa vaille. Jopa kaupunkistrategiaan tuli sen tyyppisiä viittauksia, jotka antaa ymmärtää, että tätä pidetään ihan selvittämisen arvoisena.

Juuri tämän tyyppisissä tapauksissa se olisikin tosi hyödyllistä, koska silloin nimenomaan kaupunki voisi myydä sen kiinteistön sellaiselle järjestötoimijalle, joka saa sitä pääomapohjaa tästä rahastolainasta. Kaupungin riski on hyvin pieni, koska jos tämä epäonnistuu jollakin lailla tämä ohjelmallinen suunnitelma sen takaisinmaksusta, silloin se kyseinen kiinteistö, joka on siinä vakuutena, päättyy takaisin kaupungin piikkiin ja kaupunki voi myydä sen kiinteistön uudestaan. Se, mitä se rahasto tuottaa, ja se on siis täysin identtinen ajatus siihen, miten meillä liikuntapuolella on toimittu jo pitkään, niin se mahdollistaisi nimenomaan juuri sen, että me päästään kaupungin puolella eroon sellaisista kiinteistöistä, joita ei itse haluta ylläpitää, mutta saadaan se myös sellaiseen käyttöön, joka on kaupungin kokonaisedun mukaista.

Outi Alanko-Kahiluoto sanoi mielestäni oikein tärkeän pointin tuossa edellä myös siinä, että on järjestöjä ja toimijoita ja tiloja, joita ei kannata myydä, vaan joissakin tapauksissa kannattaa miettiä nimenomaan tämmöistä tilapäistä vuokrausta, jossa järjestöt vuokraa entiseen tapaan sitä tilaa jollakin semmoisella tavalla, joka palvelee kaupungin tarkoitusta. Mutta sitten jos siirrytään johonkin pysyviin rakenteisiin, niin kyllä silloin tuosta rahastomallista olisi kosoltikin hyötyä. Se on aika kauan nyt ollut tuolla valmisteilla, vaikka kaupunginhallituskin esimerkiksi... Jos haluatte katsoa tarkemmin tuosta esittelylistasta tai ehkä olette huomanneet, niin siellä kerrotaan, että

kaupunginhallituskin on asettunut nyt tukemaan tätä rahastomallin selvittämistä tämäntyyppisissä asioissa.

Nyt mä vaan toivoisin, että se pian tulisi käsittelyyn ja me voitaisiin sitä hyödyntää, koska se aukaisisi monta pattia monessa muussa vastaavassa tilanteessa. Meillä on Laajasalon Ylistalo, meillä on monta yksittäistä kiinteistöä, jotka on seissyt pitkään jotenkin sellaisessa välitilassa, jotkut jopa tyhjiillään, mutta toisissa on jatkuvasti vuokralaisia, jotka ei pysty suunnittelemaan sen kiinteistön toimintaa tulevaisuuteen, koska niillä ei ole mahdollisuutta siihen ostamiseen. Toisaalta kaupunki taas nykyisten kiinteistöstrategisten linjausten mukaan ei oikein sitä voisi pitemmän päälle vuokrata.

Tämän patin aukaisemisessa sitä rahastosta olisi oikeasti hyötyä. Toivon, että se saadaan pian käsittelyyn.

Kiitoksia.

Valtuutettu Antti Vuorela

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kiitokset teille kaikille, jotka olette kannattaneet tätä aloitetta, ja ennen kaikkea tietysti kiitokset Puistolan kansakoulun ystäville ja Puistolan asukkaille. Olen iloinen, että tämä asia on edennyt, ja kaupunkiympäristölautakunnalle myös kiitokset hyvästä valmistelusta ja siellä viranhaltijoille.

Laajemminhan tämä on iso ongelma meillä Helsingissä. Meillä on satoja kaupungin omistuksessa olevia kiinteistöjä, jotka ovat tyhjiillään. Haluankin kysyä apulaispormestari Laisaarelta, että oletteko sellaista miettineet, että jos me... Meillä on rekisteri näistä tyhjiistä kiinteistöistä, me tehtäisiin tällainen taulukko, missä on kaikki niiden tyhjien kiinteistöjen speksit. Sitten toisaalta

meillä on järjestöjä, tilojen tarvitsijoita, ja sitten me koetettaisiin yhteensovittaa näitä, koska tämä on kestävä tilanne, että meillä on satoja tyhjiä kiinteistöjä. Siinä on paitsi tietysti tämä taloudellinen, että maksetaan niistä ylläpidosta. Sitten tässä on kaupunkikuvalliset ongelmat ja ihan lähiympäristön turvallisuusongelmat. Tuossa jo Dingo 1984 kertoi, että käsi kädessä kuljemme taloon autioon, ja se minua niin ravistaa, ja tämä hetki saa minut aivovaurioon. Hän jo siis 1984 tiedosti näiden autiotalojen ja kiinteistöjen riskit.

Joko puretaan, kunnostetaan tai myydään, että nopeutetaan tätä prosessia. Miten sanotte, apulaispormestari Laisaari, onko tässä tehty toimenpiteitä siellä toimialalla tämän asian korjaamiseksi?

Apulaispormestari Johanna Laisaari

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Me ollaan tosiaan kaupunkiympäristön lautakunnassa edellytetty nimenomaan tässä Puistolän vanhan kansakoulun kohdalla, että käydään keskustelua ja vuoropuhelua näiden alueen toimijoiden kanssa ja selvitetään sitä mahdollisuutta heidän saada tämä käyttöönsä siellä alueella.

Todettakoon, että me ollaan tosi vahvasti lautakunnassa nostettu nyt tässä tällä kaudella tätä osallisuuden lisäämistä ja vuoropuhelua nimenomaan näissä myytävien kohteiden kohdalla, silloin kun siellä on vuokralaisia, esimerkkinä Forum Box, ja sitten tietyllä tavalla kun on selkeä signaali tullut sieltä alueelta, vaikka siellä ei ollakaan vuokralaisina. Eli tosi vahvasti teemme tätä yhteistyötä, ja tällä hetkellä tosiaan virkakunnan toimesta käydään näitä keskusteluja tämän aloitteen osalta.

Valtuutettu Antti Vuorela (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitokset apulaispormestarille hyvästä vastauksesta.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa herra puheenjohtaja.

Jo viime valtuustokaudella otettiin selkeästi isompi rooli siinä, että näitä tyhjänä olevia tiloja saadaan käyttöön. Ensin puhuttiin kulttuurikäytöstä ja nyt laajemmin kansalaisyhteiskunnan ja muun käytöstä. Muun muassa linjasimme sen, että näitä voidaan vuokrata ylläpitovuokralla, ja kirjasimme myös sen, että markkinavuokra on se vuokra, jonka markkinoilla tilasta saa. Joskushan markkinavuokra voi olla jopa alempi kuin ylläpitovuokra. Eli paljon on toimenpiteitä ollut. Me ollaan myös kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ja kaupunkiympäristötoimiala yhdessä... Meillä on työntekijä, jonka tehtävä on ratkoa näitä kysymyksiä näiden ympärillä.

Tietysti se, että meillä on suuri määrä tyhjillään olevia tiloja, ei tarkoita, että ne kaikki olisivat käyttöön otettavissa. Ne voivat olla väärän kokoisia, sijaita väärissä paikoissa, niissä voi olla terveystarkastuksia ja muita, minkä vuoksi ne ei ole. Kun puhutaan, että on paljon tyhjänä tiloja, niin välttämättä ne, jotka hakevat niitä tiloja, heidän tarpeensa ei kohtaa sen kanssa, mitä on se tilat, mitä meillä on käytössä.

Minkä tyyppisiä asioita me ollaan nyt tämän kaupunkiympäristötoimialan ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan henkilön toimesta tai hänen vetämänä tehty viimeisen kahden vuoden aikana. Ollaan vuoropuhelua vahvistettu, pyritty tunnistamaan niitä esteitä, joita on näiden tyhjillään olevien tilojen vuokrauksessa. Me ollaan edistetty tällaisista lyhytaikaista vuokraamista, pop up -toimintaa. Me kokeiltiin operaattorimallia, eli ulkopuolinen hoitaa näitä. Meillä on tästä kokemuksia, miten on annettu ulkopuolisen hoidettavaksi. Meillä on vuokratarkastuskilpailuja suoritettu niin, että tiloista voidaan kilpailla

siitä, millä vuokraa niitä otetaan, eikä niin, että määritellään etukäteen se vuokrataso.

Jatkokehittelyä tänä ja ensi vuonna on sen suhteen, että markkinointia ja viestintää näistä tyhjästä tiloista lisätään. Edelleen vahvistetaan toimialojen välistä yhteistyötä. Me tehdään lyhytvuokrausta, eli voi kuukaudeksi tai kolmeksi kuukaudeksi vuokrata, kun on lyhyt tarve jollain toimijalla.

Kohdekohtaisia operaatiohakuja. Esimerkkinä nyt vaikkapa Aino Acktén huvila, jonka kaupunki on kunnostanut Laajasalon Tullisaaren puistossa. Siinä haettiin kilpailulla yhtä aikaa vuokraa ja sitten ideaa ja sisältöä, että kilpailutettiin myös sisältöä. Sitten kaupunkiudistusalueilla oli ensin näitä tarjouskilpailuja, huutokaupataan neljä kertaa vuodessa tyhjillään olevia kohteita vuokralle. Tätä lisätään.

No mitä me voidaan tehdä sitten tämän ja ensi vuoden jälkeen? On tietysti erilaisia vielä ajatuksia, mitä voisi pilotoida, mitkä olisivat seuraavat askeleet. Välitilamalli, esimerkiksi otettaisi joku tila, niin siinä olisi niin, että kerran vuodessa tai kaksi kertaa vuodessa vaikka kuukauden pätkiä erilaisille toimijoille siitä. Se vaihtuisi se toimija siellä. Kohdekohtaisia avoimia hakuja. Sanotaan, että ei tarvitse maksaa vuokraa, että nyt sisältö on oleellinen. Tai sitten tämä siemenrahoituskysymys tai se, mistä valtuutettu Rantanen täällä puhui, josta on tehnyt aloitteen, joka on myös meillä strategiassa. Eli miten me pystytään omalla lainoituksella tai muulla auttamaan sitä, että näitä tiloja voidaan ottaa haltuun. Nämä kaikki ovat keinoja, joilla me pikkuhiljaa tehdään enemmän ja enemmän näitä asioita.

Tästähän on vahvat kirjaukset. Strategiassa on moneen kertaan se, että tyhjä tilat pitää saada... Meillä on myös hyviä esimerkkejä siitä. Ehkä Vuosaaren lukion vanhat tilat on tästä ehkä hienoin esimerkki, jossa alempi taso on jouduttu turvallisuussyistä pitämään kiinni, se ylempi taso rakentamista odotellessa on ollut jo monta vuotta. Siellä on ollut teattereja, siellä on ollut

käsityöläisiä, taiteilijoiden työhuoneita. Haagan vanha kansakoulu, joka kaavoituksen lainvoimaisuutta odotellessa oli teatterin käytössä. Nyt Harjun nuorisotalo esimerkiksi niin, että vanha ruumishuone, vanha nuorisotalon alakerta, ei voida käyttää, mutta se ylempi kerros on käytössä ja niin edelleen.

Eli tämän eteen tehdään tosi paljon töitä. Pitää nähdä myös se, että vaikka me ollaan kirjattu, että sellaisista rakennuksista, joihin meillä ei ole strategista tarvetta, luovutaan. Pitää muistaa, että strateginen tarve voi olla se, että vaikkapa Forum Box esimerkkinä tai moni muu juttu voi olla strategisesti kaupungille oleellista toimintaa, erityisesti kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden toimintaa, vaikka sitä kaupunki ei itse tekisi, vaan ulkopuolinen tekee.

Ledamoten Björn Månsson

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuustokollegat.

Täällä on kahden pormestarin suulla puhuttu paljon viisaita. Toivon mukaan tulee myöskin tekoja.

Haluan nostaa keskusteluun periaatteellisen näkökohdan. Kaupungin kiinteistöstrategiassa linjataan, niin kuin me olemme kuulleet tänäänkin, liian tiukasti, että kaupunki omistaisi vain ne kiinteistöt, joissa kaupungilla on omaa toimintaa. Toivon joustavuutta tämän periaatteen tulkintaan. Olen sitä mieltä, että kaupunki voi hyvin olla sellaisten kiinteistöjen omistaja, joissa voisi ja itse asiassa pitäisi olla kaupungin omaa toimintaa, mutta sitä ylläpidetään kansalaisyhteiskunnan, esimerkiksi lähinnä järjestöjen toimesta.

Tällainen toiminta tuolla Puistolan vanhassa kansakoulussa, joka sopisi hyvin siihen, on esimerkiksi yhteisötila ja hienon jumppasalin käyttö. Kaupungin omana toimintana voisi olla kirjasto ja nuorisotiloja. Tässä on mainittu muitakin esimerkkejä.

Kaupunginhallitus lisäsi viime vaiheessa pienen varauksen tähän, joka on hyvä. Tässä lukee, että kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että myynnin yhteydessä selvitetään mahdollisuudet säilyttää tilat asukkaiden ja yhteisöjen käytössä. Kysyn vain, että kuinka realistinen nyt tämä kirjaus on. Nimittäin harva ihan yksityinen ostaja olisi valmis tällaiseen, ehkä joku säätiö tai vastaava. Pikemminkin olisi voinut kaupunginhallituksessa jo kirjata, että kaupunki yrittää etsiä sellaista ostajaa, joka voisi taata tilojen jatkuvan käytön asukkaiden toimesta.

Paras esimerkki tästä joustavasta tulkinnasta on Lapinlahden entinen sairaala. Puistolan vanha kansakoulu, kivinen siis, ei toki ole ihan Engelin suunnittelema, mutta tämä rakennus täyttää vuonna 2030 tasan sata vuotta ja se on Koillis-Helsingin helmiä. Toivon mukaan se voisi edelleen toimia tällaisena asukkaiden yhteisenä tilana.

Valtuutettu Pentti Arajärvi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tuen vahvasti valtuutettu Månssonin käsitystä ja esitystä siitä, että kaupungin tulee tulkita sen omaa käyttöä varsin laajasti. Jos katsomme kuntalain kunnalle asettamaa tehtävää, niin niitä on kaksi. Toinen on kuntalaisten hyvinvointi, ja toinen on ympäristön hyvinvointi, voidaan sanoa. Jos ajattelemme, että kaupunki tekee niitä asioita, joita varten se on olemassa, eli kansalaisten hyvinvointia, niin silloin edellytysten tarjoaminen erilaiselle kansalaisjärjestötoiminnalle on erittäin merkittävää. Se on vähintään yhtä tärkeää kuin tämä meidän valtuustotyöskentelymme.

Valtuutettu Pirjo Lonka

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Valtuutetut.

Kiitos Antti Vuorela aloitteesta, koska se päättyi loistavaan keskusteluun näistä tyhjästä tiloista, josta pitää koko ajan keskustella.

Täällä on ollut valtavan hienoja puheenvuoroja. On mainittu jo Lapinlahti näistä tyhjien tilojen oivasta käytöstä ja muitakin puheenvuoroja siitä, miten kaupungin pitää ottaa huomioon, miten paljon kaupungille tuo tämä asukastoiminnan ja aktiivisten asukkaiden tuottama toiminta kaupungin sisältöä, vaikka se ei olekaan suoranaisesti kaupungin tuottamaa.

Tämä liittyy siihenkin, koska paljon keskustellaan elinvoimasta, mitä kaupunkiin toivotaan, ja sitä usein haetaan yritystoiminnalla tai liiketiloilla tai muulla. Sitähän on kaikissa kaupungeissa, mutta sen sijaan Helsinki voi erottua myös omalla katu-uskottavalla, asukaslähtöisellä, omalla kaupunkikulttuurillaan, ja sitä ei voi erottaa kaupunkilaisista eikä asukas-yhteisöistä, joilla on tarjota yhteisöllisyyttä ja aivan uniikkeja, ainutlaatuisia paikkoja, jotka eroavat siitä tavallisesta tarjonnasta, mitä monessa kaupungissa jo on. Se lisää myös asukkaiden kokemusta osallisuudesta ja voidaan laskea nimenomaan kaupungin toiminnaksi, vaikka se ei ole suoraan kaupungin tuottamaa.

Monissa yhteisöjen ylläpitämissä tiloissa tapahtuu sellaista toimintaa ja syntyy tapahtumia, jotka on aivan omanlaisia ja uniikkeja, kun ne on syntyneet sisäisestä palosta, tarpeesta ja yhteisestä tekemisestä. Sellaisiin paikkoihin on mahdollista syntyä kulttuurikeskuksia, jotka syntyvät sisästä käsin asukaslähtöisesti.

Toivottavasti Puistolän vanha kansakoulu pysyy asukkaiden ja yhteisöjen käytössä, ja kaupungin pitääkin pyrkiä aktiivisesti helpottamaan rahoitusta yhteisölle, niin kuin tässä vastauksessa mainitaan. Se on loistavaa. Kiitos siitä myös valtuutettu Rantaselle, että tällainen aloite on. Se ilahduttaa kovasti. Olen erittäin ilahunut siitä, että Lapinlahti on myös mainittu tässä, koska siitä voisi ottaa oppia.

Kiitos.

Valtuutettu Tuomas Tuomi-Nikula

Kiitos, puheenjohtaja.

Todella hienoja puheenvuoroja edellä. Etenkin Arhinmäki tiivisti hienosti ja myös katsetta sinne tulevaisuuteen.

Tosi tärkeä aihe ja tärkeä myös saada tämä Puistolan vanha kansakoulu, yli kymmenen vuotta enemmän ja vähemmän tyhjiään seissyt arvorakennus, asukkaiden käyttöön. Pääsin tutustumaan rakennukseen tuossa kevättalvella. Alueen aktiivit esittelivät koulua minulle. Rajussa kunnossa olevasta julkisivusta huolimatta koulu oli sisältä paremmassa kunnossa kuin kuvittelinkaan. Sitä ei ole niin sanotusti täysin rempattu pilalle vuosikymmenten varrella. Vanhat alkuperäiset ovet, ikkunat ja lattiat olivat monelta osin säilyneet. Ulkoseinät töherryksen peitossa ja rakennus ilkeiden kohteena.

Tapahtui myös kiintoisa sattuma tämän vierailun aikana, joka liittyy muihinkin autiotaloihin tässä kaupungissa. Siellä suht pimeää taloa sisällä kiertäessä alkoi kuulua outoja ja ääniä, ja selvästi nämä esittelijätkin olivat ihmeissään, että mitä onkos täällä jotain muitakin, ja ihmeteltiin. Huomattiin, että nuoriso on siellä ulkopuolella rikkomassa paikkoja ja yritti pyrkiä sisälle vaneroidusta ikkunasta. Juostiin sitten pihalle ja käytiin keskustelu nuorisolaisten kanssa. Hyvä keskustelu. Olivat lopulta iloisia, että talossa voisi olla heillekin jotain kiinnostavaa toimintaa tulevaisuudessa, jos rakennus saadaan pelastettua.

Ylipäänsä tosi tärkeä aihe. Kaupungin tyhjät tilat pitää saada parempaan tehokkaampaan kaupunkilaisten käyttöön elävöittämään meidän yhteistä kaupunkia. Kuten jo edellä kuultiin, eilen kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnassa meille esiteltiin tilojen tilapäiskäytön edistämiseen liittyviä asioita, taiteen, kulttuurin ja luovien alojen ja kolmannen sektorin käyttöä. Siellä nousi monta

tosi hyvää juttua. Esitys oli hyvä, mutta itselleni mieleen painui muun muassa sellainen kohta, jossa puhuttiin, kun etsitään jollekin tyhjälle tilalle käyttöä, että tarjotun vuokran lisäksi toiminnan tuoma lisäarvo alueen asukkaille. Sehän on yksi tärkeämpi juttu, mitä lisäarvoa alueen ihmiselle voidaan tuoda.

Kiitos.

Valtuutettu Veli-Pekka Dufva

Arvoisa herra puheenjohtaja.

Kiitos valtuutettu Vuorelalle loistavasta aloitteesta ja hienosta Dingon siteerauksesta Autiotalo. Näin entisenä porilaisena voisin tässä siteerata toista loistavaa bändiä sieltä nimeltään Yö. Sanoisin, että toivottavasti Puistolän vanhan kansakoulun joutsenlaulua ei ole vielä laulettu, vaan löydetään viimein sille uusi elämä.

Itsekin nimittäin kuulun Puistolän vanhan kansakoulun ystäviin. Onkin vaikea ymmärtää, että se on ollut yli kymmenen vuotta tyhjiällä samalla, kun siellä alueella tarvitaan tiloja harrastamiseen, yhteisölle ja asukkaiden kohtaamiseen. Puistolassa on muuten vahva yhteisöllisyys ja aktiivisia asukkaita. Siksi olisi tosi hienoa, että rakennus saataisiin takaisin ihmisten käyttöön, eikä se jäisi rapistumaan sinne tyhjilleen. Parhaimmillaanhan tällaiset tilat voivat tukea lasten ja nuorten harrastuksia, yhdistystoimintaa ja koko alueen yhteisöllisyyttä.

Kiitos.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kanssavaltautetut.

Tässä on käytetty hyviä puheenvuoroja ja monessa puheenvuorossa on nostettu esille tärkeänä teemana yhteisöllisyys. On todellakin todettava, että Puistolän vanha kansakoulu on jo tähän mennessä koonnut alueen asukkaita ympärilleen ja vaikuttamaan koulun saamiseksi yhteiseen käyttöön ja jo lisännyt merkittävästi alueella yhteisöllisyyttä. Tämä toki ei ole irrallinen asia pelkästään, että siellä alueella on toimittu muutenkin alueen toimitilojen eteen, mutta tämä kansakoulu on ollut yksi hanke, jossa on paljon tehty jo tähän mennessä täysin pyyteetöntä vapaaehtoistyötä myös. Alueen asukkaat esimerkiksi siivosivat sen kansakoulun sisältä, kun siellä oli väliovien ikkunoita rikottu ja muutenkin roskattu sisällä. Saivat sen loistavaan, tosi hienoon kuntoon siinä määrin, mitä ilman mitään remontteja pystyy tekemään.

En tiedä, missä koulussa valtuutettu Tuomi-Nikula oli käynyt, mutta itse asuin siis kahden ja puolen kilometrin päässä tuosta koulusta, ja en ole kyllä havainnut, että ulkoseinät olisivat täynnä graffiteja. En tiedä, oliko siellä ehkä joku yksittäinen graffiti, mutta ei ne kyllä missään tapauksessa täynnä graffiteja ole olleet, ja minun mielestä se ulospäin ei kyllä näytä myöskään erityisen huonokuntoiselta.

Nythän tämä Puistolän kansakoulun kuntoselvityksen tekeminen oli OmaStadi-äänestyksessä myös yhtenä ehdotuksena, ja se ehdotus voitti koillisen alueen äänestyksen. Toivon todella, että tässä aloitteessa esitetyllä tavalla tämä kansakoulu saataisiin asukkaiden käyttöön. Mä toivoisin myös, että meillä kaupungilla mietittäisiin, että minkälaisia erilaisia toimintamalleja ja prosesseja me voitaisiin laajemmaltakin saada, että tämmöiset tyhjäksi jääneet rakennukset saataisiin järkevään käyttöön ja sillä tavalla, että se kustannus voitaisiin jakaa niin, että se on kohtuullinen sekä kaupungille että toimijoille.

Valtuutettu Tuomas Tuomi-Nikula (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Kyllä me varmaan samalla koululla ollaan käyty, vaikka minulla on vähän pidempi matka kotoa sinne. Kannattaa ehkä käydä myös siellä takapuolella katsomassa. Vanerit on ikkunoissa ja paljon on särjetty paikkoja. Todella hienoa, että siellä on siivottu näiden aktiivien toimesta. He on tehnyt paljon, mutta eivät ole puhdistaneet tietenkään näitä tageja tai graffiteja, joita löytyy etenkin rakennuksen sivulta ja takapuolta reilusti. Kuten kerroin nuorisolaisten kohtaamisesta, niin sitä touhua siellä oltiin silloinkin myös tekemässä.

Kiitos.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)

Valtuutettu Tuomi-Nikula taisi käyttää ensimmäisessä puheenvuorossaan ilmaisua, että seinät ovat täynnä, ja se ei kyllä pidä paikkaansa, ja siksi puutuin tähän.

Valtuutettu Ahmad Hassan

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Valtuutettu Vuorela on tehnyt todella hyvän kannatettavan aloitteen.

Puistolan vanha alakoulu, Tenavatie 2, tulisi peruskorjata ja ottaa käyttöön vuokraamalla tiloja asukkaille ja yhdistyksille. Alue kasvaa, ja harrastus- sekä liikuntatilojen tarve lisääntyy. Rakennuksen kunnostaminen tukisi yhteisöllisyyttä ja tehostaisi tilojen käyttöä. Samalla tulee selvittää myös kaikkien muiden tyhjillään olevien kaupungin tilojen avaaminen asukkaille.

Kiitoksia.

139 §

Esityslistan asia nro 9

Valtuutettu Amanda Pasasen aloite kestävästi tuotetun biomassan käytöstä Helen Oy:n energiantuotannossa

Valtuutettu Titta Hiltunen

Kiitos, puheenjohtaja.

Mä olen pohtinut paljon tätä termiä biomassassa. Se vie sanana ajatukset jotenkin kenties vähän semmoiseen epämääräiseen ja ylimääräiseen, mutta biomassan polttaminenhan on yhtä kuin puun polttaminen. Paitsi nyt toki tänään saimme lehdestä lukea, että se voi tarkoittaa myös cashew-pähkinöiden kuorien polttamista, mikä nyt ehkä osittain perustelee sitä biomassasanaakin. Joka tapauksessa mä toivoisin kuitenkin, että puun polttamista kutsuttaisiin rehellisesti puun polttamiseksi eikä aina vaan kaunisteltaisi ja puhuttaisi siitä biomassasta.

Se puun polttaminen on kenties paperilla päästötöntä, mutta ei se nyt tänä luontokadon aikana ole mitenkään päin kestävä ratkaisu. Onneksi kuitenkin kaupunginhallitus teki hyvän kannanoton tähän mun ja valtuutettu Pasasen tekemään aloitteeseen. On kuitenkin selvää, että tulevaisuuden Helsingissä lämpö täytyy tuottaa aidosti kestävästi ja tämän puun polttoon pitää siirtyä historiaan mahdollisimman pian, niin kuin me ollaan onneksi jo hiilen poltto siirretty historiaan.

Kiitos.

Valtuutettu Amanda Pasanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos valtuutettu Hiltuselle erinomaisesta puheenvuorosta.

Tosiaan teimme tämän aloitteen muistaakseni viime keväänä, kun käsittelemme täällä valtuustossa arviointikertomusta, jossa oli siis arvioitu Helsingin Energian eli Helenin ympäristötavoitteita ja sitä, että onko Helenin toiminta linjassa Helsingin ympäristötavoitteiden kanssa. Tässä arvioinnissa nostettiin nimenomaan esille se, että biomassan laajamittainen polttaminen ei ole luonnon kannalta kestävää.

Jos me mietitään meidän Helsingin ja toisaalta helsinkiläisten arjen merkittävimpiä luontovaikutuksia, niin tämä on yksi niistä kaikista merkittävimmistä luontovaikutuksista, ja se tapahtuu tavallaan aika piilossa meiltä arjessa. Se tapahtuu kaukolämpölaitoksissa. Tällä hetkellä siis noin puolet meidän lämmöntuotannosta tulee siitä, että me poltetaan metsiä energiaksi, ja kuten valtuutettu Hiltunen sanoi, se ei ole luonnon eikä ilmaston kannalta kestävää. Me tiedetään, että Suomen hiilinielut on romahtaneet, ja me tiedetään, että Suomen metsäluonto köyhtyy hälyttävää vauhtia. Yksi iso syy siihen on se, että me poltetaan meidän metsiämme energiaksi.

On todella hienoa, että me ollaan päästy fossiilisesta energiantuotannosta eroon, mutta valitettavasti tämä siirtymäkausi on johtanut siihen, että sen sijaan, että me poltettaisiin fossiilisia polttoaineita, monissa kunnissa poltetaan nimenomaan bioenergiaa. Onneksi Helsingin Energia eli Helen on lausunut tavoitteen ääneen ja myös täällä valtuustossa olemme siitä sopineet, että tämä on vain ylimenokausi ja pidemmällä aikavälillä Helen tulee pyrkimään polttoon perustumattomaan lämmöntuotantoon. Siksi olen iloinen myös siitä, että kun tätä aloitetta käsiteltiin kaupunginhallituksessa, otettiin myös kantaa siihen, että Helenin pitää pyrkiä eroon poltosta ja että kaikki mahdolliset vaihtoehdot tälle polttoon perustumattomalle lämmöntuotannolle on pidettävä avoinna.

Eli me ei myöskään voida ripustautua pelkästään yhden kortin varaan, kuten tällä hetkellä paljon puhutaan tästä pienydinvoimasta. Se on varmasti yksi mahdollisuus, mutta pitää olla myös niitä muita vaihtoehtoja pöydällä. Meidän

pitää pystyä myös selvittämään, että millä tavalla me pystyttäisiin tuottamaan sähköistämällä meidän lämmöntuotantoa puhdasta sähköä kaikille helsinkiläisille.

Sen haluaisin vielä tästä sanoa, että sinänsä paperilla voi kuulostaa siltä, että tämä Helenin polttama biomassahan on kestävä, kun se kaikki on kuitenkin sertifioitua. Mutta se, että biomassaa on sertifioitua, ei Suomessa tarkoita sitä, että se tukisi meidän metsien luonnon monimuotoisuutta. 90 prosenttia meidän talousmetsistä on tämän PEFC-sertifikaatin myötä sertifioituja. Tämän sertifikaatin vaikuttavuus on todettu todella heikoksi, kun katsotaan metsien ekologista kestävyyttä. Siitä kertoo myös se, että tästä PEFC-standardin ryhmäyöskentelystä jättäytyvät pois niin valtion viranomaisina toimivat ELY-keskukset kuin Suomen ympäristökeskus, koska tämä sertifikaatti ei edistä metsien kestävää käyttöä.

Sitten meillä on toinen sertifikaatti, jonka nimi on FSC-sertifikaatti. Se ei ole täydellinen, mutta se on parempi kuin tämä PEFC-sertifikaatti. Olen todella iloinen siitä, että kaupunginhallituksessa nyt linjattiin siitä, että FSC-sertifioidun biomassan osuutta tulee kasvattaa Helenin biomassan käytössä. Koska vaikka me selvitetään näitä polttoon perustumattomia lämmöntuotantomuotoja, niin edelleen vuonna 2030 noin kolmasosa meidän kaukolämmöstä tulee tulemaan biomassan poltosta. Eli tämä ylimenokausi on aika pitkä kausi, ja meidän lämmöntarve on Helsingissä suuri. Me tullaan tuhoamaan paljon metsiä tällä, ellei me kiihdytetä nyt tätä irtautumista biomassan poltosta.

142 §

Esityslistan asia nro 12

Valtuutettu Jenny Kasongon aloite sosiaali- ja terveydenhuollon tasasuuruisten asiakasmaksujen huojentamisen käyttöönotosta

Valtuutettu Jenny Kasongo

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Viime kehysriihen perusteella sosiaali- ja terveystalouden asiakasmaksuja, kuten hammashoidon, poliklinikan ja terveystalouden maksuja aiotaan korottaa. Korotusten lisäksi hallitus on keksinyt uusia maksuja, kuten vainajien säilytysmaksut.

Tulevaisuudessa Helsingissä sote-palvelujen tarve tulee kasvamaan. Palvelutarve kasvaa vuoden 2024 ja 2045 välisenä aikana noin 30 prosenttia. Joukossa on pienituloisia eläkeläisiä, perheitä, vammaisia ja monisairaita, joilla ei ole varaa maksaa kaikista heidän tarvitsemistaan palveluista. Kaupunkina meidän täytyy tulla pienituloisia vastaan.

Tässä minun aloitteeni vastauksessa on esitetty, että tasasuuruisiin sote-asiakasmaksuihin maksuapua saa tavalliseen tapaan, eli sitä maksuapua haetaan perustoimeentulotuesta. Mutta nythän on käynyt niin, että toimeentulotukeen on tehty uudistus, ja sen yhteydessä saantikriteerejä on kiristetty ja ylipäättänsä sitä perustoimeentulotuen määrää on leikattu. Voi olla, että jatkossa yhä useampi hakee harkinnan varaista toimeentulotukea, eikä sitä prosessia ole tehty kauhean helpoksi.

Vaikka tätä helpotusta voidaan hakea toimeentulotuen puolelta, on Helsingissä asiakasmaksuja mennyt ulosottoon järkyttävä määrä. Vuoden 2025 Ulosottolaitoksen tilastojen perusteella Helsingissä sote-maksuja on ulosotossa yhteensä noin 43 000. Tulevaisuudessa tämä määrä varmasti tulee kasvamaan, kun näitä asiakasmaksuja korotetaan. Pirhassa eli Pirkanmaan

hyvinvointialueessa on äskettäin helpotettu tasasuuruisten asiakasmaksujen alentamista tai perimättä jättämistä. Jos olet toimeentulotuen asiakas tai Ulosottolaitoksen mukaan varaton, saat alennusta tai asiakasmaksua ei peritä. Elikkä perustoimeentulotuen kautta ei sitä maksuhelpotusta tarvitse hakea. Mielestäni Pirha tässä aidosti tukee pienituloisia tällaisina aikoina, kun sote-asiakasmaksuja korotetaan älyttömiä määriä.

Mielestäni on ihan hyvä, että tässä vastauksen loppupuolella pyritään selvittämään, että voidaanko ylipäättänsä asiakasmaksujen huojentamiskäytänteitä helpottaa. Mielestäni se on oikein hyvä lisäys siinä lopussa. Toivon, että selvityksen mukaan sitten päädytään aidosti pienituloisten näkökulmasta hyvin yhdenvertaiseen ratkaisuun.

Mielestäni yhdenvertaiset sote-palvelut ei ole vain sanahelinää, vaan asia, jota täytyy aktiivisesti tavoitella.

Kiitos.

Helsingin kaupunginvaltuuston keskustelupöytäkirja on yleiskielinen litteraatti kaupunginvaltuuston kokouksessa käydystä keskustelusta. Keskustelupöytäkirja on litteroitu videoidusta kaupunginvaltuuston kokoustallenteesta.

Keskustelupöytäkirjaan ei litteroida kaupunginvaltuuston puheenjohtajan puheenvuoroja.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirja löytyy Helsingin kaupungin verkkosivuilta paatokset.hel.fi.

Diskussionsprotokollet över Helsingfors stadsfullmäktiges sammanträde är en allmänspråklig transkription av diskussionen som förts vid sammanträdet.

Diskussionsprotokollet har transkriberats ur videoinspelningen av stadsfullmäktiges sammanträde.

Stadsfullmäktiges ordförandes anföranden transkriberas inte i diskussionsprotokollet.

Stadsfullmäktiges protokoll finns på Helsingfors stads webbplats paatokset.hel.fi/sv.